አሐቲ ጥምቀት

ይህ "አሐተ ጥምቀት" የተሰና ልዩ እትም መጽሔት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መንበረ ፓትርያርክ ጠቅላዩ ቤተ ክህነት ጽ/ቤት በሊቃውንት ጉባኤ ታዩቶና ተመርምሮ፤ በሕዝብ ግንኙነት መምሪያ ለ፳፻፲፯ ዓ.ም የጥምቀት በዓልን ምክንያቶ በማድረግ ተዘጋጀ።

ዋና አዘጋጅ
ሊ/ትጉሃን እስክንድር ገ/ክርስቶስ

ም/አዘጋጅ
መ/ር ሱራፌል ታደሰ

ኮምፒዩተር ጽሑፍና ዝግጅት
ሳዕከ ሰላም ነቢዩ ኤልያስ

ገጽ ቅንብር
ተመስገን ቶማስ

ትርጉም
መምህር አካለወልድ ተሰማ (ዶ/ር)
መምህር ዳንኤል ሰዩፈ ሚካኤል

ፎቶግራፍ
መልአከ ሰላም አባ ኪሮስ ወልደአብ

ኅትመት
ትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት

ኅትመት ሥርጭት
መ/ር ጌታባለው አድማሱ

ማውጫ

የመጽሔቱ መልእክት 02
የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ አባታዊ መልእክት 05
የብፁዕ ጠቅላዩ ሥራ አስኪያጅ መልእክት 07
የም/ዋና ሥራ አስኪያጅ መልዕክት 09
አሐተ ጥምቀት 12
አስተርእዮ 17
ኦርቶዶክሳዊ የወጣቶች አገልግሎት 22
ከጥምቀት መወለድ ከድንግል መወለድን ይመስላል 27
ሣኅል ወርትዕ ተራክባ 37

© ጥር ፲፩ ቀን ፳፻፲፯ ዓ.ም

አዲስ አበባ፥ ኢትዮጵያ

የመጽሔቱ መልእክት

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በየዓመቱ ጥር ፲ ቀን ከዋዜማው ጀምሮ ጌታችን አምላካችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከገሊላ ወደ ዮርዳኖስ በመጓዝ በእደ ዮሐንስ መጠመቁን በድርጊት በማሳየት የምታከብረው መንፈሳዊ በዓል ነው፡፡

ይህንን መንፈሳዊ በዓል ለማክበርም ታቦታት በአቅራቢያቸው ወደሚገኝ ውኃ ወዳለበት ሥፍራ በመጓዝ በድንኳን ውስጥ ያድራሉ፡፡ ይህም ዕለት ከተራ በመባል ይታወቃል፡፡ ከተራ የሚለው ቃል «ከተረ» ሰበሰበ፥ ከበበ፥ ያዘ፥ ገደበ ከሚለው የግእዝ ግስ የተገኘ ሲሆን፤ ይህ ዕለት ከተራ የተባለው በአካባቢው ያለው ውኃ ተገድቦና ተባርኮ ሕዝቡ እንዲጠመቅበት ስለሚዘጋጅ ነው፡፡

የጥምቀት በዓል በገጠሪቱ ኢትዮጵያ ታቦታቱ ካደሩበት ቦታ ወደየመቅደሶቻቸው ለመመለስ እስኪነሡ ድረስ ወጣቶች ቀደም ብለው ከየመንደሩ ወጥተው ቡድን እየሠሩ ሩር ወይም ጥንግ ልጊያ በመግጠም ይጫወታሉ፡፡ የእኔ ፈረስ የጊዮርጊስ፥ የአንተ የመርቆሬዎስ ብለው በመሠየም ፈረስ ግልቢያ ውድድር ያደርጋሉ፤ አስኳላ ቀመስ ወጣቶች ደግሞ ኳስ ይጫወታሉ፡፡ ከዚያም ታቦታቱ ከድንኳኖቻቸው ወጥተው ወደየመጡበት አብያተ ክርስቲያናት በሚመለሱበት ወቅትም በየአጥቢያቸው በካህናት ያሬዳዊ ዝማሬ፥ በምእመናን ሆታና እልልታ፥ የታቦታቱን ክብር በሚገልጹ ባህላዊ ዘፈኖች ታጅበው ይጓዛሉ፡፡

በዚህ መልኩ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በአደባባይ የሚከበረ ውን የጥምቀት በዓልን የሥነ መለኮት ምሁራን "ጥምቀት" ለሚለው ቃል፦ መነከር፥ መታጠብ፥ መረጨትና የመሳሰሉትን ትርጓሜዎች ይሰጡታል፡፡ የከተራ ዕለት ጥር ፲ ከቀኑ ፱ ሰዓት ጀምሮ በሚሰማው የደውል ጥሪ አማካኝነት ታቦታቱ የተለያዩ ህብረ ቀለማት ያላቸው አልባሳትን በለበሱ ሕዝበ ክርስቲያን ታጅበው ጉዞአቸውን ወደ ጥምቀተ ባሕሩ ያደርጋሉ፡፡

በሀገራችን ታቦት ተሸክሞ፥ ወንዝ ወርዶ የክርስቶስን በዓለ ጥምቀት ማክበር የተጀመረው በአፄ ገብረ መስቀል ዘመነ መንግሥት እንደሆነ ሊቃውንት ያስረዳሉ፡፡ ይህንን ታሪክ በመከተል አፄ ናዖድ አፄ ናዖድ ከ፲፬ ፹፮ - ፲፰ ዜሮ ዜሮ ዓ.ም ዓ.ም ማንኛውም የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ተከታዮች ታቦታተ ሕጉ ወደ ጥምቀተ ባሕሩ በሚወርዱበትና ከጥምቀተ ባሕሩ ወደ ቤተ መቅደሶቻቸው በሚመለሱበት ጊዜ አጅበው መውረድና መመለስ እንዳለባቸው አዋጅ አስነግረው ነበር፡፡ በአዋጁ መሠረትም ሕዝቡ በየዓመቱ ታቦታተ ሕጉን በማጀብ ወንዶች በጭፈራና በሆታ፥ ሴቶች በእልልታ ሲያከብሩ ኖረዋል፤ አሁንም እያከበሩ ይገኛሉ፡፡

በከተራው ዕለት ድንኳን ተተክሎ፥ ዳሱ ተጥሎና ውኃው ተከትሮ ሁሉም ነገር ከተስተካከለ በኋላ፤ ታቦታተ ሕጉ የሚንቀሳቀሱበት ሰዓት ሲደርስ የየአብያተ ክርስቲያናቱ ታቦታት በወርቅና በብር መጎናጸፊያ እየተሸፈኑ፤ በተለያየ ህብር በተሸለሙ አልባሳትና ንዋያተ ቅድሳት በደመቁ ካህናትና የመፆር መስቀል በያዙ ዲያቆናት ከብረው፥ ከየቤተ መቅደሶቻቸው ወደ አብሕርት /መጥማቃት/ ለመሄድ ሲነሡ መላው አብያተ ክርስቲያናት የደውል ድምፅ ያሰማሉ፡፡

ምእመናንም ከልጅ እስከ አዋቂ በአፀደ ቤተ ክርስቲያንና ታቦታቱ በሚያልፉባቸው መንገዶች በመገኘት ለጥምቀት ያልሆነ ቀሚስ ... እንደሚባለው ያማረ ልብሳቸውን ለብሰው በዓሉን ያደምቁታል፡፡

በዓሉ በሚከበርበት ጊዜም ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን፥ ዲቆናትና ቀሳውስት በባሕረ ጥምቀቱ ዙሪያ ሆነው ከብር የተሠሩ መቋሚያና ጸናጽል እንዲሁም ከበሮ ይዘው በነጫጭና በወርቅ ቀለም ባሸበረቁ ጥንድ ድርብ አልባሳት አምረውና ተውበው፤ የክርስቶስን የጥምቀት ታሪክ የሚያወሱ ወረብና መዝሙሮችን እንዲሁም ጣዕም ያላቸው ያሬዳዊ ዜማሬዎችን ያቀርባሉ፡፡ ሌሊቱን ሙሉም ስብሐተ እግዚአብሔር ሲደርስ ካደረ በኋላም ሥርዓተ ቅዳሴ ይካሄዳል፡፡ ከዚህም በኋላ በወንዙ (በግድቡ) ዳር ጸሎተ አኰቴት ተደርሶ ፬ቱ ወንጌላት ከተነበቡ በኋላ ባሕረ ጥምቀቱ ተባርኮ የተሰበሰበው ሕዝበ ክርስቲያን እንዲረጭ ይደረጋል፡፡

ለዚህ በዓል መድመቅና ማማር ሕዝበ ክርስቲያኑ

መልእክት

ልዩ ትኩረት ይሰጠዋል፡፡ ምክንያቱም በዓሉ ኢየሱስ ክርስቶስ በፈለገ ዮርዳኖስ የመጠመቁ ተምሳሌትና መዳን የሚቻለው በጥምቀት መሆኑን የሚገልጽ፥ ብዙ በረከት የሚገኝበት ፍጹም መንፈሳዊ በዓል መሆኑን ስለሚያምን ሕዝበ ክርስቲያኑ በነቂስ ወጥቶ በልዩ ድምቀት ያከብረዋል፡፡

የጥምቀት በዓል ሃይማኖታዊ ሥርዓቱን ከባህላዊ ወግና ሥርዓት ጋር አጣምሮ የያዘ በዓል በመሆኑ በሀገራችን ኢትዮጵያ በርካታ ብሔር ብሔረሰቦች ህብረ ቀለማዊ የሆኑ ጨዋታዎችን በልዩ ልዩ ቋንቋዎች በመጫወት በዓሉን ለማክበር ወደ ጥምቀተ ባሕሩ ያመራሉ፡፡ በዚህ በዓል ላይ የሚገኙ ሰዎች ከበዓሉ በፊት ተዋወቁም አልተዋወቁም በበዓሉ ዕለት በጋራ ሆነው በየቋንቋቸው ጥዑመ ዜማዎችን በማንቆርቆር ምስጋናቸውን ያቀርባሉ፡፡ ከዚሁ ጋር ተያይዞም በበዓለ ጥምቀት በገጠር የሚገኙ ወገኖቻችን በጓደኝነት ለመተጫጨት መልካም አጋጣሚን ይፈጥርላቸዋል፡፡

ሕዝበ ክርስቲያኑ ይህንን በዓል ዘርና ቀለም ሳይለይ፥ በአንድነት ያከብረዋል፡፡ በመሆኑም በዓለ ጥምቀት ከሃይማኖታዊ ፋይዳው በተጨማሪ ሕዝብን በማቀራረብ፥ የወንድማማችነት መንፈስን በማጽናት የመረዳዳትና የመደጋገፍ ባህልንም ያሳድጋል፡፡ በዚህ ጥንታዊና ሃይማኖታዊ በሆነው የጥምቀት በዓል ላይ የተለያዩ ሀገር ዜጎች፥ ዲፕሎማቶች፥ አምባሳደሮችና ከፍተኛ የመንግሥት ባለሥልጣናት እንዲሁም የተለያዩ እምነት አባቶችና ምእመናን በምልዐት ይታደሙበታል፡፡

ይህ በዓል በሁሉም የሀገሪቱ አካባቢዎች በታላቅ መንፈሳዊ ሥነ ሥርዓት የሚከበር ሲሆን፤ በተለይ በጎንደር በአፄ ፋሲል መዋኛ፥ በላልይበላ፥ በመቀሌ፥ በአክሱምና በአዲስ አበባ ከተሞች በዓሉን ለማክበር በተዘጋጁ የክብር ቦታዎች ሕዝበ ክርስቲያኑ በነቂስ በመውጣት በልዩና በደመቀ መልኩ ከሚከብሩበት ሥፍራዎች በግንባር ቀደምነት የሚጠቀሱ ናቸው፡፡

የውጭ ሀገር ጎብኝዎችም በዚህ በዓል ላይ የሚከናወኑ መንፈሳዊ ክንዋኔዎችን፥ በበዓል አከባበሩ ወቅት ያስገረማቸውን ኩነቶች የፎቶና የቪዲዮ ካሜራዎቻቸውን ደግነው እያነሡና እየቀረፁ ለማስታወሻነት ያስቀራሉ፡፡ ወደ ሀገራቸው በሚመለሱበት ጊዜም ያዩትን፥ የታዘቡትንና ያስገረማቸውን ታሪክ ለሌሎች በማጋራት ሌሎች ጎብኚዎች በቀጣዩ በዓል ላይ ወደ ሀገራችን በመምጣት የበዓሉ ተሳታፊዎች እንዲሆኑ ይጋብዛሉ፡፡ በተለያዩ ዓለም አቀፍ የመገናኛ ብዙኃን አማካኝነትም የበዓል አከባበሩን ሥነ ሥርዓት በመዘገብም በዓሉን ያስተዋውቃሉ፡፡ ይህም ለቱሪዝም መስፋፋትና ለጭስ አልባው ኢንዱስትሪ ማደግ ዐይነተኛ ሚናን የሚጫወት ሲሆን፤ በውጤቱም ለሀገር የውጭ ምንዛሬ ማደግ ታላቅ አስተዋጽኦን ያበረክታል፡፡

በሀገራችን በታላቅ መንፈሳዊ ሥነ ሥርዓት የሚከበረው የጥምቀት በዓል የመረዳዳትና የመደጋገፍ ባህልን የሚያዳብር፥ አንድነትን በማጽናት ልዩነትን የሚያስወግድ፥ ከሌሎች የሃይማኖት ተቋማት ጋር መደጋገፍን የሚሰብክ በዓል በመሆኑም ወጣቶችና የሌሎች እምነት ተከታይ ወገኖቻችን ታቦታቱ የሚጓዙበትን ቦታዎች በማጽዳት፥ ለታቦታቱ ተገቢውን ክብር በመስጠትና ለበዓሉ በድምቀት መከበር ምቹ ሁኔታዎችን ሁሉ በመፍጠር የሚያደርጉትና እያደረጉት ያለው ተሳትፎ ይበል የሚያሰኝና ለሌሎች የዓለማችን ሀገራትም ጥሩ ምሳሌ የሚሆን የተቀደሰ ተግባር በመሆኑ ተጠናክሮ ሊቀጥል ይገባል፡፡

የመንግሥት የጸጥታ ተቋማትም በዓሉ በሰላም ተከብሮ እንዲውል ለማድረግ የሚያደርጉት ከፍተኛ ጥረትና በየደረጃው ከሚገኙ የቤተ ክርስቲያናችን አስተዳደራዊ ተቋማት ጋር በትብብር መሥራት መቻላቸውም በዓሉን በሰላም በማክበር ረገድ የሚጫወተው ሚና በእጅጉ የሚያስመሰግንና የሚደነቅ ነው፡፡

ይህ በመሆኑም ጥንታዊና መንፈሳዊ በዓላችን በሚገባ እንዲከበር ከማድረግ ባለፈ በዚህ መንፈሳዊና በዓለም አቀፍ ደረጃ በማይዳሰስ ቅርስነት በተመዘገበው በዓላችን ላይ በርካታ የውጭ ሀገር ጎብኚዎች የሚገኙበትን ዕድል በመፍጠር በዓሉን ለመላው ዓለም በይበልጥ የምናስተዋውቅበትን እድልየሚፈጥር በዓል በመሆኑ ሁላችንም በዓለ ጥምቀትን በድምቀትና በሰላም ማክበር በሚያስችሉ ተግባራት ዙሪያ በንቃት በመሳተፍ፥ እንዲሁም በዓሉን ከሚያውኩና በሕግ ከተከለከሉ ተግባራት ሁሉ በመቆጠብና ከቤተ ክርስቲያን ማዕከላዊ አስተዳደር የሚተላለፉ መልእክቶችን ተቀብሎ በመፈጸም መንፈሳዊ ግዴታና ኃላፊነታችንን ልንወጣ ይገባል፡፡

"በዓሉ የሰላም፣ የደስታና የፍቅር ይሁንልን አሜን።"

ሊቀ ሥዩማን እስክንድር ገብረ ክርስቶስ
የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የሕዝብ ግንኙነት መምሪያ ኃላፊ

የብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ አባታዊ መልእክት

“ወመጽአ ቃለ እግዚአብሔር ኀበ ዮሐንስ ወልደ ዘካርያስ፤ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ዘካርያስ ልጅ ወደ ዮሐንስ መጣ”

(ሉቃ ፫÷፪፤)

የመሲሑ መንገድ ጠራጊ ሆኖ እንዲያገለግል በእግዚአብሔር ዘንድ ከዘመናት በፊት የተመረጠው ዮሓንስ ወልደ ዘካርያስ ከእናቱ ማሕፀን ጀምሮ በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ ነበር፡፡ ቅዱስ ዮሓንስ በዮርዳኖስ በረሃ በብሕትውና ሕይወት በነበረበት ወቅት የእግዚአብሔር ቃል ወደ እርሱ መጣ፡፡ ወደ እርሱ የመጣው የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ የሚል ነበር ፡-

“የጌታን መንገድ አዘጋጁ፡፡ ጥርጊያውንም አቅኑ፣ ዓዘቅቱ ሁሉ ይሙላ፡፡ ተራራውና ኮረብታውም ሁሉ ዝቅ ይበል፡፡ ጠማማውም የቀና መንገድ ይሁን ፡፡ሸካራውም መንገድ ይስተካከል፡፡ ሥጋም የለበሰ ሁሉ የእግዚአብሔርን ማዳን ይይ፡፡”

መጥምቁ ዮሓንስ ይህንን የድኅነት መልእክት ከእግዚአብሔር የመጣለት በገዳመ ዮርዳኖስ ባሉ ከተሞች እያስተማረና ሕዝቡን ለንስሐ እያዘጋጀ በነበረበት ጊዜ ነው፡፡ የትምህርቱ ዋና ይዘትም የጌታ መንገድ የሰው አእምሮ መሆኑን በማስገንዘብ ጌታ በዚህ መንገድ እንዲጓዝበትና እንዲመላለስበት በደንብ ይዘጋጅ የሚል ነው፡፡

መልእክት

የዝግጅቱም ሁናቴ በዝርዝር ሲገለጽ ተስፋ በመቁረጥ እንደ ዓዘቅት የጐደጐደውና የጨቀየው አእምሮ በተስፋ ድኂን ቀና ይበል፤

በሥልጣን፣ በዕውቀት፣በሀብትና በወገን ከሁሉ የላቀ እንደሆነ የሚያስብም እንደማንኛውም ሰው መሆኑን ተረድቶ እኩልነትን ተቀብሎና ኣክብሮ ይኑር፤ በክፋትና በምቀኝነት፣ በተንኮልና በሴራ አተርፋለሁ የሚል ጠማማ አእምሮም ወደ ቅን አስተሳሰብ ይመለስ፤ በቂም፣ በበቀልና በጥላቻ ተዘፍቆ የሚኖር ልብም በሰላም በፍቅርና በስምምነት ወደሚገኝ የተስተካከለ ጣዕመ ሕይወት ይግባ ማለት እንደ ሆነ እናስተውላለን፤

እግዚአብሔር ምድርና ሰማየ ሰማያት የማይችሉት ምሉእ፤ረቂቅና ስፉሕ ነው፤ ይሁን እንጂ በቅዱሳን ሰዎች አእምሮ ውስጥ ማደርና ማረፍ በእጅጉ የሚሻ አምላክ እንደሆነ ደጋግሞ ገልጾአል፤ መመላለሻውም በሰው ኅሊና፣

በሰው ልቡና እና አእምሮ ውስጥ እንደሆነ አልሸሸገም፤ ያም በመሆኑ መንገዱና ጥርጊያው የሆነ የእኛ አእምሮ ቀጥ ያለና ይማይጐረብጥ እንዲሆንለት ያዘናል፤ መጥምቁ ዮሓንስም ይህ ዓይነቱ ዝግጅት በሰው አእምሮ ውስጥ እንዲኖር ለመቀስቀስ ተልኮአል፤

ዝግጅቱ የጠቅላላ ስራው መቋጫ አልነበረም፤ የዝግጅቱ ዋና መቋጫ ሰው ሁሉ እንደ ስምዖን የእግዚአብሔርን ማዳን በዓይኑ አይቶ በአእምሮው አስልቶ በልቡ ኣምኖ የድኅነቱ ባለቤት መሆን ሲችል ነው፤ የእግዚአብሔር ፈቃድና ፍላጎትም ይኸው ነው፤ ጌታችን አምላካችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የኛን ሰውነት በመዋሐድ አምላክና ሰው ሆኖ በዚህ ዓለም እንዲገለጥ ያስፈለገበት ዓቢይ ምክንያትም ይኸው ነው፤

ወልደ እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ በዛሬው ዕለት በፈለገ ዮርዳኖስ የፈጸመው ምስጢረ ጥምቀት ሰው የሚያድንበት ዕድል ምን እንደሆነ ለማስረዳት ነው፤ ሰው በራሱ ዘላቂ ሕይወት የለውም፤ የሕይወት ምንጭ እግዚአብሔር ብቻ ነው፤

ሰው ዘላቂ ሕይወትን ማግኘት የሚችለው የሕይወት ምንጭ ከሆነው ከእግዚአብሔር ጋር ልዩ ግንኙነት ሲኖረውና በግንኙነቱ አማካኝነት ዘላዓለማዊ ሕይወት ከእግዚአብሔር ሲቀዳጅ ነው፤ ይህንንም ልዩ ግንኙነት የሚያገኘው ከእግዚአብሔር ሲወለድ ነው፤ ለመወለድ ደግሞ በእግዚአብሔር የማዳን ስራ ማመንና መጠመቅ ሲቻል ነው፤ ሰው ሲጠመቅ የእግዚአብሔር ልጅ ይሆናል፤

እግዚአብሔርም በልጁ አእምሮ ውስጥ በሃይማኖት በአምልኮና በምስጋና ይመላለሳል፤ ያድራል፤ ያርፋልም፤ ሥጋ የለበሰ ሁሉ የእግዚአብሔርን ማዳን ይይ የተባለውም ይህንን ልጅነት ነው፤

በዚህ ልጅነት ምክንያት ሰው የዘላለም ሕይወት ባለቤት ሆኖ ይኖራል፤ ጥምቀት ለሰው ልጆች የሚያስገኝልን ጸጋ ይኸው ነው፤ ታዲያ የእግዚአብሔር የዝግጅት ጥሪ ዘላዓለማዊ ሕይወትን ለማደል ሆኖ ሳለ የተጠበቀው ዝግጅት ግን ከሰው እየታየ ኣይደለም፤

ዛሬም እኛ ሰዎች አእምሮችን ጐድጓዳ ዓዘቅት ሆኖ በመቀጠሉ ለጉዞ አልተመቸውም፤

ዛሬም ልባችን ከተራራና ኮረብታ ባልተናነሰ ሁናቴ ትዕቢት እንደተሞላ ነው፤ ከቅንነት ይልቅ ጠማማነት፤ ከእውነት ይልቅ ማሴር የየዕለት ተግባር አድርገነዋል፤ በዚህም እግዚአብሔር ከኛ እንዲርቅ አድርገናል እሱም በኣጸፋው ለማይረባ አእምሮ አሳልፎ ሰጥቶናል፤ ዓለማችን በአሁኑ ጊዜ ያላት ምስል ይኸው ነው፤

ዓለማችን አሁን ያለችበት ምስል ለሰው ልጅ ሁሉ በጣም አሳሳቢና አስፈሪ ነው፤ ለእግዚአብሔር አልታዘዝም ብሎ በነውረ ኃጢአት መጋለብና ለጦርነትና ለዕልቂት የሚሆን መሳሪያ በማምረት መሽቀዳደም የሚበጅ አይደለም፤

ከዚህ ይልቅ ዓለማችን አሁንም ቆም ብላ ብታስብና ሕይወት ወደ ሆነው እግዚአብሔር እንድትመለስ በእግዚአብሔር ስም እንመክራለን፤

በሰው ልጆች የሚታይ መሠረታዊ ችግር ከእግዚአብሔር መለየትና ለእሱ ያለመታዘዝ እንጂ የሀብት ዕጥረት አይደለም፤ ምድሪቱ ጉልቈ መሥፈርት የሌለው ሀብት በውስጥም በውጭም አጭቃ ይዛለች፤ እሱን በፍቅርና በስምምነት ብናለማው ከበቂ በላይ ነው፤ እሱም ቀርቶ ያለውን ለጦርነትና ለዕልቂት ከምናውለው ለልማት ብናውለው ችግርና እጦት ከምድራችን በጠፋ ነበር፤

አሁንም ራሳችንን በራሳችን ከማጥፋት ተቆጥበን የምድራችንን የአየር ንብረትና የተፈጥሮ ሥነ ምኅዳር በመጠበቅ ግጭትንና ጦርነትን በማስቆም ለተመደበልን ሰላማዊ ሕይወት እንድንተጋ ለሁሉም የሰው ልጆች መልእክታችንን በእግዚአብሔር ስም እናስተላልፋለን፡፡

በዓለ ጥምቀቱን የሰላምና የበረከት ያድርግልን
እግዚአብሔር ኢትዮጵያንና ሕዝቦቿን ይባርክ
ወስብሐት ለእግዚአብሔር አሜን፡፡

አባ ማትያስ ቀዳማዊ

ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ
ሊቀ ጳጳስ ዘአኲስም ወዕጨጌ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት

የብፁዕ ዋና ሥራ አስኪያጅ መልእክት

"ክርስቶስ ተወልደ ወተጠምቀ፤ ወለደነ ዳግመ እማየ ወእመንፈስ ቅዱስ
ክርስቶስ ተወለደ ተጠመቀም፤ እኛንም ዳግመኛ ከውኃና ከመንፈስ ቅዱስ ወለደን።"
(ድጓ ዘቅዱስ ያሬድ)

የዘመናት አምላክ ሕያው እግዚአብሔር በቀዳማይ አዳም ከላያችን ተገፎ የነበረውን ጸጋ እግዚአብሔር መልሰን ያገኘንበትን፤ አጥተነው የነበረውን ልጅነት ዳግመኛ ገንዘብ ያደረግንበትን የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን በዓለ ጥምቀት ለምናከብርበት ለዚህ ዕለት ስላደረሰን ስሙ ለዘለዓለም የተመሰገነ ይሁን፡፡

የመጀመሪያዎቹ ሰዎች አዳምና ሔዋን ሕገ እግዚአብሔርን በመተላለፋቸው ምክንያት በሰው ልጅ ላይ ተደራራቢ ቅጣቶች የመጡ ሲሆን፤ በዋናነት የሚጠቀሰው የሰው ልጅ የእግዚአብሔርን ልጅነት ማጣቱና ‹‹አዳም ገብሩ ለዲያብሎስ ሔዋን አመቱ ለዲያብሎስ ፤ አዳም የዲያብሎስ አገልጋይ ነው፤ ሔዋን የዲያብሎስ ሴት አገልጋዩ ናት›› የሚል የዕዳ ደብዳቤ ተጽፎበት በባርነት መኖሩ ነው፡፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዮርዳኖስ ወንዝ በአገልጋዩ በዮሐንስ እጅ የተጠመቀውም ይህንኑ የዕዳ

መልእክት

ደብዳቤ ለመሻርና የሰው ልጅ ሁሉ በአዳም ጥፋት ምክንያት አጥቶት የነበረውን ልጅነት ሊመልስለት ነው፡፡

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ‹‹ወእመሰኬ ተመሰልናሁ በሞቱ ንትሜሰሎ በሕይወቱሂ -- ሞቱንም በሚመስል ሞት ከእርሱ ጋር ከተባበርን ትንሣኤውን በሚመስል ትንሣኤ ደግሞ ከእርሱ ጋር እንተባበራለን›› (ሮሜ 6፥5) ብሎ እንዳስተማረን፥ በሥርዓተ ጥምቀት መላው አካላችን በውኃ ውስጥ መጥለቁ እንደ መቀበር ተቆጥሮ፥ መውጣታችን ደግሞ በትንሣኤ ተመስሏል፡፡ በዚህ ምሳሌ የምንጠመቀውም በአዳምና በሔዋን ያጣነውን መንግሥተ እግዚአብሔር ለመውረስ ዕድል ፈንታ ይኖረን ዘንድ ነው፡፡ ይህንንም ለማረጋገጥ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ‹‹ዘኢተወልደ ዳግመ እማይ ወእመንፈስ ቅዱስ ኢይክል በዊአ ውስተ መንግሥተ እግዚአብሔር -- ሰው ከውኃና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም›› (ዮሐ. 3፥5) ሲል አስተምሮናል፡፡

በእነዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነታዎች መነሻነት በዓለ ጥምቀቱን በየዓመቱ በድምቀት እናከብራለን፡፡ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን በዓለ ጥምቀት ከዘጠኙ የጌታችን ዓበይት በዓላት ጋር የሚቆጠርና ቤተ ክርስቲያናችን በአደባባይ በድምቀት ከምታከብራቸው በዓላት መካከል አንዱና ዋነኛው ነው፡፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ‹‹አሜሃ መጽአ እግዚእ ኢየሱስ እምገሊላ ውስተ ዮርዳኖስ ከመ ይጠመቅ እምዮሐንስ -- ያን ጊዜ ኢየሱስ በዮሐንስ ሊጠመቅ ከገሊላ ወደ ዮርዳኖስ መጣ›› (ማቴ. 3፥13) የሚለውን ቅዱስ ቃል መነሻ በማድረግ፥ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን ታቦታትን ከአብያተ መቅደስ እንዲነሡ በማድረግ ውኃ ወዳለባቸው አካባቢዎች በመንፈሳዊ ሥርዓት ትጓዛለች፡፡ በዚህ ሥርዓት መሠረትም ቤተ ክርስቲያናችን በዓለ ጥምቀትን የምታከብረው እንደ ሌሎቹ መንፈሳውያት የቤተ ክርስቲያን በዓላት በቤተ እግዚአብሔር በሚደርስ ስብሐተ እግዚአብሔር ብቻ ሳይሆን ሊቃውንት፥ ካህናት፥ ምእመናንና ወጣቶች በአንድነት ሆነው አምላካችን እግዚአብሔርን በአደባባይ የሚያመሰግኑበትን ሥርዓተ አምልኮ በማመቻቸትና አደባባዮችና ጎዳናዎች ሁሉ የሚባረኩበትን መንፈሳዊ ሥርዓት በመሥራት ነው፡፡

ቅድስት ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያናችን በዓለ ጥምቀትን ለረዥም ዘመናት በታላቅ መንፈሳዊ ድምቀት እያከበረች በመቆየቷ በዚሁ መነሻነት በዓሉ የቤተ ክርስቲያናችን ብቻ ሳይሆን የሀገራችን የኢትዮጵያ ሀብትም ጭምር በመሆኑ በዓመቱ ዐቢይ በዓል ሆኖ በዝግ ከመከበሩም ባሻገር፥ ዓለም አቀፍ በዓል ለመሆን በቅቷል፡፡ የተባበሩት መንግሥታት የትምህርት የሳይንስና የባህል ድርጅት (ዩኔስኮ) በዓለ ጥምቀትን በዓለም አቀፍ ደረጃ ከማይዳሰሱ ቅርሶች መካከል አንዱ አድርጎ መመዝገቡም ለዚህ ማሳያ ይሆናል፡፡

ይህንን ዳግም ልደት ያገኘንበትን በዓለ ጥምቀት የምናከብረው አሮጌ ማንነት በሚገለጽበት፥ መለያየትና መገፋፋት በሚስተዋልበት፥ ለመንፈሳዊ እሴቶች ትኩረት በማይሰጥበት የኑሮ ዘይቤ መሆን የለበትም፡፡ ይልቁንም በአዲስ ተፈጥሮ በጥምቀት የተወለድንበትን በዓል የሀገራችን የኢትዮጵያ መገለጫ በሆነው በአብሮነት፥ በስምምነትና በፍቅር መንፈስ የሰላም ሰዎች መሆናችንን በሚገልጽ መንገድ ልናከብረው ይገባል፡፡ የሰላም አምላክ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ለሰው ልጆች ሁሉ የሰላም ምልክት በሆነችው በርግብ አምሳል የተገለጠበትን በዓለ ጥምቀት ስናከብር ሁላችንም ለሀገራችን ለኢትዮጵያና ለሕዝባችን ፍጹም ሰላም ከልባችን ልንሠራና የሰላምን አምላክ እግዚአብሔርን ልንማጸነው ይገባል፡፡

ከበዓለ ጥምቀቱ በረከት ይክፈለን!

አምላካችን እግዚአብሔር ለሀገራችን ኢትዮጵያና ለዓለም ሁሉ ሰላምን ይስጥ!

አባ አብርሃም

አባ አብርሃም

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን

መንበረ ፓትርያርክ ጠቅላዩ ጽ/ቤት ዋና ሥራ አስኪያጅ፥

የባህዳርና የሰሜን ጎጃም አህጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ

የመንፈሳዊ ዘርፍ ዋና ምክትል ሥራ አስኪያጅ መልእክት

"ወለእለሰ ተወክፍዎ ወሀቦሙ ሥልጣነ ውሉደ እግዚአብሔር ይኩኑ፤ ለእለ ኣምኑ በስሙ፤ለተቀበሉት ግን በስሙ ላመኑ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው"
(ዮሐ ፩÷፲፪)

እኛ ሰዎች በደላችን ባመጣው ኃጢአት ካጣነው ትልቁ ነገር አንዱና ዋነኛው የእግዚአብሔር ልጅነትን ማጣት ነው፤ የክብር አምላክ እግዚአብሔር እኛ ሰዎችን የፍቅሩና የክብሩ መገለጫ እንሆን ዘንድ በጥንተ ተፈጥሮ በአምሳሉና

መልእክት

በአርአያው ፈጥሮናል፤ ከዚያም በጸጋው የሱ ልጆች አድርጎናል፤ የልጅነታችን ጸጋ እሱን የመምሰል ብሎም የእሱ የሆነውን ሁሉ ገንዘብ በማድረግ በማያልቅ ኃይል ሕይወት ለዘለዓለም ከእሱ ጋር ጸንተን እንኖር ዘንድ ነው፤ ይህ እግዚአብሔር ቀድሞ ሲፈጥረን የሰጠን ጸጋ ነበር፤ ጸጋው በፍቅር የተሰጠን ቢሆንም ዕድሉ የሚጠበቀው በመታመንና በመታዘዝ ላይ ነበር፤ መታመንና መታዘዝ አጉድለን ስንገኝ ግን ክፉ አወዳደቅ ወደቅን፤ ውጤቱም የተሰጠንን ጸጋ በሙሉ ማጣት ሆነ፤ ከሁሉ በላይ ደግሞ ከእግዚአብሔርና የእሱ ከሆነው ሁሉ ተለየን ፤የእግዚአብሔር ቁጣም በእኛ በደል ምክንያት በዓለም ላይ ሆነና ለፍዳ ኃጢአት የተጋለጥን ሆንን፤ ጌታችን አምላካችንና መድኃኒታች ኢየሱስ ክርስቶስ በእኛ ሰውነት ተገልጦ በዚህ ዓለም የተገኘው ይህንን ክሥተት ለመለወጥና ለመቀልበስ ነው፤ጌታችን የመጣው በደላችን ሊያስከፍለን ይችል የነበረውን የኃጢአት ዕዳ በኛ ፈንታ እሱ ተቀብሎ እኛን በእግዚአብሔር ችሎት ፊት ነጻ ሊያወጣን ነው፤ እኛን ነጻ የማውጣት ሂደት በማሕፀነ ማርያም ሰውነታችንን በተዋሐደ ጊዜ ተወጥኖ በዕርገቱ ሰውነታችንን በመንበረ ጸባኦት በማስቀመጥ ተጠናቆአል፤ የእግዚአብሔር ምሕረት ፍቅር ይቅርታና ዕርቅ በዚህ በክርስቶስ ቤዛነት በእኛ ላይ ተፈጽሟል፤እግዚአብሔር ይቅር ያላለውን ያልተቀበለውንና ያላከበረውን በመንበሩ አያስቀምጥምና ነው፤ በምስጢረ ሥጋዌ ለሰዎች የተሰጠን ጸጋ ይህን ያህል ታላቅ መሆኑን ሰዎች ሁላችን ልብ ልንል ይገባል፤ ይህ ሊሆን የቻለውም እግዚአብሔር ኣንድ ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ በፈጸመው ቤዛነትና እሱን ተከትሎ በተመለሰልን ዳግም ልደት መሆኑን መዘንጋት የለብንም፤ ክብር ለእግዚአብሔር ይሁንና ዛሬ በስሙ አምኖ ለተጠመቀ ሁሉ የመንግሥቱ ማእከል በሆነች ቤተክርስቲያን በየቀኑ የልጅነት ሥልጣን እየተሰጠ ነው፤ ይህ ታላቅ ስጦታ በክብር ልንይዘውና ልንንከባከበው ይገባል፤ የጌታችን በዓለ ጥምቀት በየዓመቱ በታላቅ ድምቀት ስናከብር ከልብሱና ከጌጣጌጡ፤ከደስታውና ከፈጠዝያው ከመዝሙሩና ከትዝታው ባለፈ የእግዚአብሔር ልጅ የመሆን ግሩም ሥልጣንን ያገኘንበት ቀን መሆኑን በማሰብ፤ እንደ ዱሮው ልጅነታችንን እንዳናስወስድ በመጠንቀቅና ቃል በመግባት ሊሆን ይገባል፤ ከሁሉ በላይ እኛ ሰዎች በውል ማወቅ ያለብን ትልቁ ነገር ከዚህ ልጅነታችን ሊያስጥለን የሚችል ክፉ ጠላታችንን በሚገባ ለይቶ ማወቁ ላይ ነው፤

ጠላትን ለይተን ካላወቅን በቅጡ መከላከል ይሳነናል፤ቀድሞም ሆነ ዛሬ ከልጅነታችን የሚያስጥለን ክፉ ጠላታችን ‹‹ለእግዚአብሔር አለመታዘዝ ነው››፤ ካልታዘዝን እንበድላለን፤ ከበደልን ደግሞ እግዚአብሔርን እናስቀጣለን፤እግዚአብሔር ከተቆጣ ነገሩ ሁሉ እዚያ ላይ ይበላሻል፤ ይህ እንዳይሆን ክርስቲያኖች መጠንቀቅ አለብን፤ በዓለም ላይ እየሆነ ያለው ጥፋት ሁሉ መነሻው ለእግዚአብሔር አለመታዘዝ ያመጣው ጣጣ ነው፤ እግዚአብሔር አትግደል ብሎ አዞ እያለ መግደያ እናዘጋጃለን፤ ቢጤህን እንደ ራስህ አድርገህ ውደድ ብሎ አዞ እያለ በጭፍን ጥላቻ ታውረን እርስ በእርሳችን እንጋጫለን፤ የሌላውን አትመኝ ብሎ አዞ እያለ ሁሉም የኛ ብቻ እንዲሆን በማሰብ ብዙ ሴራ እንጐነጉናለን፤ ይህ ከሆነ በጥምቀት ያገኘነው እግዚአብሔርን የመምሰል መልክና የልጅነት ሥልጣን ጥያቄ ላይ ይወድቃል፤ ይህ እንዳይሆን ሕዝቡን የመምራት ኃላፊነት የተሰጠን ሃይማኖታውያንና መንግሥታውያን መሪዎች በእጅጉ መጠንቀቅ አለብን፤ ሕዝብ መሪውን እንደሚከተል ጥያቄ የለውም፤ስለሆነም ያለንን ሥልጣን ተጠቅመን ሕዝቡን ወደ ፈሪሐ እግዚአብሔር እንዲመለስና ለእርሱ ታዛዥ እንዲሆን እኛ አስቀድመን ለእርሱ ታዛዥ በመሆን አርአያነታችንን ልናሳይ ይገባናል፤ የሰላማችን የድኅነታችንና የስርየታችን ቁልፍ ያለው ለእግዚአብሔር መታዘዝ ላይ ነውና፡፡

“እግዚአብሔር መልካም በዓለ ጥምቀት ያድርግልን”

ንቡረ እድ ኤልያስ አብርሃ

የመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ቤተክህነት

የመንፈሳዊ ዘርፍ ዋና ምክትል ስራ አስኪያጅ

አሐቲ ጥምቀት

አሐቲ ጥምቀት

አሐቲ ጥምቀት (አንዲት ጥምቀት)

ኤፌ. 4፥5

በሊቀ ሊቃውንት ዮሴፍ ደሳለኝ
የሊቃውንት ጉባኤ አባል

አሐቲ የሚለው ቃል፦ አንዲት፥ አንዲቱ፥ አንደኛይቱ፥ አንዷ፥ አንዲቷ፥ የመጀመሪያዋ በማለት ይተረጐማል። በዚህ የጽሑፍ ጽንሰ ሐሳብ ግን ለሁለት ነገሮች ብቻ የሚተረጐም ነው።

አንደኛ፤ አንዲት፥ የማትደገም፥ የማትከለስ ማለት ሲሆን፤ ሁለተኛ፤ የመጀመሪያ፥ ከጽድቅ ሥራ ሁሉ የቀደመች ማለት ነው።

ጥምቀት፦ ጥምቀት ማለት ከውኃ ገብቶ መውጣትን የሚያመለክት ሲሆን፤ በስመ ሥላሴ በካህን አማካይነት በተቀደሰ ማይ ብቅ ጥልቅ ብሎ መውጣትን ያመለክታል።

ይህን ቃል ከሐዋርያት ዘግይቶ የተጠራ፥ ቀድሞ ዓለምን የሰበከ፥ በሐዲስ ኪዳን ትምህርት (ስብከት)

አሐቲ ጥምቀት

እጅግ ገዝፎ የሚታይ፥ በብሉያትና ሐዲሳት የምሥጢር ክንፍ የሚበርር፥ ምርጥ ዕቃ ተብሎ በፈጣሪው የተጠራ፥ የመጀመሪያው ሳውል የኋለኛው ጳውሎስ፥ በመጀመሪያ አሳዳጅ በኋላ ተሳዳጅ፤ ዓለምን እንደ መልክዐ ምድሩ፥ እንደ አየር ጠባዩ፥ እንደ ሰዉ አኗኗርና የዕውቀት ደረጃ የሰበከው ቅዱስ ጳውሎስ ነው። ትምህርቱ የሚያተኩረው ስለ ጥምቀት አንድ መሆን ነው። የተሰበኩትም ለጊዜው የተነገረ ቢሆንም በኤፌሶን የሚኖሩ፥ ከልጅነት የተራቈቱ፥ በተለያየ አምልኮ ባዕድ ተይዘው የነበሩ ናቸው።

አንዲት ጥምቀት ማለት የማትደገም፥ የማትከለስ፥ ከእግዚአብሔር የተሰጠች፥ አንድ ሆና ብዙ ጸጋን የምታስገኝ ናት። በመሠረቱ ጥምቀት፦ አጥመቀ፥ አጠመቀ ከሚለው የግእዝ ግስ የተገኘ ሲሆን፤ በተቀደሰ ውኃ መነከር፥ መዘፈቅ፥ ገብቶ መውጣት የሚል ትርጓሜን ይሰጣል።

ጌታችን፦ «ሑሩ ወመሐሩ ኵሎ አሕዛበ ወእንዘ ታጠምቅዎሙ በሉ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ፤ እንግዲህ ሂዱ አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችሁ ደቀ መዛሙርቴ አድርጓቸው» ባለው አምላካዊ ትእዛዝ መሠረት፤ ከተባረከ ውኃ ገብቶ ሦስት ጊዜ ብቅ ጥልቅ ብሎ የመውጣት ሂደት ነው።

ጥምቀት መሠረተ ክርስትና ናት፥ ኆኅተ መንግሥተ ሰማይ (መግቢያ በር) ናት’። ምክንያቱም፥ ማንኛውም ምሥጢር ሊከናወን የሚችለው ድኅረ ጥምቀት ነው። ለምሳሌ በቤተ ክርስቲያናችን ሰባቱ ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን የሚባሉት ሁሉ ሊከናወኑ የሚችሉ ድኅረ ጥምቀት በመሆኑ ነው።

ጥምቀትን ማን መሠረተው?

አሐቲ ጥምቀት

ጥምቀትን የመሠረተው ጌታችን አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ነገር ግን ከዚያ በፊት በብሉይ ኪዳን አይሁድ ለመንጻት፥ ለኀጢአት ስርየት (ይቅርታን ለጊዜው ለማግኘት) የሚጠመቁት የጥምቀት ሥርዐት ነበራቸው። ይህም ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር በረድኤት በሚገለጽባቸው የተቀደሱ ዕለታትና ቦታዎች ሰውነታቸውንና ልብሳቸውን አጥበው መቅረብ፥ የቤተ መቅደስ መገልገያ ንዋያትን ሁሉ ማጠብ ያካትት ነበር። ወደ ቤተ እግዚአብሔር ለአገልግሎት የሚገቡ ሁሉ አስቀድመው መላ ሰውነታቸውን ይታጠቡ ነበር። ዓላማውም ራስን አጽድቶ ወደ እግዚአብሔር መቅረብን የሚያመለክት ሥርዐተ ምሥጢር ነው።

በሐዲስ ኪዳን ጌታችን መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥርዐተ ጥምቀትን በ3 መንገድ መሥርቶታል። አራቱም ወንጌላውያን እንደጻፉት፥ ቅዱስ ያሬድም እንደ መሰከረው፦ «ሖረ ኢየሱስ እም ገሊላ ኀበ ዮሐንስ ከመ ያጠምቆ በፈለገ ዮርዳኖስ፤ ኢየሱስ ዮሐንስ ያጠምቀው ዘንድ ከገሊላ ወደ ዮርዳኖስ ሄደ» በማለት አስተምሮናል። «አጥመቆ ዮሐንስ ለኢየሱስ በፈለገ ዮርዳኖስ እምድኅረ አጥመቀ ለሊሁ ተጠምቀ፤ ዮሐንስ ኢየሱስን በዮርዳኖስ ወንዝ ካጠመቀ በኋላ እራሱ ተጠመቀ» በማለት የጥምቀት መሥራች ጌታችን መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱ መሆኑን አስተምሯል።

1. በአርኣያነት፦ ራሱ ጌታችን በእደ ዮሐንስ በዮርዳኖስ ተጠምቆ አርአያ በመሆን አስተምሮናል። «ወተጠሚቆ እግዚእ ኢየሱስ ሶቤሃ ወፅአ እማይ ፤ ያንጊዜ ጌታችን ኢየሱስ ተጠምቆ ከውኃ ወጣ።» (ማቴ. 3፥15)
2. በትምህርት፦ «ዘአምነ ወዘተጠምቀ ይድኅን ወዘሰ ኢአምነ ይደየን፤ ያመነ የተጠመቀ ይድናል፤ ያላመነ ያልተጠመቀ ይፈረድበታል» (ማር. 16፥16)። «አማን አማን እብለከ ዘኢተወልደ ዳግመ እማይ ወእመንፈስ ቅዱስ ኢይሬእያ ለመንግሥተ እግዚአብሔር፤ እውነት እውነት እልሃለሁ ከውኃና ከመንፈስ ዳግመኛ ያልተወለደ የእግዚአብሔርን መንግሥት አያያትም» (ዮሐ. 3፥3-6) በማለት አስተምሯል።
3. በትእዛዝ፦ «ሑሩ ወመሐሩ ኵሎ አሕዛበ ወእንዘ ታጠምቅዎሙ በሉ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ፤ እንግዲህ ሂዱ አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችሁ ደቀ መዛሙርቴ አድርጓቸው» (ማቴ. 28፥19) በማለት የዓለማት ሕዝብ ሁሉ የእግዚአብሔር ልጅነት ያገኙ ዘንድ ሐዋርያትን በአራቱ ማእዘን አሰማርቷል።

ጥምቀት ለስርየተ ኀጢአት

ቅዱስ ጳውሎስ አንዲት ጥምቀት ብሎ ሲያስተምር ቅዱሳን አበው ሠለስቱ ምእትም፦ ወነአምን በአሐቲ ጥምቀት ለስርየተ ኀጢአት፤ ኀጢአት በሚሰረይባት በአንዲት ጥምቀት እናምናለን» በማለት በመደበኛ ጉባኤያቸው ወስነው ለዓለም ሁሉ አስተምረዋል።

የጥምቀት ጥቅም

ጥምቀት ድኅነትን ያስገኛል፤

ማንኛውም ሰው ለመዳን አምኖ መጠመቅ ያስፈልገዋል። የድኅነት ባለቤት መድኅኔ ዓለም ሰው ለመዳን የመጀመሪያውና ቀዳሚው ተግባር ጥምቀት እንደሆነ ለደቀ መዛሙርቱ ከሰጠው መለኮታዊ መመሪያ መረዳት ይቻላል።

ይህንን መሠረት በማድረግ ቅዱስ ጴጥሮስ፦ «ለእለ ክሕድዎ ቀዲሙ ወነበሩ በንስሓሆሙ እንዘ ይጸንሑ ትዕግሥቶ ለእግዚአብሔር ከመ እለ በመዋዕሊሁ ለኖኅ አመ ይገብር ታቦተ ወድኅኑ ባቲ ሰማኒቱ ነፍስ ኅዳጣን እምነ ማየ አይኅ -- ጥቂቶች ማለትም ስምንት ነፍሳትም ከውኃ የዳኑበትን መርከብ ሲሠራ በኖኅ ዘመን የእግዚአብሔር ትዕግሥት በዘገየ ጊዜ ቀድሞ ክደዉት ለነበሩት ሰበከላቸው። አሁንም እኛንም በዚሁ አምሳል በጥምቀት ያድነናል» (1ጴጥ. 3፥20) በማለት በእደ እግዚአብሔር የተሾመው ኵኵሐ ሃይማኖት፥ አምደ ቤተ ክርስቲያን፥ ለጥያቄም ለመልስም ፈጣን የሆነው የኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዝሙር፥ የሐዲስ ኪዳን የመጀመሪያው የምድሪቱ ፓትርያርክ ቅዱስ ጴጥሮስ፥ በዚህ መንገድ ከዘመነ ኖኅ ከነበረው ድኅነት ጋር መስሎ ጥምቀት አማራጭ የሌለው የድኅነት መንገድ መሆኑን አስተምሯል።

ጥምቀት ዳግም ልደትን ያስገኛል፤

ጌታችን መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ጥምቀት ከሥጋ ልደት የተለየ፥ በኀሊና ፍጡራን ተመርምሮ፥ በአእምሮ ጠቢባን ታስቦ የማይደረስበት፥ ረቂቅ ልጅነትን የምናገኝበት በመሆኑ ምሁረ ኦሪት፥ መጋቤ አይሁድ፥ ዘመደ ፈሪሳውያን ለሆነው ኒቆዲሞስ ያስተማረው።

ቅዱስ ጴጥሮስ «ዳግመኛ የተወለዳችሁት ከሚጠፋ ዘር አይደለም» (1ጴጥ. 1፥23) በማለት ያስተምራል። ይህ ቃል ጥምቀት የዘለዓለም ሕይወት የሚያስጥ፥ በስመ ሥላሴ በተቀደሰ ማይ ከሥላሴ ልጅነትን የምናገኝበት መሆኑን የምናረጋግጥበት ነው።

ጥምቀት ክርስቶስን የምንመስልበት መንገድ ነው፤

«ወዘንተ ባሕቱ አእምሩ ኵልክሙ ከመ እለ ተጠመቅነ በእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ውስተ ሞቱ ተጠመቅነ ወተቀበርነ ምስሌሁ - ከክርስቶስ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ የተጠመቅን ሁላችን ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን

አሐቲ ጥምቀት

ዘንድ እንደተጠመቅን አታውቁምን? እንግዲህ ክርስቶስ በአብ ክብር ከሙታን እንደተነሣ እንዲሁ እኛ በሐዲስ ሕይወት እንድንመላለስ፥ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን» (ሮሜ 6፥3) በማለት ቅዱስ ጳውሎስ ጥምቀት ክርስቶስን የምንመስልበት ድንቅ ምሥጢር መሆኑን ለሮሜ ምእመናን አስተምሯል።

ጥምቀት የክርስቶስ አካል የምንሆንበት ነው፤

ጥምቀት የክርስቶስ አካል መሆናችንን የሚረጋገጥበት አንዱ መንገድ ነው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለገላትያ ምእመናን «አንትሙሰ እለ ተጠመቅሙ በክርስቶስ ክርስቶስሃ ለበስክሙ፤ በክርስቶስ የተጠመቃችሁ እናንተ ግን ክርስቶስን ለብሳችኋል» (ገላ 3፥28) በማለት የክርስቶስ አካል የሚያደርገን የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ መሆኑን አስረድቷል።

በብሉይ ኪዳን የአብርሃም ልጆች የእግዚአብሔር ሕዝቦች ለመባል ግዝረት መገለጫ እንደነበረ፥ በሐዲስ ኪዳንም በጥምቀት መተካቱን በገሃድ የሚያስረዳን ዐቢይ ጉዳይ መሆኑን እያነጻጸረ አስተምሯል።

ምሳሌያዊ ጥምቀቶች በብሉይ ኪዳን

- የአብርሃም ዮርዳኖስን ተሻግሮ ወደ ካህኑ መልከጼዴቅ መሄድ፥
- የኢዮብ በዮርዳኖስ ተጠምቆ ከደዌ መንጻት፥
- የእስራኤል ዮርዳኖስን ተሻግሮ ምድረ ርስትን መውረስ፥
- የንዕማን ሶርያዊ በዮርዳኖስ ተጠምቆ መፈወሱ (2ነገ. 5፥14)፥ እና ከላይ በዝርዝር የተመለከትናቸው የጥምቀት ምሳሌዎች ስለመሆናቸው በቤተ ክርስቲያናችን ትርጓሜ መምህራን መደበኛ ሆኖ የሚሰጥ ትምህርት ነው።

ማጠቃለያ

ከላይ የተጠቀሱትና የተብራሩት ነጥቦች ስለ ጥምቀት ምንነት መሠረታዊ ግንዛቤ እንደሚሰጡ የሚታመን ሲሆን፤ ለሥጋ ደዌ፥ ለነፍስ ወዘተ. የምንጠመቃቸው ጥምቀቶች ቢኖሩም፥ የልጅነት ጥምቀት ግን አንዲት ብቻ ስትሆን፤ አፈጻጸሟም በሁለት ዐይነት መንገድ ነው። ለወንድ በ40፥ ለሴት በ80 ቀን ይፈጸማል። መሠረቱ አዳም በተፈጠረ በ40 ቀን ሔዋንም በተፈጠረች በ80 ቀን ያገኙት ልጅነት እስትንፋሰ እግዚአብሔር መነሻ በማድረግ ሲሆን (ኩፋ. 4፥6)፤ ሁለተኛው ደግሞ በሌላ ቤተ እምነት ቆይተው ወደ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን የሚመጡ በየትኛውም የዕድሜ ክልል ቢሆኑ በአሐቲ ጥምቀት ልጅነትንና ስርየተ ኀጢአትን ያገኛሉ። በ40 እና በ80 ቀን የተጠመቁት ግን ልጅነትን እንጂ ሥርየተ ኀጢአት አይመለከታቸውም። ምክንያቱም «ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ ሕፃናትን አትከልክሉአቸው» ብሎ ኢየሱስ ክርስቶስ ባዘዘው መሠረት ንጹሓን በመሆናቸው ነው።

በዓለ ጥምቀት በመላው ዓለም የሚከበር ሲሆን፤ በተለይ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በየዓመቱ ጥር 11 ቀን በዓሉን በከፍተኛ ድምቀት ታከብራለች። ስለዚህ ሁላችን የአንዲት ጥምቀት ልጆች በመተባበርና በመከባበር፥ ለሀገራችን አንድነትና ለሕዝባችን ሰላም በመጸለይ እንድናከብር የልዑል እግዚአብሔር ፈቃድ ይሁንልን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

አስተርእዮ

በመጋቤ ሐዲስ ኀፀለ እግዚእ አሰፋ
የትምህርትና ማሠልጠኛ መምሪያ ዋና ኀላፊ

አስተርእዮ የሚለው ቃል አስተርአየ (ርእየ) አሳየ፥ ገለጠ ወይም ታየ፥ አሳየ ከሚለው የግእዝ ቃል የተገኘ ሲሆን ዘይቤያዊ ትርጕሙም መገለጥ መታየት ማለት ነው፡፡ በዚህ ዐቢይ ርእስ የእግዚአብሔርን መገለጥ በሁለት ከፍለን እንመለከታለን፡፡

1. የእግዚአብሔር መገለጥ በረድኤት
2. የእግዚአብሔር መገለጥ በኩነት

የእግዚአብሔር መገለጥ በረድኤት የሚባለው ልዑል እግዚአብሔር ከሃሊነቱን፥ መሐሪነቱን፥ ፍቅሩን፥ በሕልም፥ በራእይ ሰው በሚችለው መጠን የገለጠውን፥ በመልአክ አድሮ ከሞት ከመቅሠፍት ያዳነውን ነው፡፡ ልዑል እግዚአብሔር በዚህ ዓለም የሚያደርገውን ሁሉ በመላእክት በነቢያት አድሮ አናግሮአል፤ ሠርቶአልም፡፡ ጸሎታቸውን በመስማት፥ መሥዋዕታቸውን በመቀበል ሊያደርጉት የሚገባቸውን ተናግሮአል፤ ምሥጢሩንም ገልጦላቸዋል፡፡ ነቢዩ አሞጽ እንደ መሰከረ “ጌታ እግዚአብሔር ለባሪያዎቹ ለነቢያት ያልገለጠውንና ያልነገረውን ምንም አያደርግምና” (ትን.አሞጽ 3.7) “ስሙ ዑርኤል የተባለው ወደ እኔ የተላከው መልአክ መለሰልኝ፤ የልዑልን የጌትነቱን ምክር ታገኝ ዘንድ ማድነቅን አደነቅህን? አለኝ አዎ ጌታዬ አልሁት” (ዕዝ. ሱቱ. 2.1)፤ “ንጉሥ ሆይ፥ አልበድልሁምና አምላኬ መልአኩን ልኮ የአንበሶችን አፍ ዘጋ፤ እነርሱም አልጐዱኝም አለው፡፡” (ትን.ዳን 6፥22)

1. የእግዚአብሔር መገለጥ በሕገ ልቡና

ሀ. አዳም

መክብበ ፍጥረታት አዳም ለሰባት ዓመት፥ ከአንድ ወር፥ ከዐሥራ ሰባት ቀን ሕጉን አክብሮ በፍቅሩ ጸንቶ ከኖረ በኋላ ምክረ ከይሲን ሰምቶ፥ ዕፀ በለስን በልቶ፥ ከፍቅረ አምላኩ ተለይቶ፥ ከልብሰ ብርሃን ተራቍቶ በነበረበት የተዋርዶ ሰዓት ድምፅ በማሰማት ጠርቶታል፡፡ “እግዚአብሔር አምላክም አዳምን ጠርቶ አዳም ወዴት አለህ? አለው፤ አዳምም አለ በገነት ስትመላለስ ድምፅህን ሰማሁ ዕራቍቴንም ስለሆንሁ ፈራሁ” (ዘፍ. 3፥9) አዳም ፈጣሪውን በድሎ ቢፈረድበትም ንስሓ ገብቶ ማረኝ በማለቱ ከአምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን በኋላ እንደሚያድነው ቃል ኪዳን ሰጥቶታል፡፡ “ያን የትዕቢት ተንኰል የሌለውን በንስሓ በልቅሶና በእንባ መለሰው አንተ ግን በልብህ ትዕቢት መናዘዝ ተሳነህ፡፡” (መቃ. ሣል. 4.31)፡፡

ለ. ኖኅ

ኖኅ በእግዚአብሔር ፊት አካሄዱን ያሳመረ፥ቅንነቱን ተመልክቶ እግዚአብሔር ከጥፋት ውኃ የሰወረው፥ የጥፋት ውኃ ከመምጣቱ በፊትና በኋላምን ማድረግ እንደሚገባው የነገረው፥ መሥዋዕቱንም የተቀበለለት እውነተኛ ሰው ነው፡፡ “እግዚአብሔር አምላክም ኖኅን አለው አንተ ቤተሰቦችን ሁሉ ይዘህ ወደ መርከብ ግባ በዚህ ትውልድ በፊቴ ጻድቅ ሆነህ አይቼሃለሁና፡፡” (ዘፍ 7.1)

ሐ. አብርሃም

አብርሃም ቅዱሳን መላእክት የእግዚአብሔር ባለሟል መሆኑን የመሰከሩለት፥ በብሉይ ኪዳንና በሐዲስ ኪዳን ጽድቁ የተነገረለት ታላቅ የሃይማኖት ሰው ነው፡፡ “ከሀገርህ፥ ከዘመዶችህ ከአባትህም ቤት ተለይተህ ውጣ” ብሎ በአባታዊፍቅሩ የጠራው አምላኩ እግዚአብሔር ለአብርሃም በተለያየ ጊዜ በተለያየ መንገድ ተገልጦለታል፡፡ “ወእምዝ አመ ኮኖ ለአብራም ፺ወ፱ ዓመተ አስተርአዮ እግዚአብሔር ለአብራም ወይቤሎ አነ ውእቱ እግዚአብሔር ፈጣሪከ ዘሖርኩ ቅድሜከ አሥምር ቅድሜየ ወኩን ንጹሐ ወእሠይም ኪዳንየ ማእከሌየ ወማእከሌከ፤ ከዚህም በኋላ አብርሃም የዘጠና ዘጠኝ ዓመት ሰው በሆነ ጊዜ እግዚአብሔር ለአብራም ተገለጠለት፤ እንዲህም አለው፦ በፊትህ

አስተርእዮ

የሄድሁ ፈጣሪህ እግዚአብሔር እኔ ነኝ በፊቴ መልካም አድርግ፥ ንጹሕም ሁን፥ ቃል ኪዳኔንም በእኔና በአንተ መካከል አጸናለሁ" (ዘፍ. 17.1)፤ የምሥጢራት ሁሉ ርእስ የሆነ ሥጋዌውንም እንደ ገለጸለት ራሱ ባለቤቱ መስክሮአል፡፡ "አባታችሁ አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ተመኘ አይቶም ደስ አለው፡፡" (ዮሐ. 8.56)

መ. ይስሐቅ

ይስሐቅ አብርሃም በተስፋ ቃሉ መሠረት በመቶ ዓመቱ ሣራም በዘጠና ዓመቷ የወለደችው፥ በታዛዥነቱ ለእግዚአብሔር መሥዋዕት ለመሆን የቀረበ የልዑል እግዚአብሔር ወዳጅ ነው፤ ለእርሱም እግዚአብሔር በተደጋጋሚ ተገልጦለታል፡፡

"ወአስተርአዮ እግዚአብሔር በይእቲ ሌሊት ወይቤሎ ነየ አነ ውእቱ አምላኩ ለአብርሃም አቡከ ኢትፍራህ ሀለውኩ ምስሌከ እባርከከ ወአበዝኁ ለዘርዕከ በእንተ አብርሃም አቡከ" (ትርጉም) "በዚያችም ሌሊት እግዚአብሔር ተገለጠለት እንዲህም አለው፤ እኔ የአባትህ የአብርሃም አምላክ ነኝ፤ አትፍራ፤ እኔ ከአንተ ጋር ነኝና እባርክሃለሁ፤ ስለ አባትህ ስለ አብርሃም ዘርህን አበዛዋለሁ፡፡" (ዘፍ. 26፥24)

ሠ. ያዕቆብ

ልዑል እግዚአብሔር ከአምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን በኋላ ሰው ሆኖ የሚሠራውን የድኅነት ተግባር የገለጠለት ያዕቆብ የወርቅ መሰላል ከምድር እስከ ሰማይ ተተክሎ፤ በላዩ ላይ ዙፋን ተነጥፎበት፤ ከዙፋኑ ላይ ንጉሥ ተቀምጦበት፤ በመሰላሉ መላእክት ሲወጡበት ሲወርዱበት ተመልቶአል፡፡ ለእርሱም እንደ አያቱ አብርሃም እንደ አባቱም ይስሐቅ ለፍቅሩ ወሰን የሌለው እግዚአብሔር ተገልጦለታል፡፡ "ወአስተርአዮ እግዚአብሔር ለያዕቆብ አመ ወፅአ እማእከለ አፍላግ ዘሶርያ ወባረኮ እግዚአብሔር ወይቤሎ እግዚአብሔር ኢይሰመይ ስምከ ያዕቆብ ዳእሙ እስራኤል (ትርጉም) እግዚአብሔር ለያዕቆብ ከሁለት ወንዞች መካከል ከሶርያ ከተመለሰ በኋላ እንደገና በሎዛ ተገለጠለት እግዚአብሔርም ባረከው እግዚአብሔርም እንዲህ አለውስምህ ያዕቆብ አይባል ስምህ እስራኤል ይባል እንጂ፡፡" (ዘፍ 35.9)

2. የእግዚአብሔር መገለጥ በዘመነ መሳፍንት

ሀ. ሙሴ

እስራኤል ዘሥጋን ከባርነት ቀንበር እንዲያወጣ ለመረጠው፥ አምስት መቶ ሰባ ጊዜ ከራሱ ጋር እንዲነጋገር ላደረገው፥ አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ጹሞ ሕገ ኦሪትን ለሰጠው፥ አርባ ዘመን እስራኤል ዘሥጋን በምድረ በዳ ለመራው፥ ለሙሴ እግዚአብሔር ተገልጦለታል፤ በእርሱም ላይ የተነሣሡትን በመገሠጽ ክብሩን አረጋግጦለታል፡፡ "እግዚአብሔርም በደመና ዐምድ ወረደ በምስክሩም ድንኳን ደጃፍ ቆመ፤ አሮንንና ማርያምንም ጠራቸው፤ ሁለቱም ወጡ፤ እርሱም ቃሌን ስሙ፤ በመካከላችሁ ለእግዚአብሔር ነቢይ የሆነ ቢኖር በራእይ እገለጥለታለሁ፤ ወይም በሕልም እናገረዋለሁ፤ አገልጋዬ ሙሴን ግን እንዲህ አይደለም፤ እርሱ በቤቴ ሁሉ የታመነ ነው፤ እኔ አፍ ለአፍ በግልጥ እናገረዋለሁ፡፡" (ዘኍ 12፥5)

ለ. ኢያሱ

ከሙሴ ዕረፍት በኋላ በሙሴ እግር የተተካው ኢያሱ እግዚአብሔር ለሙሴ እንደተገለጠለት ለእርሱም ተገልጦለታል፤"በሕይወት ዘመንህ ሁሉ የሚቋቋምህ የለም፤ ከሙሴ ጋር እንደ ነበርሁ እንዲሁ ከአንተ ጋር እሆናለሁ፤ አልጥልህም ቸልም አልልህም፤ ለአባቶቻቸው እሰጣቸው ዘንድ የማልሁላቸውን ምድር ለዚህ ሕዝብ ታወርሳለህና ጽና በርታ" (ኢያሱ 1፥5) በማለት በሰጠው ቃል ኪዳን መሠረት ለእስራኤል ዘሥጋ ምድረ ርስትን አውርሶአቸዋል፡፡

ኢያሱን እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ስለሆነ ቀኑን በማርዘም፥ ፀሐይን በማቆም፥ በረዶ በማዝነም፥ የኢያሪኮን ግንብ በድምፅ ብቻ በማፍረስ ተኣምር እንዲሠራ አድርጎታል፡፡ በዚህ ሁሉ አምላኩ እግዚአብሔር በራእይ እየተገለጠ ሊያደርገው የሚገባውን ይነግረው ነበር፡፡ (ኢያሱ 5.13፤ 6.15- 22፤ 10.11፤ 24.25-28)

ሐ. ሳሙኤል

በሐና የእንባ ጸሎት ለተወለደው፥ ለቤተ እግዚአብሔር በስእለት ለተሰጠው፥ እስራኤልን እንዲመሩ ሳኦልንና ዳዊትን ቀብቶ ላነገሠው ሳሙኤልም እግዚአብሔር ተገልጦለታል፡፡ "ዔሊም እግዚአብሔር ልጁን እንደ ጠራው አስተዋለ፤ ዔሊም ሳሙኤልን ልጄ ሂደህ ተኛ፤ ቢጠራህም አቤቱ ባሪያህ ይሰማልና ተናገር በለው አለው፤ሳሙኤልም ሂዶ በስፍራው ተኛ እግዚአብሔርም መጥቶ ቆመ፤ እንደ ቀድሞውም ጠራው" (1 ሳሙ. 3.1-12)፡፡

3. የእግዚአብሔር መገለጥ በዘመነ ነገሥት

ሀ. ዳዊት

ከበግ እረኝነት የመረጠው፥ ከሳኦል በረድኤት ከተለየ በኋላ በሳሙኤል አማካይነት በተቀደሰ ቅባት ተቀብቶ የነገሠው፥ ከጎልያድ ጀምሮ የእስራኤልን ጠላቶች

የደመሰሰው፥ አርባ ዘመን እስራኤልን በንጉሥነት የመራው ዳዊት የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ለመሥራት ዐስቦ ከነቢዩ ናታን ጋር ሱባዔ በገባ ጊዜ ከሕንጻ ቤተ መቅደስ የሚበልጠው የሥጋዌ ነገር ተገልጦለታል፡፡ ስለተገለጠለትም በመዝሙሩ እንዲህ ሲል ዘምሯል፡፡ "እነሆ በኤፍራታ ሰማነው፤ ዛፍ በበዛበትም ቦታ አገኘነው፤ እንግዲህስ ወደ እግዚአብሔር ማደሪያዎች እንገባለን፤ የጌታችን እግሮች በቆሙበት ቦታ እንሰግዳለን" (መዝ. 131.6)፤ በሌላም ቦታ "ጌታ እግዚአብሔር ተገለጠልን" በማለት ተናግሯል (መዝ. 117.27)፡፡

ለ. ሰሎሞን

በዐሥራ ሁለት ዓመቱ በእስራኤል ላይ የነገሠው፥ አስተዋይ ልቡና ስጠኝ ብሎ አምላኩን በጸሎት የጠየቀው፥ በጥያቄውም መሠረት መልስ ያገኘው፤ እንደ አባቱ ዳዊት እስራኤልን አርባ ዘመን ለመራው ለሰሎሞን እግዚአብሔር ብዙ ጊዜ ተገልጦለታል፡፡ "አስተርአዮ እግዚአብሔር ለሰሎሞን ዳግመ በከመ አስተርአዮ በገባዖን ወይቤሎ እግዚአብሔር ሰማዕኩ ጸሎተከ ወስእለተከ ዘሰአልከ ቅድሜየ ወገበርኩ ለከ በከመ ኵሉ በጸሎትከ (ትርጉም) እግዚአብሔር በገባዖን ለሰሎሞን እንደ ተገለጠለት ዳግመኛ ተገለጠለት እግዚአብሔርም አለው፤ በፊቴ የጸለይኸውን ጸሎትህንና ልመናህን ሰምቻለሁ እንደ ጸሎትህም ሁሉ አደረግሁልህ…" (ነገ. ቀዳ. 9.2)፡፡

4. የእግዚአብሔር መገለጥ በዘመነ ካህናት

በዘመነ ካህናት ልዑል እግዚአብሔር የመንጋው መሪና ጠባቂ ባደረጋቸው ነቢያት ካህናት አድሮ ሕዝቡን ይመክራቸው ነበር፤ በተሰደዱበትም ሀገር ከሥርዐቱ ወጥተው እንዳይክዱት በተለያየ ዘመንና ጊዜ በተለያዩ

ሥነ ፍጥረታት ያስተምራቸው፥ ከክፉ መንገዳቸውም እንዲመለሱ ያደርጋቸው ነበር። የዚህንም እውነታ ራሳቸው እንዲህ በማለት መስክረዋል። "ወይቤሉ ዮጊ ዝንቱ ውእቱ አምላክ ዘአስተርአዮሙ ለአበዊነ በገዳም ምስለ ሙሴ ወተመሰለ በአምሳለ ንስር ወአስተርአየ ለነ ከመ እንተ ንስር ለአበዊነ (ትርጉም) እነርሱም ከሙሴ ጋር በምድረ በዳ ሳሉ ለአባቶቻችን የታያቸው አምላካችን እነሆ ይህ ነው። ዛሬም በታላቅ ንስር አምሳል ለእኛ የታየን እርሱ ነው።" (ተረፈ ባሮክ 5.7)

5. የእግዚአብሔር ወልድ መገለጥ በኩነት

ከላይ በመጠኑ በዝርዝር የተመለከትነው የእግዚአብሔር መገለጥ ከዘመነ አበው ከሕገ ልቡና ጀምሮ ከተደረገው መገለጥ የተለየ ነው "እግዚአብሔር ተገለጠላቸው፤ እግዚአብሔር እንዲህ አላቸው፤ እንዲህ አለው" የሚለው ሁሉ የረድኤት ነው። በዘመነ ሥጋዌው የተደረገው መገለጥ ግን በዘመነ አበውም ሆነ በዘመነ ኦሪት ከሆነው የእግዚአብሔር መገለጥበእጅጉ ይለያል፤ልዑለ ቃል ኢሳይያስ"አኮበተንባል ወአኮ በመልአክ አላ ለሊሁ ያድኅኖሙ በመልእክተኛም አይደለም፤ በመልአክም አይደለም፤ እርሱ ራሱ ያድናቸዋል እንጂ" እንዳለ (ኢሳ. 63.9) ከሦስቱ አካላት አንዱ አካል ወልድ በራሱ ፈቃድ፥ በአባቱ ፈቃድ፥ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ወደዚህ ዓለም መጥቶ ባሕርየ ሰብእን ባሕርይ አድርጎ በአጭር ቁምት በጠባብ ደረት እርሱ ባወቀ በመወሰን ሰው ሆኖ ተገልጦአል። እንደ ቀድሞውየረድኤት ሳይሆን የኩነት ነው። ማለት ነፍስንና ሥጋን ተዋሕዶ ሰው ሆኖ በመገለጥ ነው። ብርሃነ ዓለም ቅዱስ ጳውሎስ እንደተናገረ "ከጥንት ጀምሮ እግዚአብሔር በብዙ ዐይነትና በብዙ ጎዳና ለአባቶቻን በነቢያት ተናገረ በኋላ ዘመን ግን ሁሉን ወራሽ ባደረገው ሁሉንም በፈጠረበት በልጁ ነገረን።" (ዕብ. 1.1)

6. የእግዚአብሔር ወልድ ሰው ሆኖ የመገለጥ ምሥጢር

1. የሰይጣንን ሥራ ለመሻር

"ዘሰ ይገብራ ለኀጢአት እምነ ጋኔን ውእቱ እስመ ቀዳሚሁ ሰይጣን አበሰ ወበእንተ ዝንቱ አስተርአየ ወልደ እግዚአብሔር ከመ ይስዐር ግብሮ ለጋኔን (ትርጉም) ኀጢአትን የሚሠራት ከሰይጣን ወገን ነው፤ ጥንቱን ሰይጣን በድሏልና ስለዚህ የሰይጣንን ሥራ ይሽር ዘንድ የእግዚአብሔር ልጅ ተገለጠ" (1ዮሐ. 3.8) እግዚአብሔር ወልድ ሰው ሆኖ በመገለጡ የሰይጣንን ሥራ ሽሮበታል። ከእመቤታችን ድንግል ማርያም በኅቱም ድንግልና ተፀንሶ በኅቱም ድንግልና በመወለዱ በማሕፀን እየተቈራኙ የሚሠራውን የተንኮል ሥራ ሽሮበታል። በሠላሳ ዘመኑ በእደ ዮሐንስ በፈለገ ዮርዳኖስ ተጠምቆ የአዳምና የሔዋንን የዕዳ ደብዳቤ በመደምሰስ " አዳም የዲያብሎስ ባሪያ ነው፤ ሔዋን የዲያብሎስ ባሪያ ናት" የሚለውን የባርነት ደብዳቤ ቀድዶ ጥሎለታል። "ከባላጋራችን የተነሣ በትእዛዝ የተጻፈውን የዕዳችንን ደብዳቤ ደመሰሰልን ከመካከላችንም አራቀው" እንዲል (ቈላስ. 2.14)።

2. በመጀመሪያው የእግዚአብሔር መገለጥ ዓለም መዳን ስላልቻለ ዓለምን ለማዳን፤

እግዚአብሔር በተለያየ ዘመን በተለያየም ሁኔታ ለአበው ለነቢያትና ካህናት ተገልጦላቸዋል፤ ይህ መገለጥ በሰው ልጆች ላይ የተገነባውን የኀጢአት ግንብ ሊያፍረስ፥ የተበላሸውን የሰውን ልጅ ታሪክ ሊያድስ፥ ወደ ቀደመ ቦታቸውና ክብራቸው ሊመልስ አልቻለም፤ ቅዱስ ሳዊሮስ የብሉይ ኪዳኑንና የሐዲስ ኪዳኑን መገለጥ በማነጻጸር እንደገለጠው፤ "እግዚአብሔር ለነቢያትና ለአበው አለቆች ከእነርሱ ለእያንዳንዱ ሁሉ እንደሚቻለቸው መጠን ሰው ሳይሆን ተገለጠላቸው፤ ለእስራኤል ልጆችም ሥጋን ከመዋሐዱ በፊት አርባ ዘመን በበረሓ ደጋግ ተኣምራትን በማድረግ ተገለጠላቸው፤ በዚህ ሁሉ በብዙ ዓይነት በሆነው በእግዚአብሔር መገለጥ ዓለም አልዳነም" (ሃይ. አበው 85፥33) እግዚአብሔር ወልድ ሰው ሆኖ በመገለጡ ግን ዓለምን አድኗል፤ አብ አባቱ፥ እርሱም ልጁ መሆኑን ለዓለም አስተምሮአል፤ ዲያብሎስን ድል ነሥቶታል፤" ሰው ሆነ መከራ በመቀበሉ ዓለም ዳነ፤ወልድ ሰው ስለሆነ ዓለም አብን ዐወቀው፤ ዲያብሎስን ከረከሰ ሥራው ጋር ድል ነሣው"(ሃይ. አበው 85.35)

3. በአርኣያውና በአምሳሉ ለፈጠረው የሰው ልጅ ያለውን ፍቅር ለመግለጽ፤

እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ያለውን ፍቅር በጥንተ ተፈጥሮና በሐዲስ ተፈጥሮ ገልጾለታል፤ ጥንተ ተፈጥሮ የሚባለው "ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌአያችን እንፍጠር" ብሎ በአርኣያውና በአምሳሉ መፍጠሩ ነው፡ ፡ሌላው የሰው ልጅ በምክረ ከይሲ ተታልሎ የተሰጠውን ሥርዐት አቃልሎ፥ በራሱ ጊዜ ራሱን አዋርዶ ከልዕልና ወርዶ በማየቱ የቀደመ ክብሩን ሊመልስለት ወዶ ከራሱ ጋር ተዛምዶ ሥጋውንና ነፍሱን ተዋሕዶ ጽኑ የሆነ ፍቅሩን ገልጾለታል። ሊቁ እንዲህ ሲል እንደ መሰከረ። "እግዚአብሔር ቃል ወደዚህ ዓለም ይመጣ ዘንድ፥ ከንጽሕት ድንግል ማርያም ይወለድ ዘንድ፥ ሥጋን ይዋሐድ ዘንድ፥ ምን አተጋው? በጨርቅ ይጠቀለል ዘንድ፥ በበረት ይጣል ዘንድ፥ ከሴት ጡት ወተትን ይጠባ ዘንድ፥ በዮርዳኖስ ይጠመቅ ዘንድ ምን አተጋው? ሕግ አፍራሽ ጲላጦስ ይዘብትበት ዘንድ፥ በመስቀል

አስተርእዮ

ይሰቀል ዘንድ፥ በመቃብር ይቀበር ዘንድ፥ በሦስተኛው ቀን ይነሣ ዘንድ ምን አተጋው፤ በፍዳ ተይዘን የነበርን እኛን ያድነን ዘንድ ለእኛ ብሎ አይደለምን" (ሃይ.አበው 16፥2፤ "አቤቱ በባሪያ እጅ ተፀፋህ፤ በዘንግ በትርም ራስህን ተመታህ፤ በጦርም ተወጋህ፤ የመረረ ሐሞትና መጣጣን አጠጡህ፤ አንተ መከልከል የሚቻልህ አምላክ ስትሆን አልከለከልህም፤ እስከ ሞት ደርሰህ ታገሥህ ስለ ሰው ፍቅር ይኸን ሁሉ ሆንህ" (ቅዳሴ ያዕቆብ ዘሥሩግ ቍ. 26)

4. ሰይጣንን ድል ነሥቶ ድል ንሱ ለማለት፤

ጌታችንና መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ "ጽኑ እኔ ዓለምን ድል ነሥቼዋለሁና" (ዮሐ 16.23) እንዳለ በሥጋ የመገለጡ አንዱ ምሥጢር ዲያብሎስን ድል ነሥቶ ድል ንሡ ለማለት ነው፡፡ከመፀነስ ጀምሮ በስደቱ፥ በጥምቀቱ፥ በጾሙ፥ በትምህርቱ፥ በሕማሙ፥ በሞቱና በትንሣኤው ዲያብሎስን ድል ነሥቶታል፡፡ ዛሬ ክርስቲያኖች የሚዋጉት በክርስቶስ የማዳን ሥራ ድል ከተነሣው ዲያብሎስ ጋር ነው፡፡ ድል የተነሣን ሠራዊት ማንኛውም ሰው ይማርከዋል፤ ክርስቶስ ዲያብሎስን ድል ከነሣው በኋላ ማንኛውም አማኝ የክርስቶስን ስም በመጥራት በመስቀልም ምልክት በማማተብ ድል የሚነሣው ሁኗልና፡፡

5. መንግሡቱን ሲያወርሰን ነው።

በአዳም ስሕተት ምክንያት ከክብር ተለይተን ከገነት ተባርረን እንኖር ነበር፡፡ ወደ ገነት ተመልሰን እንዳንገባም በገነት በር ላይ የእሳት ሰይፍን የያዙ መላእክትን ጠባቂ አድርጎ በመሾሙ ፈጽሞ መግባት አይቻልም ነበር (ዘፍ 3.24)፡፡ ይሁን እንጂ ወልደ እግዚአብሔር ክርስቶስ ሰው ሆኖ በመገለጡ የተዘጋውን ከፍቶልናል፤ ከወደቅንበት አንሥቶናል፤ አዳም ሊደርስበት ካልቻለው ክብርም እንድደርስ አድርጎናል፡፡" ዘንቱ ውእቱ ዘአርነወ ለነ ጥንተ ገነት ዘተዐጽወ በጌጋየ አቡነ አዳም ወአግኀሦ ለኪሩብ ዘየዐቅቦ ለዕፀ ሕይወት ወአእተተ እምኔሁ ኵናተ እሳት ወአብጽሐነ ውስተ ዕፀ ሕይወት ወተመጠውነ እምፍሬሁ" (ትርጉም) በአባታችን በአዳም በደል የተዘጋ የገነት ደጅን የከፈተልን፥ ዕፀ ሕይወትን የሚጠብቅ ኪሩብንም ያስወገደው፥ የእሳት ጦርን ከእጁ ያራቀ፥ ወደ ዕፀ ሕይወት ያደረሰን እርሱ ነው፤ ፍሬውንም ተቀበልን" (ሃይ.አበው 36.38)፡፡

ማጠቃለያ

አስተርእዮ ማለት መታየት መገለጥ ሲሆን ዘመነ አስተርእዮ ማለት ደግሞ የመታየት የመገለጥ ወራት ማለት ነው፡፡ ጥንታዊት ሐዋርያዊትና ኦርቶዶክሳዊት በሆነችው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዐተ አምልኮ አስተምህሮ ከጥር 11 ቀን ጀምሮ ዘመነ ጥምቀትና ዘመነ አስተርእዮ ይባላል፤የዕለቱ ቍጥርም ሃያ ቀን ይሆናል፤ ይህ የሚሆነው ጾመ ኢይወርዱ ሲሞላ ነው፡፡ ዘመነ አስተርእዮና ዘመነ ጥምቀት ኀምሳ አንድ ቀን የሚሆንበትም ጊዜ አለ፡፡ ይህም የሚሆነው በኢይዐርግ ጊዜ ዐቢይ ጾም መጋቢት 5 ቀን በሚገባበት ጊዜ ነው፡፡

ዐቢይ ጾም ከየካቲት አንድ ቀን እስከ መጋቢት 5 ቀን በሠላሳ አምስት ቀናት ሲመላለስ ይኖራልና፤ (መጥቅዐ ቃል ዘቅዱስ ያሬድ) በመሆኑም ቤተ ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን በዓለ ጥምቀትን እያከበረች ወራቱን "ዘመነ ጥምቀት ወአስተርእዮ" በማለት ትገልጠዋለች፡፡ የማይታየው ሰማያዊ አምላክ በእደ ዮሐንስ በፈለገ ዮርዳኖስ እየታየ የተጠመቀበት የማይዳሰሰው የተዳሰሰበት ወራት በመሆኑ ነው፡፡

እስከ ታላቁ ጾም ድረስ የሚከበሩት በዓላት በአስተርእዮ የተካተቱ ናቸው፡፡ ለምሳሌ የእመቤታችን በዓለ ዕረፍት ጥር 21 ቀን አስተርእዮ ማርያም ይባላል ይኸም ሁለት ነገሮችን ያመለክታል፡፡ አንደኛው ጌታችን ክርስቶስ ታየ፤ ተዳሰሰ የሚባለው ከእመቤታችን በነሣው ሥጋ ነውና፡፡ ሁለተኛው ጌታ የተወለደበት የተጠመቀበት ውኃን ወደ ወይንነት ለውጦ የመጀመሪያውን ተኣምር የገለጸበት ወራት በመሆኑ ነው፡፡

ቤተ ክርስቲያናችን ዘመነ አስተርእዮን በተመለከተ በቃለ ያሬድ ምስጋናዋ "… አስተርአየ ዘኢያስተርኢ ኮነ እሙነ አስተርእዮቱ ለመድኀኒነ ክርስቶስ እንዘ ይገብር ተኣምረ ወመንክረ በውስተ አሕዛብ ወለማይኒ ረሰዮ ወይነ እምሰማያት ወረደ ወእማርያም ተወልደ ለመድኀኒት ዚኣነ ከመ ይቤዙ ወያድኅን ዓለመ ይግበር ሰላመ ማእከሌነ አንሶሰወ ወአስተርአየ ከመ ሰብእ ተመሰለ ፈጺሞ ሕገ በዮርዳኖስ ተጠምቀ (ትርጉም) የማይታየው ታየ፤ ተኣምርንና ድንቅን በአሕዛብ እያደረገ የጌታችን ክርስቶስ መገለጡ እውነት ሆነ፤ ውኃንም ወይን አደረገው፤ ከሰማያት ወረደ፤እኛን ለማዳን ከማርያም ተወለደ፤ ዓለምን ይቤዥና ያድን ዘንድ፥ በመካከላችን ሰላምን ያደርግ ዘንድ፥ ተመላለሰ ተገለጠም፤ እንደ ሰው ሆነ፤ ሕግን ፈጽሞ በዮርዳኖስ ተጠመቀ" (ድጓ ዘቅዱስ ያሬድ) እያለች በዐደባባይ ታመሰግናለች፤ እምነቷንም ትገልጣለች፡፡

ከመ ብእሲ ተወልደ በውስተ ዓለም ወአስተርአየ ማእከለ ሰብእ ወተመሰሎሙ በኵሉ ግብር ዘእንበለ ኀጢአት ባሕቲታ፤ ሰው እንደመሆኑ በዚህ ዓለም ተወለደ፤ በሰው መካከል ታየ፤ ከብቻዋ ከኀጢአት በቀር በሥራው ሁሉ መሰላቸው፡፡"

ኦርቶዶክሳዊ የወጣቶች አገልግሎት

በመጋቤ ሐዲስ ጸጋ ወ/ትንሣኤ
የሰንበት ት/ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ኀላፊ

ኦርቶዶክሳዊ የወጣቶች አገልግሎት

ኦርቶዶክስ የሚለው ቃል ትክክለኛውን እምነት ወይም የእምነት ንጽሕናን የሚያመለክት ቃል ነው። ቅዱስ አትናቴዎስ ዘሲናः "ኦርቶዶክስ የሚለው ቃል ስለ እግዚአብሔርና ስለ ፍጥረቱ ያለውን እውነተኛ ዕውቀት የሚያሳይ ነው።" በማለት ይናገራል። ስለሆነም ኦርቶዶክሳዊነት በእውነተኛ ዕውቀት ላይ የተመሠረተ፥ በቅድስናና በንጽሕና የሚመራ ሕይወት እንደሆነ እንገነዘባለን። ኦርቶዶክሳዊነት መዳረሻው የነፍስ ከእግዚአብሔር ጋር አንድ መሆን ሲሆን ዐላማውም እግዚአብሔርን መምሰል ወይም ከመለኮታዊ ክብር ተሳታፊ መሆን ነው። ስለዚህም የመንፈሳዊነት ደረጃ ቅዱስ ጴጥሮስ ሲናገር "ስለ ክፉ ምኞት በዓለም ካለው ጥፋት አምልጣችሁ ከመለኮት ባሕርይ ተካፋዮች በተስፋ ቃል እንድትሆኑ በእነዚያ ክብርና በጎነት የተከበረና እጅግ ታላቅ የሆነ ተስፋን ሰጠን።" በማለት ይናገራል። (1ኛ ጴጥ 1፥4)

ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ሰውን ለኹለንተናዊ ድኅነት ማብቃት ተቀዳሚ ዐላማዋና ተግባሯ ስለሆነ ባልተቋረጠ ሐዋርያዊ ቅብብሎሽና ክህነታዊ አገልግሎት ሰውን ከፍጥረታዊ ማንነት ወደ መንፈሳዊ ሰውነት ታሳድጋለች። በተለይም ወጣቶች በእውነተኛ ዕውቀት ላይ የተመሠረተ እምነትና ቅድስና እንዲኖራቸው አገልግሎታቸውም ኦርቶዶክሳዊ እንዲሆን ወጣቶችን የሚመራ መዋቅር አዘጋጅታ ስትሠራበት ቈይታለች፤ እየሠራችበትም ትገኛለች።

ቅድስትቤተክርስቲያናችንወጣቶችናሕፃናትንከፍጥረታዊ ማንነት ወደ መንፈሳዊ ሰውነት ከምታሳድግባቸው መንፈሳውያን የትምህርትና የአገልግሎት መዋቅሮች አንዱ የሰንበት ት/ቤት ነው። መንፈሳዊ አገልግሎት በተገቢውና ዘመኑን በዋጀ መንገድ ለመወጣት በሁሉም የዕውቀትና የመንፈሳዊነት ደረጃዎች ተሸሎ መገኘትን የሚጠይቅ ስለሆነ ኦርቶዶክሳውያን ወጣቶችና ሕፃናት አገልግሎታቸውን በመንፈሳዊነትና በዕውቀት እንዲሆን በማብቃት በመንሳዊ ሕይወት የበረቱ በዘላቂነት ቤተ ክርስቲያንን የመጠበቅ ኀላፊነትን በአግባቡ የሚወጡ እንዲሆኑ፥ አገልግሎታቸውም ፍጹም ኦርቶዶክሳዊ እንዲሆን የሚታነጹበት የትምህርትና የአገልግሎት መዋቅር ነው።

በአሁን ሰዓት ጠቦቶችን የመጠበቅና ግልገሎችን የማሰማራት ተልእኮ የተሰጠው ይህ መዋቅር ማለትም የሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ወጣቶችና ሕፃናት በቤተ ክርስቲያን ትምህርት በአግባቡ ተኰትኩተው አድገው በሥነ ምግባር የታነጹ ቤተ ክርስቲያንን በአግባቡ የሚያውቁና የሚጠብቁ እንዲሆኑ ወጥ ሥርዐተ ትምህርት በማዘጋጀት በሁሉም ቦታ ወጥ ትምህርት እንዲሰጥ ከማድረግ ጎን ለጎን በሁሉም መዋቅር የሚገኙ የሰንበት ትምህርት ቤቶች ከማእከል በሚዘጋጀው ስልታዊ ዕቅድ እየተመሩ በተናበበ አሠራር ለጋራ ርእይ በጋራ እንዲሠሩ እየተደረገ ይገኛል።

ስለዚህ ወጣቶችና ሕፃናት ቤተ ቅድስት ክርስቲያን ባዘጋጀችላቸው የትምህርትና የአገልግሎት መዋቅር እየታቀፉ ፍጹም ኦርቶዶክሳዊ የሆነ በባዕድ አስተሳሰብ ያልተበረዘ መንፈሳዊ አገልግሎት ሊፈጽሙ ይገባቸዋል።

ኦርቶዶክሳዊ አገልግሎት ምን ይፈልጋል?

1. ጽኑዕ መንፈሳዊነትና የተደራጀ ዕውቀት

በኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ በርካታ ፈተናዎች ባንዣበቡበት በዚህ ዘመን ተግዳሮቶችን ተቋቁሞ ቤተ ክርስቲያንን ጠብቆ ለቀጣይ ትውልድ ለማሸጋገር ጽኑዕ መንፈሳዊነትና የተደራጀ ዕውቀት እጅግ ያስፈልጋል። ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ "በእናንተ ስላለ ተስፋ ምክንያት ለሚጠይቋችሁ ሁሉ መልስ ለመስጠት ዘወትር የተዘጋጃችሁ ሁኑ።" ብሎ እንዳስተማረ የዚህ ዘመን አገልግሎት ሁለንተናዊ የዕውቀት ዝግጅት ከመንፈሳዊነት ጋር ይፈልጋል። (1ጴጥ. 3፡15)

ስለዚህ ከሰንበት ትምህርት ቤት ጀምሮ በአብነት ትምህርት ቤቶችና በከፍተኛ የነገረ መለኮት ትምህርት ተቋማት ቤተ ክርስቲን ለወጣቶች ያዘጋጀችውን ትምህርት በአግባቡ መማር በዕውቀት ማነስ ቤተ ክርስቲያንን በአግባቡ ካለመረዳት ከሚመጣ ጥፋት ይጠብቃል። መንፈሳዊነትም ፈተናዎችና ወጀቦች ሲበዙ ተንገዳግዶ ላለመውደቅ በአስቸጋሪ ጊዜ ከእውነት ጋር በመቆም ቤተ ክርስቲያንን ለመታደግ ይጠቅማል።

2. የሃይማኖት ቍርጠኝነት

ወጣቱ ሃይማኖቱን ለመጠበቅ ብቁ ነው ማለት የሚቻለው ቅዱሳት መጻሕፍትን በዐውድ ደረጃ መረዳት የሚችል ሆኖ ይህን ዕውቀት የኀብረተ ሰቡን ባህልና ሥነ ልቡናን ባገናዘበ መልኩ በወቅቱ አገላለጽና የአቀራረብ ዘዴ ተጠቅሞ ሃይማኖትን መጠበቅ የሚችል፥ በእምነቱና በዕውቀቱ ላይ ቍርጠኝነትን መጨመር ሲችል ነው። ምክንያቱም ኦርቶዶክሳዊ ዕቅበተ እምነት ክርስትና በተመሠረተባቸው እውነቶች ላይ ትኩረት አድርጎ፥ ተግዳሮቶቹን ለመጋፈጥና ቤተ ክርስቲያንን ለመጠበቅ ጥረት የሚደረግበት ቁርጠኝነትን የሚፈልግ አገልግሎት ስለሆነ ነው።

ስለዚህ ምንም ያህል የተደራጀ ዕውቀት ቢኖር ከእምነት የሚመነጭ ቁርጠኝነት ከሌለ ውጤታማ አገልግሎት መፈጸም አይቻልም። በተለይ ይህ ዘመን በቤተ ክርስቲያናችን ላይ በርካታ ተግዳሮቶች የተጋረጡበት ወጣቶችን በተለያየ መንገድ እያባበሉ ከመንጋው ለመለየት ሌት ከቀን የሚተጉ ኀይሎች የበዙበት ዘመን ስለሆነ እስከሞት ድረስ መጨከን ያለበት ቍርጠኝነት

ኦርቶዶክሳዊ የወጣቶች አገልግሎት

እጅግ ያስፈልጋል። ቅዱስ ጳውሎስ እንዳይታሰር በመስጋት ወደ ኢየሩሳሌም እንዳይወጣ በለመኑት ጊዜ "እኔ ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ ስም በኢየሩሳሌም ለመሞት እንኳን ተዘገጅቻለሁ እንጂ ለእስራት ብቻ አይደለም" በማለት ቍርጠኝነቱን እንዳሳየ ለመንፈሳዊ አገልግሎት ቁርጠኝነት በጣም አስፈላጊ ነው። (ሐዋ.21፡ 13)

በዚህ ረገድ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ወጣቶች የገንዘብ፥ የጉልበትና የዕውቀት አገልግሎት ከመስጠትና በዓላትን ከማድመቅ ባለፈ በሃይማኖታቸው ጉዳይ እስከመሞት ድረስ ቍርጠኝነት እንዳላቸው በተደጋጋሚ አሳይተዋል። ስለሆነም ዘመኑ ፈታኝ ስለሆነ ይህንን የሃይማኖት ቁርጠኝነት የበለጠ አጠናክሮ መቀጠል ያስፈልጋል።

3. ከለዘብተኝነት መራቅ

የዘመናችን ወጣቶች መርሕ አልባ ሕይወት እንዲኖሩ እያደረገ ያለው ለዘብተኝነት ክርስትና እንደዘመናችን ማኅበረሰብ ፍላጎት እንደገና አስተምህሮውን መዋቀር አለበት ከሚሉ ከፕሮቴስታንታዊ ተሐድሶ፥ ከዘመነ አብርሆትና ከዘመናዊነት ለዘብተኝነት (Liberalism) ፅንሰ ሐሳብ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የመጣብን በጣም አደገኛ አስተሳሰብ ነው። ይህ አስተሳሰብ ከየትኛውም ውጪያዊ ተጽዕኖና ማሠሪያ ነጻ መሆን ይገባል በሚል ሃይማኖትንም ጨምሮ በአሉታ የሚመለከት ሲሆን በግለሰባዊ መብት ሽፋን የቤተ ክርስቲያን ሥልጣንና ምሥጢራዊነትን በማስካድ ወጣቱ ማንንም የማይሰማ በራሱ አስተሳሰብ ብቻ የሚመራ እንዲሆን ይጋብዛል።

"በራድ ወይም ትኩስ እንዳይደለህ ሥራህን ዐውቃለሁ፤ በራድ ወይም ትኩስ ብትሆንስ መልካም ነበር። እንዲሁ ለብ ስላልህ፥ በራድ ወይም ትኩስ ስላልሆንክ ከአፌ ልተፋህ ነው። ሀብታም ነኝና፥ ባለጸጋ ሆኛለሁ ትላለህ፤ ነገር ግን ጕስቋላና ምስኪን ድሃ፥ ዕዉርም፥ የተራቈትህም መሆንህን አታውቅም ስለዚህ ባለጠጋ እንድትሆን በእሳት የነጠረውን ወርቅ ተጕናጽፈህም የራቁትነትህ ህፍረት እንዳይገለጥ ነጭ ልብስን እንድታይም ዓይኖችህን የምትኳለውን ኵል ከእኔ ትገዛ ዘንድ እነግርሃለሁ።" (ራዕ. 3፡15) ተብሎ እንደተጻፈ ወጣቶች ሳያውቁት ሃይማኖት አልባ ከሚያደር የዘመኑ የለዘብተኝነት አስተሳሰብ መራቅ ይኖርባቸዋል።

የወጣቶች አገልግሎት በበዓለ ጥምቀት

ጌታችንና አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የምሥጢራት ሁሉ መግቢያ የሆነው ጥምቀትን "ሰው ከውኃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ ወደ እግዚአብሔር

ኦርቶዶክሳዊ የወጣቶች አገልግሎት

መንግሥት አይገባም" ብሎ ለኒቆዲሞስ በትምህርት፥ "ሒዱና አሕዛብን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀ መዛሙርቴ አድርጓቸው፤" ብሎ ለሐዋርያት በትእዛዝ፥ እንዲሁም እራሱ በእደ ዮሐንስ ተጠምቆ በተግባር መሥርቶታል። (ዮሐ. 3፥5። ማቴ. 28፥19። ማቴ. 3፥13-17)

የክርስቶስ አካል፥ የቤተ ክርስቲያን አባል የምንሆንበት ይህ ጥምቀት ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የመሠረተው በ30 ዘመኑ ነው። ይህ ዕድሜ የወጣትነት ዕድሜ በመሆኑ ከሌሎች በዓላት በተለየ መልኩ በዓለ ጥምቀት ለወጣቶች ልዩ ትርጉም ያለው በዓል ነው። ስለሆነም ቤተ ክርስቲያናችን በአደባባይ በምታከብረው በዚህ በዓለ ጥምቀት የወጣቶች አገልግሎት ሰፊውን ሥፍራ ይዞ ይታያል። በዚህ በዓል ወጣቶች እንደየጸጋቸው ጎዳናዎችን ከማጠብና ከማስዋብ ጀምሮ ለታቦታቱ ምንጣፍ አንጥፎ ስልፉን በማስተባበር የሚሰጡት አገልግሎት በዚህ በቤተ ክርስቲያናችን ላይ ፈተና በበዛበት ዘመን የቤተ ክርስቲያንን ክብር ከፍ አድርጎ የሚያሳይ ነው።

በተመሳሳይ የሰንበት ትምህርት ቤት ወጣቶችና የማኅበረ ቅዱሳን አባላትም በሚያስደንቅ መናበብ የተለያዩ የዜማ ንዋያትን በመጠቀም የሚያሰሙት ዝማሬ፥ በተለይም የበገና ቤተሰቦች በአግባቡ ሠልጥነው፥ በቊጥርም በዝተው የሚያቀርቡት በበገና የታጀበ ዝማሬ፥ የመሰንቆው፥ የመለከቱ፥ የነጋሪቱን ጨምሮ እጅግ የሚያስደንቅ ነው።

ይህ አስደናቂ የወጣቶች አገልግሎት ዘላቂና በመንፈሳዊ ዕውቀት የተደገፈ እንዲሆን በተለይ በዓመት አንድ ጊዜ ለጥምቀት አገልግሎት ብቻ የሚሰበሰቡ በሰንበት ት/ቤት ያልታቀፉ ወጣቶችን መንፈሳዊ ትምህርት እንዲያገኙ በማድረግ ወጥ መርሐ ግብር ተነድፎላቸው፥ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው አርኣያነት ያላቸው መምህራን ተመድበውላቸው መሠረታዊ የቤተ ክርስቲያ ትምህርት እንዲማሩ ማድረግ ያስፈልጋል። እንደዚሁም የሰንበት ትምህርት ቤት ወጣቶችና ሕፃናትም የጥምቀትንም ሆነ ሌሎች በዓላትን እንዲያደምቁ ብቻ ሳይሆን የነገይቱ የቤተ ክርስቲያናችን ተረካቢዎች መሆናቸውን በማሰብ በአግባቡ በቤቱ እንዲያድጉ የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ በማድረግ ማገዝ በጣም አስፈላጊ ነው።

ሌላው በበዓለ ጥምቀት ከሚስተዋለው የወጣቶች አገልግሎት ሊታረም የሚገባው ቅዱሳት ሥዕላትን ለመንገድና አደባባዮችን ለማስዋቢያነት መጠቀም ነው። በጸሎትና በአምልኮ ጊዜ የምንጠቀምባቸው ቅዱሳት ሥዕላት በቆሻሻ ሥፍራ ለፀሐይ፥ ለዝናብና ለአቧራ በተጋለጠ ሁኔታ መጠቀም ተገቢ አይደለምና ወጣቶቹን በአግባቡ በማስተማር ማረም ያስፈልጋል።

ማጠቃለያ

በዚህ ዘመን ወጣቱን ከራሱ ጋር ለማስለፍ የሚጎትተው በርካታ ጉታች ነገር ቢኖርም ወጣቱ ለቤተ ክርስቲያን ያለው ፍቅር፥ የሚሰጠው አገልግሎት በእጅጉ የሚደነቅ ነው። በተለይም የወጣቶች አገልግሎት ጉልቶ በሚታይባቸው የአደባባይ በዓላት ማለትም በበዓለ መስቀልና በበዓለ ጥምቀት ሁሉም ወጣቶች እንደየጸጋቸው አደባባዮችን ከማስዋብና ምንጣፍ ከማንጠፍ ጀምሮ ድንቅ የሆኑ ያሬዳዊ ዝማሬዎችን እስከማቅረብ ድረስ የሚሠጡት አገልግሎት እጅግ የሚያስደንቅ ነው። ስለሆነም ይህንን አገልግሎት ዘላቂ ለማድረግ፥ ቤተ ክርስቲያንን ለመጠበቅ የቈረጠና በእምነት የጠነከረ የመንፈስ ዝግጅት በጣም አስፈላጊ ሲሆን፤ የቤተ ክርስቲያንና የሀገርን ታሪክ ከነሙሉ የማንነት ግንባታ አስተዋፅኦው ከመማርና ከማወቅም በተጨማሪ ወቅታዊ ነገሮችን ያገናዘበ ነገረ መለኮታዊ ዕውቀት እጅግ ያስፈልጋል። ስለሆነም በሁሉም ደረጃ የሚገኙ ወጣቶች በሰንበት ትምህርት ቤቶች ከሚሰጠው መሠረታዊ ትምህርት ጀምሮ ወደ አብነቱና ወደ ነገረ መለኮት ኮሌጆች በመሄድ በአግባቡ መማር አገልግሎትን በተሟላ ዕውቀት ከመንፈሳዊነት ጋር ማድረግ ይጠበቅባቸዋል።

እንደዚሁም ሁሉ አገልግሎታችን እግዚአብሔር የሚከብርበት፥ ነቀፋ የሌለበት አገልግሎት እንዲሆን ማድረግ እጅግ አስፈላጊ ነው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ነቀፋ ስለሌለበት አገልግሎቱ ሲናገር "በእናንተ በምታምኑ ዘንድ በእንዴት ያለ ቅድስናና ጽድቅ ነቀፋም በሌለበት ኑሮ እንደኼድን እናንተና እግዚአብሔር ምስክሮች ናችሁ።" (1ተሰ. 2፥10) በማለት አስተምሯል። ላልበረቱ ሰዎችም መሰናክል መሆን እንደማይገባ ሲናገር "ወንድምህንም በመብል ምክንያት የምታሳዝን ከሆንህ እንግዲህ በፍቅር አልተመላለስህም። ክርስቶስ ስለ እርሱ የሞተለትን እርሱን በመብልህ አታጥፋው። እንግዲህ ለእናንተ ያለው መልካም ነገር አይሰደብ" (ሮሜ 14፥15-16) በማለት መክሮናል። ስለዚህ እጅግ የተወደደ አገልግሎት ሰጥተን በመጠጥና በሌላም የሚያስነቅፍ ተግባር ውስጥ ተገኝተን የነበረን መልካም ነገር እንዳይነቀፍ፥ መሰናክልም እንዳንሆን መጠንቀቅ ያስፈልጋል። "ለወንድም እንቅፋትን ወይም ማሰናከያን ማንም እንዳያኖርበት ይህን ቍረጡ።" (ሮሜ 14፥13) ተብሏልና። ይልቁንም "መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ" (ማቴ. 5፥16) ተብሎ እንደተጻፈ እንደ አገልግሎታችን፥ መልካም ምግባራችንም ለሁሉ የሚያበራ እንዲሆን መጣር ይገባናል። እግዚአብሔር አገልግሎታችንን በፊቱ የተወደደ ያድርግልን።

“ወተወልደሰ እምጥምቀት ይመስል ልደተ እምድንግል፤ ከጥምቀት መወለድ ከድንግል መወለድን ይመስላል”

አባ ጊዮርጊስ ዘጋሥጫ ኢትዮጵያዊ ነባቤ መለኮት

በመ/ር ዳንኤል ሰዩፈ ሚካኤል
ከሊቃውንት ጉባኤ

ሀ) መግቢያ፡

“መንገዱ በባህር ውስጥና በብዙ ውኖች ውስጥ ነው ፍለጋው አልታወቀም” መዝ 77፤19

ዛሬ የምናከብረው የጌታችን የመድኀኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ በዓለ ጥምቀት ለምሥጢረ ጥምቀት መሠረት ነው፡፡ ምሥጢረ ጥምቀትም ለውሉደ አዳም የድኅነት መግቢያ ነው፡፡ “ሰው ከውሃና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም” እንዲል (ዮሐ ፫፡፭)፡፡ ስለዚህ የጌታችንና የመድኀኒታችን በዓለ ጥምቀት ስናከብር ክርስቲያኖች የምናከብረው የእኛ ልጅነት የተመለሰችበትን፣ ወደ መንግሥተ እግዚአብሔር ለመግባት መንገድ የምንጀምርበትን፣ ሥርየተ ኃጢአት የተገኘባትን፣ በሥጋዊ ልደት የመጣን ውድቀት ድል ነሥተን መንፈሳዊ ልደትን የምንጎናጸፍበት፣ ብልየተ ሥጋና ሞት ያለበትን ማንነት ትተን ዘላለማዊነትና ሕይወት የሚሰጥ ማንነትን የምንላበስበት፣ ሕዝብና አሕዛብ፣ ጌታና ባሪያ፣ ዕብራዊና ዕብራዊ ያልሆነ እያልን የምንለያይበትን መከፋፈል ጥለን አንድ ሕዝብ የምንሆንበትን ጥምቀት በሃይማኖት ጸንተን በአንድነት አብረን እናከብራለን፡፡

በዓለ ጥምቀትን የምናከብረው ጌታችን በፈለገ ዮርዳኖስ በዕደ ዮሐንስ መጠመቁን ምክንያት አድርገን ነው፡፡ (ማቴ ፫፥፲፫፤ ማር ፩፥፱፤ ሉቃ ፫፥፳፩፤ ዮሐ ፩፥፴፪) በዮርዳኖስ መጠመቁ በትንቢት የተነገረና (መዝ ፸፮፥፲፮፤ ፻፲፫፥፫)፣ ምሳሌ የተመሰለለት (ዘፍ ፲፬፥፲፫-፳፬) ነው፡፡ የጌታችን በዮርዳኖስ መጠመቅ ትነቢቱንና ምሳሌውን ሊፈጽም ሲሆን ሌላው ደግሞ ሐዋርያው “በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንን በትእዛዛት የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው…›› እንዳለ (ቆላ.፪፥፲፫) አዳም ገብሩ ለዲያብሎስ፣ ሔዋን አመቱ ለዲያብሎስ ተብሎ የተጻፈውን የዕዳ ደብዳቤያችንን ለማጥፋት ነው፡፡ እኛም በማየ ገቦ ተጠምቀን ልጅነትንና ሥርየተ ኃጢአትን እንድናገኝ ምሥጢረ ጥምቀት ለመመሥረት ነው፡ ፡ ስለሆነም በሐዲስ ኪዳን ለምንፈጽማቸው የድኅነት ምሥጢራት ሁሉ መሥራችና አርኣያ የሆነው ጌታችን በዮርዳኖስ በመጠመቅ አርኣያ ሆነን፡፡

ከርሱ ሉዓላዊ ክብር በታች ከእኛ በላይ የሆነች በዓለ ጥምቀቱን ስናከብር የእርሱን ወደር የሌለው ትሕትና ተረድተን ወሰን የሌለው ልዕልናውን የምናደንቅበት ዕለት ነው፡፡ የርሱን ሥላሴነቱን “በአስተርእዮቱ ወይም በገሃድ የገለጸልንን” ዐውቀን እንድንጠመቅ እና ልጅነትን የሰጠን አምላክ በርሱ ጥምቀት አንድነት ሦስትነቱን እንድናውቅ ለእኛ በሠራንል ጥምቀት የሥላሴ ልጆች እንድንሆን አደለን፡፡ በዮርዳኖስ በተጠመቀው ጥምቀት የባህርይ ልጅነቱን እንድናውቅ ሲያደርገን፣ እኛ በምንፈጽመው ጥምቀት በማያልቅ ጸጋውና ዘላለማዊ ምኅረቱ ልጆቹ እንድንሆን ፈቀደልን፡፡ በዕደ ዮሐንስ በተጠመቀው ጥምቀት የእኛን ሥጋ ሳይንቅ ለኃይለ ጥበቡ አክብሮ መዋሐዱን እኛ በስሙ ስንጠመቅ የጠፋውን የሰው ልጅ የክብር መልክና አርአያ መመለሱን በተረዳ ቋንቋ ነገሮ፣ በአደባባይ መስክሮ፣ የዲያብሎን የዕዳ ደብዳቤ ቀጥቅጦና ሰብሮ፣ ተዘግቶብን የነበረውን ሰማይን ከፍቶ አሳየን፡፡

በብሉይ ኪዳን እንደተገለጸው አዳምን “ንግበር ሰብአ ፤ ሰውን እንደመልካችን እንፍጠር” ብሎ ሦስትነቱን በሚጢይቅ አገላለጽ “እንፍጠር” ብሎ በክብር ፈጠረው (ዘፍ ፩:፳፮)፣ ሴትን ከአዳም የጎን አጥንት ነሥቶ በሠራት ጊዜ “የሚረዳው ረዳት እንፍጠርለት” በማለት ዳግመኛ ሦስትነትን የሚጠቁም ቃል ተጠቀመ (ዘፍ ፪: ፲፰)፣ አዳም ትእዛዙን አፍርሶ ከገነት ሲወጣ መጸጸቱንና ከፈጣሪው ጋር መታረቅን እንደፈለገ ባየ ጊዜ “አዳም ኮነ ከመ አሐዱ እምኔነ - አዳም ከእኛ እንደ አንዱ ሆነ” (ዘፍ ፫:፳፫)፣ ብሎ አንድነትና ሦስትነቱን እንዲሁም ምሥጢረ ሥጋዌን የሚተነብይ ቃልኪዳንን ተናግሮ ነበር፡፡ ይኽ አገላለጽ በዚህ ሳይገታ በመቀጠል ሕንፃ ሰናዖርን ለማፍረስና የሰዎችን የትምክህት አንድነት ሲበትን “ኑ እንውረድ ነገራቸውን እንደባልቅባቸው” (ዘፍ ፲፩: ፯)፣ በማለት ምክረ ሥላሴን የርሱን አንነትና

ሦስትነት በሚገልጽ ሐረግ ገልጾት ነበር፡፡ ዛሬ ዘመኑ ሐዲስ ኪዳን ነው፣ ወቅቱም አስተርእዮ (ኤጲፋንያ) ሰሙነ ገሐድ (ቴዎፋኒያ) ተብሏል፡፡ እንደ መልካችን እንፍጠር ብሎ በአርኣያው የፈጠረው ሰው ሕጉን በመጣስ ያጣውን የከበረ ማንነት ሊመልስ ባሰበ ጊዜ፣ ረዳት እንፍጠር ብሎ ሰውን ለሰው ረዳት አድርጎ ቢፈጥረው ሰው ለሰው ጠላት ሆኖ ቃየል ወንድሙን አቤልን በግፍ የተገደለበትን ታሪክ ለመሻር ለሰው ልጅ ለመሞት የመጣ መሆኑን ለመግለጽ፤ አዳም ከእኛ እንደ አንዱ ሆነ ያለውን ቃል ኪዳን ለመፈጸም አምላክ እኛን ሆኖ የመምጣቱን ምሥራች ሊያበሥር፣ ኑ እንውረድ ነገራቸውን እንደባልቅ ያለውን ፍርድ አቅንቶ ሕዝብና አሕዛብን አንድ አድርጎ ቋንቋችን ሃይማኖትና ፍቅር፤ ብሔራችንን ጥምቀተ ክርስትና፣ ሀገራችን መንግሥተ ሰማያት እንዲሆንና ሁሉን አንድ ሊያደርግ ወደ ዓለም መምጣቱን በፈለገ ዮርዳኖስ በገሀድ አሳወቀን፡፡

ኢትዮጵያዊው ነባቤ መለኮት ቅዱስ አባ ጊዮርጊስ ዘጋሥጫ መጽሐፈ ምሥጢር በተባለው የነቢበ መለኮት ትርጓሜ፣ የዕቀበተ እምነትና የምሥጢራት መዝገብ በሆነው መጽሐፋቸው የምሥጢረ ጥምቀትን ትምህርት በሦስት ምዕራፍ ተንትነው አስተምረዋል፡፡ በዚህም መጽሐፋቸው "ወተወልዶሰ እምጥምቀት ይመስል ልደተ እምድንግል በከመ ክርስቶስ ተወልደ

ከጥምቀት መወለድ ከድንግል መወለድን ይመስላል

እማርያም ወእምድኅረ ተወልደ እማኄሃ ተረክበ አንቀጸ ሥጋሃ ዕፅወ በማኅተመ ደንግልናሃ፣ ወከማሁ ዘኒ ተወልደ እምከርሠ ጥምቀት ወኢኦ እማይ ኢይትረከብ አሠረ በአቱ ወፀአቱ ውስተ ከርሠ ምጥማቃት፣ በከመ ይቤ በመዝሙር ውስተ ባህር ፍኖትከ ወአሰርከኒ ውስተ ማይ ብዙኅ ወኢይትዐወቅ አሠርከ (መዝ ፸፮/፸፯:፲፱፣ ፻፵፪:፲) ትርጉም "በጥምቀት መወለድስ ከድንግል መወለድን ይመስላል፣ ክርስቶስ ከድንግል ማርያም እንደተወለደ ከርስዋ ከተወለደ በኋላ ማኅተመ በድንግልናዋ ሳይለወጥ በድንግልና ጸንታ እንደተገኘች እንደዚሁ ከማየ ገቦ (ጥምቀት) የተወለደ ከውሃ ወጥቶ ወደ መጥመቂው ውስጥ የመግባቱና የመውጣቱ አሠር አይገኝም በመዝሙር መንገድህ በባህር ውስጥ ነው ፍለጋህም በብዙ ውኃ ውስጥ ነው፣ ፍለጋህም አይታወቅም እንደ ተባለ፡፡ (መጽሐፈ ምሥጢር ዘአባ ጊዮርጊስ ፮፤፲፪)፡፡

ጻድቁ ሊቅ አባት በዚህ ጽሑፋቸው ያገናኙት የጌችንን ሁለተኛ ልደት በድንግልና መወለድ ከእኛ በዳግም ልደት በጥምቀት መወለድን ነው፡፡ ለዚህ ደግሞ ምክንያቱ እርሱ እኛን ይመስል ዘንድ፣ የእኛን ሥጋ መልበስ ነበረበትና ከእመቤታችን ከሥጋዋ ሥጋን ከነፍስዋ ነፍስን ነሥቶ በማኅፀነ ደንግል ሰው ሲሆን ከዘጠኝ ወር በኋላም ሲወለድ የእመቤታችን ማኅተመ ድንግልና

አልተለወጠም፡፡ ጌታችን ከድንግል ማርያም በነሣው ሥጋ ሰው የሆነ አምላክ ተባለ፤ ድንግል ማርያም ወልደ አብ ኢየሱስ ክርስቶስን በመውለዷ እናትም ድንግልም፣ ወትረ ድንግል፣ ወላዲተ አምላክ ተባለች፡፡ በተመሳሳይ የእርሱ ሰው መሆን ፍጻሜው፣ መንግሥቱን ለመውረስ የሚያበቃን፣ ክብሩን ለመውረስ፣ ስሙን ለመቀደስ የሚያድለን እኛን የርሱ ልጆች እንድንሆን ማድረግ ነበርና እኛ የእርሱ ልጆች የምንሆንበትን ምሥጢረ ጥምቀት ሲመሠርትልን እንደእርሱ በድንግልና መወለድ እኛንም እንዲሁ የተወለድንበት ምሥጢረ ጥምቀት፣ አብራከ መንፈስ ቅዱስ ማኅፀነ ዮርደዳኖስ፣ አረቦነ መንግሥት፣ አንቀጸ ሕይወት ሲሆን ሂደቱ በድንግልና መወለድን ይመስላል፡፡ ከማየ ገቦ ተጠምቀው በዳግም ልደት የተወለዱትንም አዲስ መንፈሳዊ ማንነት ይሰጣል በማለት ተርጉመውታል፡፡ ጌታችን እኛን ይመስል ዘንድ ከድንግል ተወለደ፣ እኛ የእግዚአብሔር ልጆች እንሆን ዘንድ በዮርዳኖስ ተጠምቆ ልደተ መንፈስ ቅዱስን ሠራልን፡፡

ለ) የጌታችን በድንግልና መወለድና የቤተ ክርስቲያን ምሥጢረ ጥምቀት፡

አባ ጊዮርጊስ በሌላ ድርሰታቸው እንዲህ ይላሉ፤ “ስለ ሦስት ልደታት አደንቃለሁ፣ አራተኛው ልደት ግን አቻ የለውም፡፡ አዳም ከድንግል መሬት መፈጠሩ ድንቅ ነው፤ ዘላቂ ጥቅምን አልሰጠንም ሆነ እንጅ፣ ሴት ከአዳም ጎን በልዩ ጥበብ ተወለደች እሷም ዘላቂ ጥቅምን አልሰጠችኝም፣ ቃየልም እንደኛ ከአዳምና ከሔዋን ተወለደ እርሱም ለሁላችን የሚሆን ጥቅምን አልሰጠንም፤ እነዚህ ሦስት የተለያዩ ልደቶች የሚያዛልቅ ጥቅምን ያልሰጡን ልደቶች ናቸው፡፡ አራተኛውና አስደናቂው የጌታችን ልደት ያለ ዘርዓ ብእሲ ከድንግል ማርያም ተወልዶ ለሁሉ የሚጠቅም፣ ዘላለማዊ ሕይወት የሚሰጥ ሆነ፡፡ ለዚህ ልደት ስግደትና አምልኮ፣ ልዕልና ውዳሴ ይገባል” (መጽሐፈ አርጋኖን ዘአባ ጊዮርጊስ) ወልደ አምላክ ሰው ሆኖ የተወለደበት ጠቃሚና አስደናቂ ልደት ከእኛ ጥምቀት ጋር አመሳስለውታል፡፡

ወልደ አምላክ በማይነገርና በማይመረመር ጥበብ ሰው መሆኑ ከሚገለጽባቸው ምሥጢሮች አንዱ በድንግልና መወለዱ ነው፡፡ ነባቤ መለኮት አባ ጊዮርጊስ ይኽን ድንቅ ልደት ከእኛ ጥምቀት ጋር እንዴት አመሳሰሉት፡፡ ከብዙ በጥቂቱ ሲገለጽ በመንፈስ ቅዱስ ግብር ወልድ በተለየ አካሉ ከምድራዊት እናቱና የሰው ልጆች መመኪያ ከሆነች ከእመቤታችን ሥጋን ነሣ፡፡ (ሉቃ ፩፡፴፭) ከሰማያዊ አባቱ ቅድመ ዓለም ያለእናት ወልደ ዋሕድ ሲባል ከምድራዊት ዳግማዊት ሔዋን ድንግል ማርያም ያለ ወንድ ዘር ሰው ሆነ (ገላ ፬፡፬)፡፡ ቅድመ ዓለም ያለ እናት ከአብ ብቻ የተወለደው ልደት ቀዳማዊ ልደት ተባለ ደኃራዊ ልደቱ ያለ ምድራዊ ወንድ ዘር የተወለደው ልደት ሁለተኛ ልደት ተባለ፡፡ ቅዱስ ባስልዮስ “ይደልወነ ንእመን ከመ ቦቱ ለወልደ እግዚአብሔር ክልኤቱ ልደታት፣ ቀዳማዊ ልደቱ እምእግዚአብሔር አብ እምቅድመ ኵሉ መዋዕል፣ ወዳግማዊ ልደቱ እምእግዝእትነ ቅድስት ድንግል ማርያም በደኀሪ መዋዕል” (ሃይማኖተ አበው ዘባስልዮስ ፴፬፡፮ ገጽ ፻፲፯) (ትርጉም የእግዚአብሔር ልጅ ሁለት ልደቶችን እንዳሉት እናምን ዘንድ ይገባናል፣ የቀደመው ልደቱ ከሁሉ አስቀድሞ ከእግዚአብሔር አብ የተወለደው ሲሆን ዳግመኛ ሁለተኛ ልደቱ ከእመቤታችን ከድንግል ማርያም የተወለደው ነው)

በዚህ አንፃር ስናየው እኛ ለዘለዓለም ሕይወት የምንወለድበት ምሥጢረ ጥምቀት ከሰማያዊው መንፈስ ቅዱስ አብራክና ማሕፀነ ዮርዳኖስ በተባለና ማየ ገቦው በሆነው ምድራዊ ማየ-ጥምቀት ይገኛል፡፡ አባታችን እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ እናታችን ማሕፀነ ዮርዳኖስ ሆነች፡፡ የሰው ልጅ በጥንተ ፍጥረት በምክረ ሥላሴ፣ በጥበብ አምላክ በእግዚአብሔር እጅ ከምድር አፈር ተፈጠረ፣ በጥንተ ፍጥረቱ የእግዚአብሔር ልጅ ሲባል እግዚአብሔርን ደግሞ አባቴ ይል ነበር፡፡ አብርሃም ባያውቀን እስራኤልም ባይገነዘበን አንተ አባታችን ነህ፤ አቤቱ፥ አንተ አባታችን ነህ፥ ስምህም ከዘላለም ታዳጊያችን ነው፡፡ አሁን ግን፥ አቤቱ፥ አንተ አባታችን ነህ፤ እኛ ጭቃ ነን አንተም ሠሪያችን ነህ፥ እኛም ሁላችን የእጅህ ሥራ ነን፡፡ (ኢሳይያስ ፷፫፡ ፲፮፣ ፷፬፡፰) ለሁላችን አንድ አባት ያለን አይደለምን? አንድ አምላክስ የፈጠረን አይደለምን? (ሚል ፪፡፲) የሰው ልጅ ያንን በፍጡርነቱ ከፈጣሪው የተሰጠውን ልጅነት ባለመታዘዝ ኃጢአት ቢያረክሰው በንሥሓ ባገኘው ተስፋ በጥምቀት ልጅነቱ ሲመለስ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ ስም በማየ ጥምቀት ተጠምቆ ልጅነቱ ተመለሰችለት፣ በቀዳማዊ ፍጥረቱ የእግዚአብሔር መንግሥት ወራሽ፣ የስሙ ቀዳሽ ሆኖ ተፈጥሮ ሳለ በሠራው ስሕተት ከተሰጠው መንግሥት ተባሮ፣ ከሥልጣኑ ተሽሮ፣ ከሀብቱ ከሥሮ፣ ለጠላቱ ገብሮ፣ ሥጋው በመቃብር ነፍሱ በሲዖል ታሥሮ እንዲኖር ተፈረደበት፤ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሁለተኛ ልደቱ ምክንያት የተገኘችና በዮርዳኖስ በተጠመቀው ጥምቀት የተመሠረተች የሰው ልጅ በማየ ገቦ ተጠምቆ የሚፈጽማት ዳግም ልደት የሆነች ጥምቅት፤ ስሟም እንደ ሁለተኛው የወልደ እግዚአብሔር ልደት ዳግም ልደትና አዲስ ልደት ተባለች፤ ሰውንም ወደ ቀደመ ክብሩ፣ ወደ ዘላለም መንግሥቱ መለሰች፡፡

በዚህም ምክንያት ጥምቀት ክርስትና በወልደ እግዚአብሔር ሰው የመሆን ልደቱ ምክንያት የተገኘች ለሰው ልጅ መንፈሳዊ ልደትን የምትሰጥ

ድንቅ ምሥጢር ሆነች፡፡ ከሁሉም በላይ አስቀድሞ የተገለጸውና አባ ጊዮርጊስ ያመሰጠሩበት ልደተ ክርስቶስን ከልደተ ጥምቀት ነው፡፡ ሊቁ ምሥጢሩን ያመሳሰሉበት አንቀጽ ክርስቶስ ከእመቤታችን ከድንግል ማርያም በተወለደ ጊዜ የእመቤታችን ድንግል ማርያም ማኅተመ ድንግልናዋ አልተለወጠም፤ ከመፀነሷ በፊት እንደነበረቻው በጊዜ ፀኒስና ድኅረ ፀኒስ ድንግል ነች፣ ከመውለዷ በፊት እንደነበረች ጊዜ ወሊድና ድኅረ ወሊድ ድንግል ነች፡፡ ከወለደችው በኋላ በድንግልና ኖረች ስለዚህ እመቤታችን “ወትረ ድንግል-ዘለዓለማዊ ድንግል” ትባላለች፡፡ ይኽንንም ጥንተውያን አበው (ἀειπά ρθενος፡ ኤይፓርቴኖስ- በሚለው የትምህርተ ሃይማኖት ሥያሜ ትርጉሙ ዘለዓለማዊ ድንግል፣ ወትረ ድንግል Perpetual virginity, Ever-Virgin) በማለት በጉባኤ በመወሰን ሲያስተምሩ ኖረዋል፡፡ ወተወልደ እምኔሃ ልደተ እጓለእመሕያው እንዘ ኢያርኀ ማኅተመ ድንግልናሃ - ማኅተመ ድንግልናዋ ሳይለወጥ ለሰው የሚገባ ልደትን ከርሷ ተወለደ፡፡ (ሃይማኖተ አበው ዘቅዱስ አትናቴዎስ)፡፡ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ “የበኵር ልጇን እስከምትወልድ አላወቃትም” (ማቴ ፩፡ ፳፭) የሚለውን ማለቂያ የሌለው ዘላለማዊ እስከ ብሎ ተርጕሟል፤ ቅዱስ ኤፍሬም ነቢዩ ሕዝቅኤል “ወደ ምሥራቅም ወደሚመለከተው በስተውጭ ወዳለው ወደ መቅደሱ በር አመጣኝ፤ ተዘግቶም ነበር፡፡” ያለውን “ሕዝቅኤል ነቢይ ኮነ ስምዐ በእንቲአሃ ወይቤ ርኢኩ ኆኅተ በምሥራቅ ኅቱም በዓቢይ መንክር ማኅተም አልቦ ዘቦአ ዘእንበለ እግዚአ ኃያላን” ብሎታል፡፡ (ውዳሴ ማርያም ዘረቡዕ)

እመቤታችን በትምህርተ ሃይማኖት ውስጥ “ወላዲተ አምላክ፣ እመ-አምላክ” ብሎ መጥራት፣ ትርጉሙ የእመቤታችንን ድንግል ማርያምን ወላዲተ አምላክ መሆን ብቻ ማመንና ማስተማር ብቻ ሳይሆን ወልደ አምላክ ሰው ሆኖ የእኛን ሥጋ መልበሱን ያስረዳል፡፡ ወልደ አምላክ ሰው ሆኖ አድኖናል ብሎ የሚያምን ሁሉ እመቤታችንን ወላዲተ አምላክ ብሎ ይጠራል፡፡ በተመሳሳይ የእመቤታችን ዘላለማዊ ድንግልና፣ ወይም ወትረ ድንግል የሚለው ትምህርተ ሃይማኖት ለክብረ ድንግል ብቻ የሚሰጥ አይደለም የክብረ አምላክም መገለጫ የክርስቶስን የባህርይ ጌትነት ማረጋገጫ ትምህርት ነው፡፡ እመቤታችን ወትረ ድንግል ናት ብሎ ማመንና ማስተማር ወልደ አምላክ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው የሆነ አምላክ መሆኑን ዕሩቅ ብእሲ አለመሆኑን መናገር ነው፡፡ ወላዲተ አምላክን ወትረ ድንግል በሎ ያመነና ያስተማረ ሃይማኖቱ የጸና ምስክርነቱ የታመነ ነው፤ ምክንያቱም ክርስቶስ በኅቱም ድንግልና ተወለደ ማለት፣ መድኀኒታችን ቅድመ ትንሣኤው በገሊላ ባሕር ላይ ተራመደ፣ ድኅረ ትንሣኤ

ከጥምቀት መወለድ ከድንግል መወለድን ይመስላል

በኅቱም መቃብር ተነሣ፣ በተዘጋ በር ወደ ሐዋርያት ጉባኤ ገባ ብሎ ማመንና ማስተማር ጋር አንድ ስለሆነ ነው፡፡

ይልቁንም ጌታችን በግብረ መንፈስ ቅዱስ በድንግልና ሲወለድ የእመቤታችን ማኅተመ ድንግልና እንዳልተለወጠ፤ ይኽም ሆኖ ወልደ ዋሕድ ክርስቶስ የአብ ልጅ እንደተባለ የሰው ልጅ ሆነ፤ ከእመቤታችን በነሣው ሥጋ ወልደ ማርያም ሲባል ከባህርይ አባቱ ከእግዚአብሔር ልጀነት አልጎደለም፡፡ እኛም ጌታችን በፈለገ ዮርዳኖስ በዕደ ዮሐንስ ተጠምቆ የመሠረተልንን የልጅነት ጥምቀት በማየ ገቦ ስንቀበል የምናገኘው ጸጋ እንደተጠበቀ ሆኖ የምንጠመቅበት ማየ ጥምቀቱ ፈለጉ አይገኝም፤ ግብረ ጥምቀቱ ልደተ ድንግልን ይመስላል በማለት ቅዱስ አባ ጊዮርጊስ አስተማሩ፡፡ ይኽ መንፈሳዊ ምሥጢር በልደተ ሥጋ ላይ ልደት መንፈሳዊን የሚሰጥ፣ የልደተ ሥጋን ሕፀፅና ውድቀት በልደት መንፈሳዊ ፍጹም የሚያደርግ፣ የልደተ ሥጋን ብልየት በልደት መንፈሳዊ የሚያድስ፣ የልደተ ሥጋን መርገምና ሞት፣ በልደት መንፈሳዊ ሺሮ፣ በረከትን ጸጋንና ዘላለማዊነትን የሚሰጥ ሆነ፡፡

ከዚህ አያይዘው ሊቁ አባ ጊዮርጊስ በዚሁ ጽሑፍ ላይ ቅዱስ ዳዊት “ጎዳናህ በባህር ውስጥ ነው፣ ፍለጋህ በብዙ ውኆች ውስጥ ነው፣ ፍላግህም አይታወቅም ያለውን ሲተረጉም ሐዋርያው “ሁሉም ሙሴን ይተባበሩ ዘንድ በደመናና በባሕር ተጠመቁ” (፩ ቆሮ ፲፡፲) እንዳለው የሐዲስ ኪዳን ጥምቀት ምሳሌ የሆነቻውን የሙሴና ሕዝበ እስራኤል በቀይ ባህር ማቋረጥና አመስጥረዋል፡፡ እስራኤል በሙሴ አማካኝነት ቀይ ባህርን ሲያቋርጡ ፈርኦንና ሠራዊቱን አስጥመው፣ ከባርነት ወደ ነፃነት፣ ከርስት አልባነት ወደ ምድረ ርስት፣ ከመንግሥት አልባነት ወደ መንግሥት፣ ከሕገ ልቦና ወደ ሕገ ኦሪት፣ ከምድራዊ ማዕድ ወደ ሕብስተ መና ተሻግረው ነበር፡፡ እነሱ ያቋረጡት አሳዳጁና የባርነት ገዥው ፈርኦን የሰጠመበት ቀይ ባህር የተከፈለበት ፈለጉ ግን አልተገኘም፡፡ ጥምቀትም እንዲሁ ነው፡፡ የሰው ልጅ በሥጋ በነፍስ የሚያሳድዱትን ሞትና ኃጢአት፣ የዚህ ዓለም እከያት ከባርነት ጋር ቀብሮ በአዲስ ልደት ይወለዳል፣ አዲስ መንግሥት፣ አዲስ ርስት፣ አዲስ ሕግ፣ አዲስ ሰማያዊ ማዕድን ያገኛል፡፡ ይኽን የሚያደርግበት በዳግማዊ ልደቱ በድንግልና የተወለደበት፣ እኛን በድንቅ ጥበቡ በዳግም ልደት ልጆቹ የሚያደርገበት ዐሠረ ተአምሩ አይታወቅም፤ በተዋሕዶ የከበረበት ዐሠረ ባህርይው አይመረመርም፡፡ ክብርና ምስጋና ለርሱ ይሁንና እምነን በምንቀበላት በተቀደሰች ከሰባቱ ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን አንዷ በሆነችው በምሥጢረ ጥምቀት አማካኝነት በሚታየው የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የማይታይ ጸጋን (ልጅነትን)

ይሰጠናል እንጅ።

ሐ) የእመቤት ልጅነት በጥምቀት፤ የባርነት ልደት በሥጋ ልጅነት

ኢትዮጵያዊው ነባቤ መለኮት አባ ጊዮርጊስ በጥምቀት መወለድ ከድንግል መወለድን ይመስላል በማለት ገልጾታል። ጌታችን በኀቱም ድንግልና ከእመቤታችን ድንግል ማርያም የተወለደው እኛን ከሁለንተናዊ ባርነት ነፃ ለማውጣት ነው። በዚህም በልደቱ ሰው ሆኖ በእኛ ላይ የተፈረደውን ባህርየ ሥጋን ከባህርየ ነፍስ በሞት ለይቶ ሥጋን በመቃብር በማፍረስና በማበስበስ፣ ነፍስን በሲዖል ግዞት ያያዘበትን አዳምን "ባሪያ" ሄዋንን "ገረድ" ያደረገበትን የዕዳ ደብዳቤ አጥፍቶልናል። ከኃጢአት ማሠሪያ ፈቶናል። ከሲዖል ዕስር ቤት አውጥቶናል፤ ከዲያብሎስ ግዞት መልሶናል። ከድንግል ማርያም ተወልዶ በሰጠን ጸጋና ምሥጢራት ከባርነት ወደ ነፃነት አምጥቶናል። ቅዱስ ጳውሎስ የጥምቀትን ልጅነት የእመቤት ልጅነት የሥጋን ልጅነት ደግሞ የባርነት ልጅነት ብሎታል። ነገር ግን የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ከሴት የተወለደውን ከሕግም በታች የተወለደውን ልጁን ላከ፤ እንደ ልጆች እንሆን ዘንድ፥ ከሕግ በታች ያሉትን ይዋጅ ዘንድ። ልጆችም ስለ ሆናችሁ እግዚአብሔር አባ አባት ብሎ የሚጮኽ የልጁን መንፈስ በልባችሁ ውስጥ ላከ። ስለዚህ ከእንግዲህ ወዲህ ልጅ ነህ እንጂ ባሪያ አይደለህም፤ ልጅም ከሆንህ ደግሞ በክርስቶስ የእግዚአብሔር ወራሽ ነህ። ነገር ግን በዚያን ጊዜ እግዚአብሔርን ሳታውቁ በባሕርያቸው አማልክት ለማይሆኑ ባሪያዎች ሆናችሁ ተገዛችሁ፤ (ገላትያ ፬:፬)

ቅዱስ ጳውሎስ የወልደ እግዚአብሔር ሰው መሆን ባስተማረበት መልእክት ከሴት መወለዱን ደጋግሞ ተናግሯል። ከሴት አለ እንጅ ከሔዋን አላላም። ከሴት ማለቱ ሔዋን ከውድቀት በፊት ሴት ትባል ስለነበር ነው (ዘፍ ፫:፳፫)። የሔዋን ቀዳማዊ ስሟ እና የጾታ ስም በመሆኑ ነው እንጅ ሌላ ትርጉም ለማስጠት አይደለም። በመቀጠልም ከባሪያይቱ አንዱም ከጨዋይቱ የሆኑ ሁለት ልጆች ለአብርሃም እንደ ነበሩት ተጽፎአልና። ነገር ግን የባሪያይቱ ልጅ እንደ ሥጋ ፈቃድ ተስፋውን ሳይጠብቅ ለሥጋዊ ልጅ የማግኘት ምኞት ሲባል ተወልዶአል፥ የጨዋይቱ ግን በተስፋው ቃል ተወልዶአል። ይህም ነገር ምሳሌ ነው፤ እነዚህ ሴቶች እንደ ሁለቱ ኪዳኖች ናቸውና። ከደብረ ሲና የሆነችው አንዲቱ ለባርነት ልጆችን ትወልዳለች፥ እርስዋም አጋር ናት። ይህችም አጋር በዓረብ ምድር ያለችው ደብረ ሲና ናት፤ አሁንም ያለችውን ኢየሩሳሌምን ትመስላለች፥ ከልጆችዋ ጋር በባርነት ናትና። ላይኛይቱ ኢየሩሳሌም ግን በነጻነት የምትኖር ናት እርስዋም እናታችን ናት።

(ገላ ፬:፳፫-፳፰)፤ አብርሃም በሰብዓ አምስት ዓመቱ በእርጅናው ዘመን እግዚአብሔር ከሥጋ ዘመዶቹ፣ ከመንደር ጎረቤቶቹ፣ ከሀገር ዜጎቹ እንዲለይ አዘዘው፣ ልጅ እንደሚሰጠውና ታላቅ ሕዝብም እንደሚያደርገው ቃልኪዳን ገባለት፤ ቃል ኪዳን በገባለት ልጅ አማካኝነትም ዓለም እንደሚባረክ "በዘርከ ይትባረኩ ኵሎሙ አሕዛበ ምድር" ብሎ ነገረው። ይኸንንም የተስፋ ትውልድ እንደ ሰማይ ከዋክብት፣ እንደ ባህር አሸዋ እንደሚያበዛው አሳወቀው። (ዘፍ ፲፪:፪፣ ዘፍ ፲፯: ፩-፳፯)። ነገር ግን ተስፋው የዘገየ መሰለው ቃሉን ከሰማ ከዐሥር ዓመት በኋላ አብርሃም ከአጋር ልጅ ወለደ፣ አጋርም እመቤቷን ሣራን መናቅና ማቃለል ጀመረች፤ ይህ ከሆነ ከዐሥራ አምስት ዓመት በኋላ ግን ዳግመኛ እግዚአብሔር ለአብርሃም ተገልጦ ቃልኪዳኑን አሰበ። ባረከው፣ የጥምቀት ምሳሌ የሆነች ግዝረትን ሰጠው፣ የልጁንም ስም ነገረው፣ የእርሱንና የሚስቱንም ስም ለወጠለት። ከባርነት ስንወጣ፣ ሰማያዊ ዝምድናን ስንይዝ አዲስ ቃልኪዳን፣ አዲስ ስም፣ አዲስ ክብር፣ አዲስ ቡራኬ፣ ርስትና ሀብት በርጅናና ልምላሜ፣ ከእኛ አልፈን ለሌላው በረከት እንሆናለን።

በጥንቱ የባርነት ሕግ ባርነት እንደሚያሳየው ባርነት የኃጢአት፣ የውድቀትና የመሸነፍ ውጤት እንደሆነ ነው "ኵሉ ዘይገብራ ለኃጢአት ገብራ ውእቱ ለኃጢአት" (ዮሐ ፰:፴፬) እንዳለ። የሥጋ ልጅነት የባርነት ልጅነት ነበር። በቀድሞው የባርነት ሕግ መሠረት የባሪያ ልጅ ባሪያ ነው። "ዘተወልደ እምሥጋ ሥጋ ውእቱ ወዘተወልደ እመንፈስ መንፈስ ውእቱ፤ ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው፣ ከመንፈስ የተወለደ ግን መንፈስ ነው። (ዮሐ ፫:፮) በባርነት ያሉ ደግሞ ከኃጢአትም ከውጤቱ ከሞትም ባርነት ስለማያመልጡ "እንደ ሥጋ ፈቃድ የሚኖሩ የሥጋን ነገር ያስባሉና፥ እንደ መንፈስ ፈቃድ የሚኖሩ ግን የመንፈስን ነገር ያስባሉ። ስለ ሥጋ ማሰብ ሞት ነውና፥ ስለ መንፈስ ማሰብ ግን ሕይወትና ሰላም ነው። ስለ ሥጋ ማሰብ በእግዚአብሔር ዘንድ ጥል ነውና፤ ለእግዚአብሔር ሕግ አይገዛምና፥ መገዛትም ተስኖታል፤ በሥጋ ያሉትም እግዚአብሔርን ደስ ሊያሰኙት አይችሉም። እንግዲህ በክርስቶስ ኢየሱስ ላሉት አሁን ኵነኔ የለባቸውም። በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አውጥቶኛልና። (ሮሜ ፰:፩-፰)፡ ቅዱስ ባስልዮስ ለአንዳንድ ጉዳዩች መልስ ስለመስጠት በማለት በ233ኛ ደብዳቤው ለአምፊሎኪዎስ በሰጠው ምላሽ። Letter ccxxxiii. To Amphilochius, in Reply to Certain Questions) በዚሁ መልእክቱ መጀመሪያ ስለ ሰው አእምሮና ሐሳብ ሲናገር "አእምሮ ድንቅና አስደማሚ ነው ይላል፣ በሰው አእምሮ ሁለት የኃይልና ፈቃድ ክፍሎች አሉ፣ አንዱ ወደ ክፋትና ወደ ክህደት፣ ወደ

ኑፋቄ፣ ወደ ዲያብሎስ ቀንበር የሚወስደን ነው፣ አንዱ መልካም ሲሆን እግዚአብሔርን ወደ መምሰል ይወስደናል ይላል፡፡" "the one evil, that of the dæmons which draws us on to their own apostasy; and the divine and the good, which brings us to the likeness of God." ሥጋ ብቻውን ረዳት እንደሌለው ነው፤ ሥጋዊ አእምሮ ብቻውን ያለ አጋዥ በሚሆንበት ጊዜ ሉዓላዊ የሆኑ ሰማያዊ፣ መንፈሳዊና አምላካውያን ሐሳቦችን ማሰብ አይችልም፡፡ ስለዚህ በዚህ ዓለም ድቀት ውስጥ ይሆናል፡፡ ስለዚህ ነው ቅዱስ ጳውሎስ በሥጋ ብቻ የተወለደ ለእግዚአብሔር መገዛት የተሣነው፡፡ When, therefore, the mind remains alone and unaided, it contemplates small things, commensurate with itself. ሥጋዊ አእምሮ በመንፈስ ቅዱስ ካልተቃኘ ፍርዱ የተዛባ፣ አስተሳሰቡ ያነሰ ይሆናል፡፡ ለቁሳዊ ነገር ይሸነፋል፤ ቁሳቂ ነገሮችን ያመልካል፣ በቁሳዊ ነገሮች ባርነት ውስጥ ይገባል፡፡ እንጨት ተራ ዕፀ መሆኑ ይቀርባ የሚያመልከው ጣዖት ይሆናል፤ ወርቅ ተራ ንብረት ወይም ገንዘብ መሆኑ ይቀርና የአምልኮ ዕቃ ይሆናል፤ ለዚያም ይገዛል፡፡ When it yields to those who deceive it, it nullifies its proper judgment, and is concerned with monstrous fancies. Then it considers wood to be no longer wood, but a god; then it looks on gold no longer as money, but as an object of worship. የሥጋ ባርነትና የባርነት መንፈስ ክፉ ነው፣ ምግባርን ያጣምማል፣ ጠባይ ያሳጣል፣ ጨካኝና ለመልካም ተገዥ እንዳንሆን ያደርጋል፡፡ ባርነት አርቆ ማሰብንና ማስተዋልን ይነሣል፡፡ ሰውን በሰውነቱ ከማየት በቆዳ ቀለሙ ወይም በሌላ ንዑስ መገለጫው እንድናይ በማድረግ ዘረኛ፣ ጎሠኛ፣ መንደርተኛ በማድረግ ያጠበናል፡፡ ሥልጣን ሲሰጠን ትቢተኛና ሙሰኛ፣ ሀብት ሲሰጠን ንፉግ ሰግብግብ፣ ዕውቀት ሲሰጠን ኩራተኛ ያደርጋል፡፡

ይኸ የሚሆነው በሥጋ ስንኖር የሥጋ ባርነትና የዲያብሎስ ቁረኝነት ውስጥ እንሆናለን፡፡ ክብር አይኖረንም፣ ነፃነት የለንም የክብርና የልዕልና ልጆች አይደለንም፡፡ ስለዚህ እንዴት ነፃ እንሆናለን? ካልን በክርስቶስና በጥምቀቱ የነፃነትን ሕግን ሰጠን፤ ስለዚህ የሥጋ ልጅነትን ጠባይዕ ሽረን፣ የመንፈስ ቅዱስ ልጆች ሆነን፣ የባርነት ልጅነት አውልቀን የመንፈስ ልጅነትን ተላበስን፣ የባሪያይቱ ልጆች መሆንን ትተን የእመቤቲቱ የተስፋ ልጆች ሆንን፡፡ እኛም፥ ወንድሞች ሆይ፥ እንደ ይስሐቅ የተስፋ ቃል ልጆች ነን፡፡ ነገር ግን እንደ ሥጋ የተወለደው እንደ መንፈስ የተወለደውን በዚያን ጊዜ እንዳሳደደው ዛሬም እንዲሁ ነው፡፡ ነገር ግን መጽሐፍ ምን ይላል? የባሪያይቱ ልጅ ከጨዋይቱ ልጅ ጋር አይወርስምና ባሪያይቱን ከልጅዋ ጋር አውጣት፡፡ ስለዚህ፥ ወንድሞች ሆይ፥ የጨዋይቱ ልጆች ነን እንጂ የባሪያይቱ አይደለንም፡፡ (ገላ 4፡28-31)፤ ቅዱስ ጳውሎስ በመንፈስ ወደ አብርሃም ቤት በመንዝዝ በሥጋ ፈቃድ የተወለደው ልጅ በተስፋና በመንፈስ የተወለደውን እንዳሳደደው ዛሬም እንዲሁ ነው አለ፡፡ ምክንያቱም ዛሬም የሥጋ ፈቃዳችን እንደ መንፈስ እንዳንኖር እያሳደደ፣ በልደት መንፈስዊ ተወልደን በሥጋ ልደት ስንቸገር እንኖራለን፡፡ ዛሬም መንፈስ ተቀበልን የሚሉ፣ ጸጋንም ተመላን በማለት የሚያውጁ ከሙስና፣ ከሥጋ ሥራ፣ ከጎሠኛነትና ከአጥፊነት ካልወጡ ገና ከመንፈሳዊ ማንነት ደረጃ አልደረሱም፣ አሁንም በሥጋ እስር ቤት፣ በዓለም ቀንበር ውስጥ ናቸው፡፡ የመንፈስን አርነት አላገኙም፡፡

የሥጋ ልጅነት ምድራዊ ስለሆነ ከዚህ ዓለም አልፎ ወሰነ ሞትን ጥሶ ወደ ዘላለማዊው መንግሥት አያደርሰንም፣ ወይም ለዚያ የሚያበቃ ስንቅን አያሲዘንም፡፡ የሥጋ ልጅነት እንደ ፈቃደ ሰብእ የሚገኝ፣ የዓለምን ፈቃድ መፈጸም ነው፡፡ የሥጋ ፍሬን ማፍራት ነው እነርሱም የታወቁ ናቸው፡፡ የሥጋ ሥራም የተገለጠ ነው እርሱም ዝሙት፥ ርኵሰት፥ መዳራት፥ ጣዖትን ማምለክ፥ ምዋርት፥ ጥል፥ ክርክር፥ ቅንዓት፥ ቁጣ፥ አድመኛነት፥ መለያየት፥ መናፍቅነት፥ ምቀኝነት፥ መግደል፥ ስካር፥ ዘፋኝነት፥ ይህንም የሚመስል ነው፡፡ አስቀድሜም እንዳልሁ፥ እንደዚህ ያሉትን የሚያደርጉ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም፡፡ (ገላ ፭፡፳፪) የሥጋን ልጅነት የያዘ በዚህን ዓለም የሚኖረንን መንፈሳዊ ገጽታ አያውቀውም፤ ዓለምን የሚያያት በሥጋዊው ዓይኑ ብቻ ነው፤ የተፈጠረበትንም ዓላማ ሙሉ ለሙሉ አይረዳም፡፡ ስለሥጋዊ ቤተሰቡ እንጅ ከዚያ በላይ ስላለው ዝምድና አያውቅም፤ ስለ ሥጋዊ ዜግነቱ እንጅ ሰማያዊ ዜግነት መዐርግ ላይ አልደረሰም፤ ሥጋዊው ሀብት እንጅ መንፈሳዊው ሀብት ላይ አልገባም፤ ሥጋዊ ቋንቋ ባህል እንጅ መንፈሳዊ ቋንቋና ሕያው ማንነትን ለመላበስ አልበቃም፣ ገና በንዑስ ማንነቱ ራሱን ይጠራል ወይም ይገልፃል እንጂ ዓቢይ ማንነቱን አልተረዳም፡፡

የጌታችን ጥምቀት የእኛ ምስጢረ ጥምቀት መሠረት ነው ስንል የዚህን ዓለም ሥጋዊ ማንነት ጠባይና መገለጫ ትተን ሰማያዊ ማንነትን የምንላበስበት፣ በመልክና በመንፈሳዊ ጠባይዕ የዚህን ዓለም መልክ ትተን የተፈጠርንበትንና በአርኣያው የፈጠረንን አምላክን የምንመስልበት ነው፡፡ ሐዋርያው እንዲት ጥምቀትን ባስተማረበት መልእክቱ "ወልበስዎ ለሐዲስ ብእሲ ዘሐደሶ እግዚአብሔር በጽድቅ ወበርትዕ ወበንጽሕ፤ ለእውነት በሚሆኑ ጽድቅና ቅድስና እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረውን አዲሱን ሰው ልበሱ" (ኤፌ ፬፡፳፬) እንዳለ የባርነትን መልክ ትተን የነፃነትን ውበት፣

የባርነትን ምልክት ትተን የነፃነትን ዓርማ፣ የባርነትን ቀንበር አውልቀን የነፃነትን ሐውልት፣ የባርነትን ወሰን ጥሰን የነፃነትን ሀገር የምንወርሰበት ምሥጢር ነው፡፡ ከውሃና ከመንፈስ ተወልደን የልደተ ሥጋን ውድቀት ገድፈን ትተን ልደት መንፈሳዊውን ይዘን አዲስ ትውልድ፣ አዲስ ዜጋ የምንሆንበት ምሥጢር ነው፡፡ ይኽንን ስናደርግና ስናውቅ በነፃነት ከተማ የባርነት ዜማ አናዜምም፣ በነፃነት ሀገር የባርነት ሕግ አንፈጽምም፡፡ ጥምቀት የነፃነት ምሥጢር ናትና ከባርነት ወደ ልጅነት አሸጋግረ በልጁ ካሳና ቤዛነት መንግሥቱን እንድንወርስ አድርጋናለች፡፡

መ) የሥጋ ልደት የልዩነት ሲሆን መንፈስዊ (ጥምቀት) ልጅነት አንድነት ነው።

የክርስቶስ ጥምቀት ሕዝበ የተባሉ ውሉደ አብርሃም፣ ደቂቀ ይሥሐቅ፣ ነገደ ያዕቆብ ሕዝበ እስራኤል እንዲሁም አሕዛብ የተባሉ በእስራኤል ዙሪያና በመላው ዓለም ያሉ ኦሪት ያልተሰጠቻቸው፣ ነቢያት ያልተላኩላቸውን ሁሉ አንድ አድርጓል፡፡ አበው ሲተረጉሙ እንኳንስ የተጠመቀበት ምክንያት የሠራልን ምሥጢሩ ይቅርና የተጠመቀበት ቦታ እንኳን “ዮር” እና “ዳኖስ” የተባሉ ወንዞች መገናኛ ነው ይላሉ፡፡ በጥምቀቱ ሰውን ከራሱ ጋር አንድ አድርጓል፤ ከአንተ የተነሣ ምድር የተረገመች ትሁን ብሎ የወሰነውን በፈቃዱና በቸርነቱ በፈሰሰ ደሙ የፍጥረቱ ሁሉ አዳኝ ሆኖ ፍጥረትን ሁሉ በማስማማትና በማዳን አንድ አድርጓል፡፡ ጥምቀት የእንድነት ምሥጢር ስለሆነች አንዲት ናት፡፡ “ነአምን በአሐቲ ጥምቀት- በአንዲት ጥምቀት እናምናለን” የተባለችውም ለዚህ ነው፡፡ ጥሙቃን የሆኑ የአንድነት ልብሰ ክብር የለበሱ ምእመናንም በጥምቀት ከአብራከ መንፈስ ቅዱስ ከማሕፀነ ዮርዳኖስ/ማየ ገቦ ተወልደው የአንድ አባትና የአንድ እናት ልጆች በመሆን አንድ ቤተሰብ ናቸው፡፡ አንዱ እግዚአብሔር የሁሉ አባት ነው፤ ወአሐዱ እግዚአብሔር አብ ለኵሉ” (ሚል ፪፡ ፲፤ ኤፌ ፬፡፯)፡፡

ጌታችን ወደዚህ ዓለም የመጣው የሰውን ልጅ አንድ ቤተሰብ ሊያደርግ ነው፡፡ በዮርዳኖስ በፈጸመው ጥምቀትና በሠራልን ምሥጢረ ጥምቀት ሁለት ዋልታ ያሉት ወደር የለሽ አንድነቶችን መሥርቷል፡፡ ይኽውም አንደኛው ሰው ሁሉ ከራሱ ጋር አንድ የሚሆንትን አንድነትና ሁለተኛው ደግሞ ሰውን ሁሉ እርስ በርሱ አንድ የሚያደርግበት ምሥጢር ነው፡፡ እርሱ የሥላሴነት ፈቃዱን በገለጸበት በዮሐ ፲፯፡ ፳፩፫ “ሁሉም አንድ ይሆኑ ዘንድ፥ ከቃላቸው የተነሣ በእኔ ስለሚያምኑ ደግሞ እንጂ ስለ እነዚህ ብቻ አልለምንም፤ አንተ እንደ ላክሽኝ ዓለም ያምን ዘንድ፥ አንተ፥ አባት ሆይ፥ በእኔ እንዳለህ እኔም በአንተ፥ እነርሱ ደግሞ በእኛ አንድ ይሆኑ ዘንድ እለምናለሁ፡፡ እኛም አንድ እንደ ሆንን አንድ ይሆኑ ዘንድ፤ እኔም በእነርሱ አንተም በእኔ ስትሆን፥ በአንድ ፍጹማን እንዲሆኑ፥ የሰጠሽኝን ክብር እኔ ሰጥቻቸዋለሁ፤ እንዲሁም ዓለም አንተ እንደ ላክሽኝ በወደድሽኝም መጠን እነርሱን እንደ ወደድሃቸው ያውቃል፡፡” ብሏል፡፡ አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ በፈቃድ አንድ ናቸውና፤ ይኽ የወልድ ፈቃድ ብቻ ሳይሆን የአብና የመንፈስ ቅዱስም ፈቃድ መሆኑን አሳውቆናል፡፡ የዚህ አንድነት ምሥጢርም በሥላሴ አንድነትና ሦስትነት እንዳለች ኅብረት እንድትሆን ፈቃዱ መሆኑን በድንቅ ቃላት በገሐድ ነግሮናል፡፡

አካልም አንድ እንደ ሆነ ብዙም ብልቶች እንዳሉበት ነገር ግን የአካል ብልቶች ሁሉ ብዙዎች ሳሉ አንድ አካል እንደ ሆኑ፥ ክርስቶስ ደግሞ እንዲሁ ነው፤ አይሁድ ብንሆን የግሪክ ሰዎችም ብንሆን ባሪያዎችም ብንሆን ጨዋዎችም ብንሆን እኛ ሁላችን በአንድ መንፈስ አንድ አካል እንድንሆን ተጠምቀናልና፡፡ ሁላችንም አንዱን መንፈስ ተቀብለናል፡፡ አካል ብዙ ብልቶች እንጂ አንድ ብልት አይደለምና፡፡ (፩ኛ ቆሮ ፲፪፡፲፪-፲፬)፤ የዚህን ትምህርት ምሥጢር አለመረዳታችን ዛሬ በዓለማችን ላይ እንኳንስ በሕዝብና በአሕዛብ መካከል ይቅርና በስሙ በተጠራን፣ በቤቱ በታደምን፣ ሃይማኖት አለን በምንል በምእመናን መካከል እንኳ ጠንካራ አንድነትን መፍጠር አልቻልንም፡፡ ለመከፋፈል በዳረገን በደካማው የሥጋዊ ልደት የስበት ኃይል ወደ ኋላ በዓለም ጠባይ እየተጎተትን በዘር፣ በጎሣ፣ በቋንቋ፣ በሀብትና በመልክዓ ምድር መከፋፈልንን እንደ ጀብዱ በየአደባባዩ የምንናገር ሆነናል፡፡ ይኽ ፈጽሞ ሥጋዊ መሆን ከጥምቀት ዓላማና የምሥጢሩ መሥራች ከሆነው ከእግዚአብሔር ሐሳብ ውጭ ነው፡፡ “በአይሁዳዊና በግሪክ ሰው መካከል ልዩነት የለምና፤ አንዱ ጌታ የሁሉ ጌታ ነውና፥ ለሚጠሩትም ሁሉ ባለ ጠጋ ነው፤ የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናልና፡፡” (ሮሜ ፲፡፲፪-፲፫)፤ አዲስ ልብስ ለብሰን በአሮጌ ማንነት መታየት ነው፡፡

በእኛ ውስጥ ያለ ልዩነት ምንም ዓይነት የሃይማኖት መሠረት የለውም፤ እንድንለያይም አልተፈቀደልንም፡፡ ይልቁንም በክርስቲያኖች መካከል እንደ ሕግና ቀኖና ተቀባይነት የለውም፡፡ የሰው ልጅ ከአፈጣጠሩ ጀምሮ ብቻውን መኖር አይችልም፡፡ የሰው ልጅ በተፈጥሮው ያለ ልዩነት አንድ ሲሆን ይህ ተፈጥሯዊ አንድነት የሚረጋገጠው በአንድነት ነው፡፡ “መለየትን የሚወድ ምኞቱን ይከተላል፣ መልካሙንም ጥበብ ሁሉ ይቃወማል፡፡” (ምሳሌ ፲፰፡፩) መለያየት የሰይጣን ነው፡፡ እግዚአብሔርም አጥብቆ የሚጠላው የሚለያይን ነው፡፡ (ምሳ ፮፡፲፯) ሞት የሚለው ቃል ትርጉሙና ግብሩ መለየት ማለት ነው፤ ግብሩ ሥጋና ነፍስን መለየት ነው፡፡ በዕብራይስጥና ግእዝ ብሉይ ኪዳን ሞት

የሚለው ቃል (ሞት/ ሰገ) (ዘፍ ፪፡፲፯) በመጀመሪያ የአዳምን ከእግዚአብሔር መለየት በኋላ የነፍስና የሥጋን መለየት፣ ከዚያም መፍረስ፣ መበስበስን መጥፋትን ይናገራል። በክርስትና ሞት ተሸነፈ ስልን የተሸነፈው ልዩነት ነው። ሰዎች ልዩነትን ሲመክሩና ሲዘክሩ ማሰብ ያለባቸው ክርስቶስ ያሸነፈውን ልዩነት በላያቸው ላይ ለማንገሥ እየጣሩ እንደሆነ ነው። ወራሹ ሕፃን ሆኖ ባለበት ዘመን ሁሉ፥ ምንም የሁሉ ጌታ ቢሆን ከቶ ከባሪያ አይለይም፥ (ገላ ፬፡፩)። ክርስትና በመሠረተ እምነት አቋሟ የአንድነት ሃይማኖት ናት። አንድነት ለክርስትና ሁነኛ ማንነት ነው። በትምህርቷ ሁሉ አንድነት አለ፤ የሥላሴ አንድነት፣ በምሥጢረ ሥጋዌ የተዋሕዶ አንድነት፣ በምሥጢረ ጥምቀት በዚህ ጽሑፍ የተጻፈው አንደነት፣ በምሥጢረ ቁርባን ሥጋየን የሚበላ ደሜን የሚጠጣ በእኔ ይኖራል እሱም በእኔ ይኖራል (ዮሐ ፮፡፶፮) እንዳለ ከርሱ የምንዋሐድበት ነው፣ ምሥጢረ ተክሊክ "ሁለቱ አንድ ናቸው እንጅ ሁለት አይደሉም (ማቴ ፲፱፡፲)" ይላል፣ ሌሎችም እንዲሁ ወዘተ። መከፋፈል የሥጋ ጠባይና መገለጫ ነው። በሐሳብም ይሁን በቃል፣ በተዛዋሪም ይሁን በቀጥታ ልዩነት የሚፈጥር ከእግዚአብሔር አይደለም። ሁለት ሐሳብ ያለው ሰው የታወከ ነው፣ ... በመንገዱም ሁሉ ለሚወላውል ለዚያ ሰው ከጌታ ዘንድ አንዳች እንዲያገኝ አይምሰለው። (ያዕቆብ ፩፡፰)፣

ከእኛ ከክርስቲያኖች የአንድነት መልእክት፣ የሰው ልጅ ትሥሥርና ፍቅር ጥብቅና መቆም ይጠበቃል። እውነተኛ የክርስቶስን ጥምቀት የምናምንና የምናከበር፣ በሥላሴ ስም የተጠመቅን ወደድንም ጠላንም ጽድቅን ከፈልግን ከአንድነት አንወጣም። ፍጹም በሆነ ልባዊ፣ አእምሮዊና መንፈሳዊ ጽኑ አንድነት እንጅ፣ በልዩነትና በመከፋፈል የአግዚአብሔር መንግሥት አትሰበክም በኋላም አትገኝም። "ያመኑትም ሕዝብ አንድ ልብ አንዲትም ነፍስ ነበሯቸው" (የሐዋ ፪፡፩፣፵፮/ ፬፡ ፳፬፣፴፪) ዜጎቿም አንሆንም። በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና፤ ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብሳችኋልና። አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም፥ ባሪያ ወይም ጨዋ ሰው የለም፥ ወንድም ሴትም የለም፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና። እናንተም የክርስቶስ ከሆናችሁ እንኪያስ የአብርሃም ዘር እንደ ተስፋውም ቃል ወራሾች ናችሁ። (ገላ ፫፡፳፯-፳፰) ዓለምና ሥጋውያን ልዩነትን እንደ ሥልጣኔና ክብር ሊቆጥሩት ይችላሉ፤ ቤተ ክርስቲያንና ክርስቲያኖች ግን አንድነትን መስበክ አያቋርጡም።

ሠ) ልደተ ሥጋዊ ለሞት - ልደተ መንፈሳዊ (ጥምቀት) ለሕይወት

የሁላችን አባት አዳም በተላለፈው ትእዛዝ ምክንያት ዕጸ በለስን ከበላህ ትሞታለህ ተብሏልና በበላበት ቀን ባህርያው ብልየትን ተጎናጽፏል፣ ሥልጣኑ ተገፏል፣ ክርስቱ ተባሯል፣ ከፈጣሪው ተለይቷል፣ ጽኑዕ ልቡ ፈሪ ሆኗል፣ ወደርሱ ቀርበው ባህርያቸውን መርምሮ ስም ያወጣላቸው አራዊት በሩቅ ድምጻቸውን ሲሰማ የሚሸበር ሆኗል፤ የምድር ጸጋና ሀብት ተሰውሮበታል፣ በመጨረሻም ነፍሱ ከሥጋው ተለይታ ሥጋው በመቃብር፣ ነፍሱ በሲዖል ተግዘዋል። ሞት በአጠቃላይ መለየት ነው። የመለየትና የመከፋፈል መንፈስ የሞት መንፈስ ነው። የአዳም ሞት ከፈጣሪው በመለየት ጀምሮ፣ ከክብር፣ ከመንግሥት፣ ክርስት፣ ከሀብት፣ መለየት እያለ በመጨረሻ ሥጋና ነፍስን መለየት፣ ኢየሩሳሌም ሰማያዊትን እንዳያገኝ በመለየት ይደመደማል። ቅዱስ ጳውሎስ ወሐሊናሁስ ለነፍስትነ ሞተ ያመጽእ ላእሌነ፣ ወሐሊናሁስ ለመንፈስ ሰላም ወሕይወት ይሁበነ፤ ስለ ሥጋ ማሰብ ሞት ነውና፥ ስለ መንፈስ ማሰብ ግን ሕይወትና ሰላም ነው። (ሮሜ ፰፡፮) ሥጋዊነት ከሞት የሚዘል ማንነትን አይሰጥም። እርሱም በጥንተ ተፈጥሮ ከሥጋ ዘመዶቻችን ተከፍሎ የምናገኘው ነው። መንፈሳዊነት ግን በምሥጢረ ጥምቀት የሚገኝ ነው። መንፈሳዊነት ደግሞ አንድነት ነው፣ ኅብረት ነው፣ አንድነት ከራስ ጋር፣ ከእግዚአብሔር ጋር፣ ከመላእክት ጋር፣ ከሥነ ፍጥረት ጋር ከሁሉም ጋር አንድ ያደርጋል።

ምሥጢረ ጥምቀት የሞትና የትንሣኤ ምሳሌ ነው። ወደ ውሃ ውስጥ መግባት የሞት ከውሃ መውጣት የትንሣኤ ምሳሌ ነው። "በፊተኛው ትንሣኤ ዕድል ያለው ብፁዕና ቅዱስ ነው ሁለተኛው ሞት በእነርሱ ላይ ሥልጣን የለውም" (ራእይ ፳፡፮) "ፊተኛው ትንሣኤ" የተባለው ሀብተ ወልድና ስመ ክርስትና የምናገኝበት ጥምቀት ነው። እንግዲህ ክርስቶስ በአብ ክብር ከሙታን እንደ ተነሣ እንዲሁ እኛም በአዲስ ሕይወት እንድንመላለስ፥ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን። ሞቱንም በሚመስል ሞት ከእርሱ ጋር ከተባበርን ትንሣኤውን በሚመስል ትንሣኤ ደግሞ ከእርሱ ጋር እንተባበራለን (ሮሜ ፮፡፬-፭፣ ቆላ ፪፡ ፲፪)" በሚለው ቃል ውስጥ መቀበር መቃብር ውስጥ መግባትን፣ ትንሣኤ ደግሞ ከመቃብር መውጣትን እንደሚያመለክት ጥምቀትም በውኃ ውስጥ ገብቶ መውጣትን ነው። በመርጨትም ይፈጸም በመዝፈቅ ትርጉሙ ይኸው ነው አይለወጥም።

በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ሦስት ጊዜ መፈጸሙ በሥላሴ አንድነትና ሦስትነት አምኖ መጠመቁን ለማጠየቅ ሲሆን እንዲሁም የጌታን ሦስት መዓልት ሦስት ሌሊት በመቃብር አድሮ መነሣቱንና ተጠማቂዎችም በትንሣኤ ዘጉባኤ "ንቃሕ መዋቲ" የሚለው አዋጅ ሦስት ጊዜ በሚታወጅበት ጊዜ ብለየት

በሌለበት ብርሃናዊ አካል ወንድ በአቅመ አዳም ሴት በአቅመ ሔዋን መነሣታቸውን ለማዘከር ነው። ስለዚህ ጥምቀት “ከክርስቶስ ጋር ከሞትን ከእርሱ ጋር ደግሞ በሕይወት እንድንኖር እናምናለን” (ሮሜ ፮፥፰) በሚለው የሐዋርያው ቃለ ትምህርት መሠረት ጥምቀት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን በሞቱ የምንመስልበት በትንሣኤውም የምንተባበርበት ታላቅ ምሥጢር ነው።

በሕቱም ድንግልና የተወለደው አምላክ ወልደ አምላክ በሕቱም መቃብር ተነሥቶ ሕይወትን ሰጥቶናል። ከእርሱ ጋር ከሞትን፥ ከእርሱ ጋር ደግሞ በሕይወት እንኖራለን፤ ብንጸና፥ ከእርሱ ጋር ደግሞ እንነግሣለን፤ ብንክደው፥ እርሱ ደግሞ ይክደናል፤ (፪ኛ ጢሞ ፪፥፲፩) በሕይወት ከርሱ ገር ለመኖር የጥምቀትን ሥርዓት መፈጸም ብቻ ሳይሆን የልጅነት ሥራንም እንድንሰራ ይጠበቃል። ይኸውም የሕይወት ሥራ ነው። የሕይወት ሥራ ካልሠራን አምኖ መጠመቅ ብቻ ለሕይወት ትንሳሣኤ አያበቃንም። ሐዋርያው “ሃይማኖት እንተ አልባቲ ምግባር ምውት ይእቲ ለሊሃ- እንዲሁም ምግባር የሌላው ሃይማኖት በራሱ የሞተ ነው” (ያዕ ፪፥፲፯)። የሥጋ ልጅነት መጨረሻው ሞት ስለሆነ በሥጋ መወለድ ትርጉሙ ከሞት አያልፍም። ዘለዓለማዊ ሕይወትን አያሰጠንም፤ ስለዚህ በጥምቀት ወደ መንፈስ ልጅነት እንለውጠዋለን፤ የሥጋን ልጅነት ላንመለስበት ጥለን ወደ መንፈሳዊ ልጅነት ተለውጠናል። ወደ ኋላ ማለት እንደ ሎጥ ሚስት የጨው ድንጋይ መሆን ነው። (ዘፍ ፲፱፥፳፯) ከአኛ የሚጠበቀው የመንፈስ ልጅነት ልብስን ተጎናጽን ወደ ማያልፈው ዘላለማዊ መንግሥት ለመብቃትና ሌሎችንም ለማብቃት ተልእኮአችንን መፈጸም ነው። የመንፈስ ፍሬ ግን ፍቅር፥ ደስታ፥ ሰላም፥ ትዕግሥት፥ ቸርነት፥ በጎነት፥ እምነት፥ የውሃት፥ ራስን መግዛት ነው። እንደዚህ ያሉትን የሚከለክል ሕግ የለም። የክርስቶስ ኢየሱስም የሆኑቱ ሥጋን ከክፉ መሻቱና ከምኞቱ ጋር ሰቀሉ። (ገላ ፭፥፳፬)።

፪) የሥጋ ልደት የሚጠፋ የመንፈስ ቅዱስ ልጅነት የማይጠፋ ዘር ነው

የመጀመሪያው የሥጋ ልደት በመጀመሪያው ሰው በደል የሚጠፋ ሆኗል። ዳግመኛው ልደት፣ በዳግማይ አዳም ሁለተኛ ልደት የማይጠፋ ዘርና የማይጠፋ ማንነትን ሰጥቶናል። “ከመ ሰብእ እለ ተወልዱ ፍጹመ አኮ እምዘርዕ ዘይደመሰስ አላ እምዘርዕ ዘኢይጠፍእ በትእዛዙ ለእግዚአብሔር ዘሀለወ ለዝሉፉ- “ዳግመኛ የተወለዳችሁት ከሚጠፋ ዘር አይደለም፥ በሕያውና ለዘላለም በሚኖር በእግዚአብሔር ቃል ከማይጠፋ ዘር ነው እንጂ።” እንዳለ (፩ኛ ጴጥ ፩፥፳፫)። ዘር ራስን መተኪያ ነው፤ ዘር ትውልድ ማፍሪያ ነው። የራስ ዘር ሳይጠፋ ዘላቂ እንዲሆን ከፈለግን ዳግም መወለድ ያስፈልጋል፤ ሁለተኛው መንፈሳዊ ልደት የማይጠፋ ዘር ነውና። የሚያሳዝነው የሰው ልጅ በሚጠፋው ዘር ይጠፋፋል፣ ለሚጠፋው ዘር የጥፋት ድካም ይታክታል፤ የማይጠፋውን ብንይዝ ሕይወት ይሆንልን ነበር። የሚጠፋው ዘር መገለጫዎቹ ሁሉ ሥጋዊ ናቸውና ይሰረዛሉ፣ ይረሳሉ፣ ይለወጣሉ፣ ይበረዛሉ፣ ተስፋም የላቸውም መንፈሳዊው የማይጠፋው ዘር ግን ይኸ ሁሉ የለበትም። ከብዙ በጥቂቱ በሥጋ ልደትና በመንፈሳዊ ልደት ያለውን ልዩነት የብርሃንና የጨለማ፣ የዐዋቂነትና የዓላዋቂነት፣ የውድቀትና የመነሣት፣ እያልን በኅቱም ድንግልና ተወልዶ አዲስ ልደትን የሰጠንን፣ በማይደረስበት ጥበብ በምሥጢረ ጥምቀት ልጆቹ ያደረገንን አምላክ ልናከብረውና ልንወደው፣ ልናመልከውና ልንሰብከው ይገባናል።

ማጠቃለያ

ኦርቶዶክሳውያን የጌታችንን ሰው መሆን አምነን ስናስተምር ፍጹም ጌትነቱን፣ የማሻር የባህርይ አምላክነቱን፣ የማይወሰን ሀልዎቱን፣ የማያልፍ መንግሥቱን ፈጣሬ ዓለማት አምጻኤ ፍጥረታት መሆኑን መሠረት አድርገን ነው። እርሱ ሰው ሲሆን ከአምላከነቱ ሳይጎድል፣ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ ብለን በጉልህ ቃል አሰምተን፣ በደማቅ ቀለም በጽሑፍና በሥዕል ቀብተን ነው። የወልደ እግዚአብሔርን አምላክነት ስንመሰክር አብረን የእመቤታችንን ዘላለማዊ ድንግልና የምንናገረው እውነት ስለሆነና የድንግል ማርያምን ክብር ገናንነት መናገር እመቤታችንን እናት ትሆን ዘንድ ያከበረ የጌታችንና የአምላካችን የኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክነትና እውነተኛ አዳኝነት በተሟላ ቋንቋና ትምህርት ስለምንመሰክር ነው። ከሁሉ በላይ ለክርስቶስ ያለንን ፍቅርና ክብር፣ እውነተኛ አምልኮና ርቱዕ ሃይማኖት ከመጠበቅ አንፃርም ነው። አበው ሊቃውንት ጌታችን ወደዚህ ዓለም በሥጋ ተገልጾ የሠራልንን ተአምር፣ ያስተማረንን ትምህርት፣ የመሠረተልንን ምሥጢር፣ የፈጸመልንን ድኅነት፣ የሰጠንን ክብር፣ ያደለንን ጸጋ አንድም ሳይቀር ተንትነው በቃል፣ በጽሑፍ፣ በሕይወት አስተምረዋል። እንደዚህ አራቆ ልደተ ድንግልን ከልደተ ጥምቀት ማመሳሰላቸውም ለዚሁ ለእውነተኛው ርቱዕ የተዋሕዶ ትምህርት የከፈሉትን መስዋዕትነት ያሳየናል። ስለዚህ በዳግማዊ ልደቱ፣ በኅቱም ድንግልና መወለዱን በምትመስል፤ ከዲያብሎስ የባርነት ቀንበር ወደ ዘላለማዊ ልጅነት የምትመልሰንን አማናዊት ጥምቀትን፣ ዳግም ልጅነትን የሰጠን አምላክ የተመሰገነ ይሁን። በቅዱሳን አደሮ ምሥጢሩን የገለጠልን አምላክ በረድኤቱ ሀገራችንን ከጥፋት ሕዝቧን ከመከራ ይሰውርልን፣ የቅድስት ቤተ ክርስቲያንን አንድነት ይጠብቅልን። መልካም በዓለ ጥምቀት ይሁንልን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

"ሣኅል ወርትዕ ተራከባ"

በመጋቤ ጥበብ ምናሴ ወ/ሐና
የሊቃውንት ጉባኤ አባል

የዚህ ርእስ ሰም-ለበስ ትርጉሙ «ይቅርታና ዐቂበ ሕግ በ70 ዘመን ተገናኙ» የሚል ሲሆን፤ ወርቃዊ ወይም አማናዊና ምሥጢራዊ ትርጉሙ፦ ምድራዊ ዮሐንስ ለማጥመቅ፥ ሰማያዊ ጌታ ለመጠመቅ በጽንፈ ዮርዳኖስ (በዮርዳኖስ ዳርቻ) ተገናኙ ለማለት ነው።

በአንጻሩ «ጽድቅ ወሰላም ተሰዐማ» እውነት፥ አንድነት፥ ፍቅር ተገናኙ ሲል ደግሞ፥ መለኮትና ትስብእት በማሕፀነ ቅድስት ድንግል ማርያም ተዋሐዱ፥ አንድ ሆኑ፥ ከዚያም የአዳም ልጅነት ተመለሰ፥ በምድርም ሰላም ነገሠ ማለት ነው።

ይህ ከላይ ከፍ ብሎ በርእስነት የተጠቀሰውና የተገለጸው ኀይለ ቃል የጽሑፉ ርእስ በመሆኑ አስቀደምነው እንጂ በዋናነት የሙሉ ገጸ ንባቡ መሠረት ወይም መንደርደሪያ «ተሣሀልከ እግዚኦ ምድረከ፤ አቤቱ ምድርህን ይቅር አልሃት» የሚለው ነው። ኀይለ ቃሉን የተናገረው ልበ አምላክ የተባለው ነቢየ እግዚአብሔር ዳዊት ነው (መዝ. 84)። ይኸውም በመንፈስ ቅዱስ ተገልጾለት ኀላፊያቱንና መጻኢያቱን ባነጻጸረና ባስተባበረ ረቂቅ ምሥጢር ነው የተናገረው።

ለምሳሌ «ተሣሀልከ እግዚኦ ምድረከ» አቤቱ ምድርህን ይቅር አልሃት የሚለው ጥቅል ሐሳብ ለጊዜው ምድር ብሎ ስለ ኢየሩሳሌምና ስለ ትሩፋን ትድግና፥ ይቅርታና ምሕረት የተናገረው ሲሆን፤ ከዚያም ምድር ብሎ ከኀቱም ምድር ስለተገኘው አዳምና ደቂቀ አዳም በሙሉ የሚያመለክት ነው።

ይህ በዚህ እንዳለ ወደ መነሻ ርእሳችን ሙሉ ይዘትና ምሥጢር ስናተኵር በዋናነት «ምድር» የሚለው ኀብረ ቃል በአጭሩ በሁለት መንገድ መተርጐም ይኖርብናል ማለት ነው። ይኸውም፤

1. ምድር ብሎ በቁሙ ወይም መላው ዓለም የሚለው የተለመደ አነጋገር ሲሆን፥
2. ምድር ብለን በምሥጢር እመቤታችን የሚለውን ትርጉም እናገኛለን።

እዚህ ላይ ልብ ብለን ልንረዳውና ልንገነዘበው የሚገባ ጉዳይ ቢኖር ዋናው ትኵረታችን የተለመደው የምድር ዘይቤ ቀጥተኛና ነጠላ ትርጉም ለመግለጽ ሳይሆን ስለ ምድር አስመልክቶ ከበዓለ ጥምቀቱ ጋር ተያይዞ ያለው ሥውር፥ ረቂቅና ምጡቅ የሆነውን አምላካዊ ምሥጢር ለመግለጽ ነው።

እንግዲህ ከመነሻ ርእሱ ጀምሮ እስከአሁን ባለው በመጠኑም ቢሆን ያየነውና የተረዳነው ስለ አዳም ተፈጥሮ፥ ስለ ጌታችን መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ምሥጢረ ጥምቀት በሚመለከት ሲሆን፤ ቀጥሎ ባለው ምክንያቱንና አምላካዊ ምሥጢሩን በዝርዝር እናያለን።

የአዳም ተፈጥሮና የጌታችንና መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በ30 ዓመቱ መጠመቅ ምሥጢሩ

የአዳም ተፈጥሮው፥ ስሙና ግብሩ

- ተፈጥሮው፦ በዕለተ ዐርብ ጊዜ ነግህ የ30 ዓመት ጎልማሳ ሆኖ ከኀቱም ምድር ተፈጥሮአል፤
- ግብሩ፦ ከፈጣሪ በታች የፍጡራን ሁሉ ገዥ ሆኖ ነው የተፈጠረው፤
- ስሙ አዳም ተብሎአል። አዳም ማለት ትርጉሙ እንደ ድንክ ያላጠረ፥ እንደ እሪያ ያልወፈረ፥ እንደ ረዓይት ያልረዘመ፥ እጥር ምጥን ያለ፥ መልከ መልካም፥ ያማረ የተወደደ፥ ነውር ነቀፋ የሌለው ፍጹም ሰው ማለት ነው።
- አዳም ከተፈጠረበት ቦታ 40 ቀን ከቆየ በኋላ ከእግዚአብሔር ልጅነት አግኝቶ፥ መላእክት ልብሰ ብርሃን አልብሰው ገነት እንዳስገቡት ቅዱስ መጽሐፍ ያስረዳል (ኩፋ. 4፥9፡10። ዘፍ. 2፥6-8)። ነገር ግን በምክረ ከይሲ ተታልሎ ክብሩን አስወስዶ ያልተገባውን አምላክነት ሲሻ የጸጋ ልጅነቱን አስወሰደ፤ ከገነት ተሰደደ። (ዘፍ. 3፥11፡12፤ 3፥24)

በመሠረቱ አዳም ከፈጣሪው ጋር በመጣላቱ ምክንያት ያስከተለው ቅጣት እጅግ ከባድና መራራ ነበር። ይኸውም ቅጣት በአዳም ብቻ የቆመ ሳይሆን ኀጢአት በዘር አማካኝነት ወደ ልጅ ልጆቹ እየተላለፈ እስከ ክርስቶስ ድረስ ለ5500 ዓመት ያህል የአዳምን ዘር በሙሉ የበደለውንም ያልበደለውንም ሞት አንድ አድርጎ እንደገዛው ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፦ «ወባሕቱ ኰነኖሙ ሞት እምአዳም እስከ ሙሴ ለእለሂ አበሱ ወለእለሂ ኢአበሱ በእንተ ይእቲ ኀጢአቱ ለአዳም፤

ሣኅል ወርትዕ ተራከባ

በአንድ በአዳም ኀጢአት ምክንያት ሞት ከአዳም ጀምሮ እስከ ሙሴ (ክርስቶስ) የበደሉትንም ያልበደሉትንም አንድ አድርጎ ገዛቸው» ካለ በኋላ፥ በመቀጠል፦ «ወበከመ በጌጋየ ፩ ብእሲ ተኰነነ ኵሉ ዓለም ከማሁ ካዕበ በጽድቀ ፩ ብእሲ ይጸድቅ ኵሉ ዕጓለ እመሕያው - በአንድ አዳም በደል ብዙ ሰዎች ሞት እንደተፈረደባቸው፥ በአንድ ክርስቶስ ትሩፋት ብዙ ሰዎች ይድናሉ» (ሮሜ 5፥4-19)።

የአዳም ጥንተ ተፈጥሮ ታሪክ ከዚህ ከፍ ብሎ እንደተመለከትነው ሲሆን፤ ከዚህ ቀጥሎ ያለው የጌታችንና የመድኀኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ምሥጢረ ልደትና ምሥጢረ ጥምቀት የሚመለከት ይሆናል። ነገር ግን ተጠመቀ ለማለት በቅድሚያ ተወለደ ማለት ስለሚገባ ምሥጢረ ልደቱን ማስቀደም ይኖርብናል።

በዚሁ መሠረት ጌታችን መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተወለደበት ምክንያት ጥልቅ ምሥጢር እንዳለው መረዳት ያስፈልጋል። ይኸውም ጌታችን የተወለደው ዓለም ከተፈጠረ 5500 ዓመት ሲፈጸም ነው። ይህም በስድስተኛው ሺሕ ዓመት መሆኑ ነው። በስድስተኛው ሺሕ ዓመት የመሆኑ ምክንያት ሥነ ፍጥረት በተጀመረ በስድስተኛ ቀን የተፈጠረውን አዳም ለማዳን መሆኑን እንረዳለን።

አዳም በፈቃደ እግዚአብሔር ከኀቱም ምድር እንደተገኘ ዳግማይ አዳም የተባለው ጌታችን መድኀኒታችን ኢየሱስ

ሣኅል ወርትዕ ተራከባ

ክርስቶስም «ምድር ሠናይት እንተ ዘልፈ ይሄውጻ እግዚአብሔር» ከተባለች እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም በፈቃዱ በኅቱም ድንግልና መወለዱን እንገነዘባለን። እንግዲህ ከላይ በንጽጽር «ምድር» ብለን ትርጕሙ እመቤታችን ያልንበት ማስረጃውና በቂ ምክንያቱ ይኸው ነው።

ከላይ ሲያያዝ በመጣው እንደተመለከትነው የዚህ ጽሑፍ ሙሉ ታሪክና ይዘት በነገረ ድኅነት ዙሪያ ያተኮረ መሆኑ ግልጽ ነው። ለዚህም ነው እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም የታሪኩ አካል እንድትሆን የተፈለገው። ምክንያቱም «ብኪ ድኅነ ዓለም ወበወልድኪ ኮነ ሰላም» ከሚለው ተነሥተን በእውነትም ምክንያተ ድኅነታችን መሆኗን ጠንቅቀን ስለምናውቅ ነው።

እንዲያውም ምክንያተ ድኅነታችን ስለ መሆኗ ዓለም ሳይፈጠር በኅሊና አምላክ ታስባ እንደኖረች ከዐበይት ነቢያት አንዱ የሆነው ነቢዩ ኢሳይያስ በመጽሐፉ፥ ኢትዮጵያዊው ሊቅ ቅዱስ ያሬድ በድርሰቱ በሚገባ ገልጸውታል። ይኸውም ነቢዩ ኢሳይያስ «ወሶበ አኮ እግዚአብሔር ጸባኦት ዘኢያትረፈ ለነ ከመ ሰዶም እምኮነ ወከመ ገሞራ እመሰልነ፤ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ዘር ባያስቀርልን ኖሮ ንደ ሰዶም በሆን ን፥ እንደ ገሞራ በመሰልን ነበር» ዘር ያለው እመቤታችንና ጌታ ናቸው። እመቤታችን ጌታን ባትወልድልን ኖሮ እንደ ሰዶምና እንደ ገሞራ በሆን ነበር» (ኢሳ. 1፥9)። እነዚያ የሚያድናቸው አጥተው ጠፍተው እንደቀሩ ጠፍተን እንዳንቀር ጌታችን ከሰማየ ሰማያት ወርዶ ከድንግል ማርያም ተወልዶ እኛን የማዳኑ ምክንያት እመቤታችን ናት። አባ ጽጌ ድንግልም «ከመ ሰዶም እምኮነ ወከመ ገሞራ እመሰልነ እግዚአብሔር ኪያኪ እመ ኢያትረፈ ለነ፤ እግዚአብሔር አንቺን ዘር ባያስቀርልን ኖሮ እንደ ሰዶም በሆን፥ እንደ ገሞራም በመሰልን ነበር» ብለዋል። ነቢዩ ኢሳይያስ ዘር ብሎ ያነበበውን አባ ጽጌ ድንግል «ኪያኪ» በማለት አንቺን ባያስቀርልን ኖሮ ማለት ምክንያት ድኅነት እመቤታችን ጌታን ባትወልድልን ኖሮ ድኅነተ ነፍስ አይገኝም ነበር ማለት እንደሆነ ገልጸው ጽፈውታል። ሰሎሞንም «አልብኪ ነውር ወኢምንትኒ ላዕሌኪ፤ በአንቺ ላይ ምንም ነውር የለብሽም» ብሎ መርገመ ሥጋ መርገመ ነፍስ ያልወደቀባት፥ አደፍ ጉድፍ የሌለባት፥ ንጽሕት ዘር መሆኗን ጭምር አጉልቶ ጽፏል። (መሓ. 4፥7)

ሊቁ ቅዱስ ያሬድም «ዘእንበለ ይትፈጠር ሰማይ ወምድር ወዘእንበለ ትሣረር ምድረ ገነት ሀለወት ስብሕት፥ ቅድስት ወቡርክት ይእቲ ማርያም -- ሰማይና ምድር ሳይፈጠር፥ ገነትም ሳትዘጋጅ የተመሰገነች፥ የተባረከች ነበረች፤ እሷም ድንግል ማርያም ናት» ካለ በኋላ፥ ቀጥሎም «ማርያምሰ ተኀቱ እምትካት ውስተ ከርሡ ለአዳም ከመ ባሕርይ ጸዐዳ ድንግል ማርያም፤ ከጥንት ጀምሮ እንደ ዕንቁ ባሕርይ በአዳም ሰውነት ውስጥ ስታበራ ኖራለች» ብሏል። (የአስተምህሮ ድጓ ኅዳር ጽዮን)

ነገር ግን ዘመን የወለዳቸው መናፍቃን ቅዱሳት መጻሕፍትን በአግባቡ ሳያገላብጡ፥ ምሥጢራትን ሳይመረምሩና ሳይረዱ ከላይ የተገለጸውን እውነት በሐሰት ለውጠው በእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ላይ የሚሰነዝሩት ድፍረት የተሞላው ትችት እውነት ስላልሆነ፥ ፈቃደኞች ከሆኑ እውነታው ከላይ በዋቢነት የተገለጸው መሆኑን በሰከነ አእምሮ ሊረዱት ይገባል እንላለን።

ለማጠቃለል ያህል ሌላው የመጨረሻው ጥያቄ ሊሆን የሚችለው እኛ በተወለድን በ40 እና በ80 ቀናችን እንጠመቃለን፥ ጌታን መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በ30 ዓመቱ ነው የተጠመቀው። ይህ ልዩነቱ፥ ምክንያቱና ምሥጢሩ ምንድን ነው? የሚለውን ጥያቄ ማንሣትና በቂ መልስ መስጠት ተገቢ ይሆናል።

ይኸውም ትውልዱ እንዲረዳውና እንዲያውቀው መልሱ፦ እኛ በ40 እና በ80 ቀን የምንጠመቀው ምሳሌው አዳምና ሔዋን በተፈጠሩ በ40 እና በ80 ቀናቸው ከእግዚአብሔር ልጅነት አግኝተው በቅዱሳን መላእክት ታጅበው ገነት ለመግባታቸው ምሳሌ ሲሆን፤ ጌታችን መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በ30 ዓመቱ የመጠመቁ ምሥጢር ከላይ እንደተገለጸው አዳም የ30 ዓመት ጎልማሳ ሆኖ ተፈጥሮ የተሰጠችውን ልጅነት በማስወሰዱ ልጅነቱን ለመመለስ በ30 ዓመቱ ተጠመቀ የሚለውን ከቅዱሳት መጻሕፍትና ከአባቶቻችን ሊቃውንት እንማራለን።

በመጨረሻም አዳም የ30 ዓመት ጎልማሳ ሆኖ በዕለተ ዐርብ ተፈጥሮ 930 ዓመት ኖሮ በዕለተ ዐርብ እንዳረፈ፥ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም በጥምቀት የጀመረውን ዕርቅና ሰላም በዕለተ ዐርብ በመስቀል ላይ እንደፈጸመው እንረዳለን ማለት ነው።

አነሣስቶ ላስጀመረን፥ አስጀምሮ ላስፈጸመን ለልዑል እግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይሁን።

አሜን።

ONE BAPTISM

A Magazine prepared by EOTC Public Relations Department
for the celebration of the fest of Epiphany.

January, 2025

ONE BAPTISM

"One Baptism" *Is special edition magazine of The Ethiopian Orthodox Tewahido Church Patriarchate Head Office Department of Public Relations for the celebration of 2025 Fest of Epiphany*

Editor in Chief
L.S. Eskindir Gebrekristos

Deputy Editor
M.r. Surafel Tadesse

Edition
L.S. Nebiyu Eliyas

Graphic Design
Temesgen Tomas

Translation
Mhr. Akalewold Tessema (Ph.D.)
Mhr. Daniel Seifemichaiel

Photography
M.S. Abba Kiros Woldeab

Publisher
Tisaie Zegubaie Printing house

Table of Content

Editorial 42
Message of H.H. The Patriarch 45
Message of H.G. The General Manager 48
Message of the Deputy General Manager 50
One Baptism 52
Orthodox Youth Service................................. 56
Revlation 62

© January, 2025
Addis Ababa, Ethiopia

Editorial

Fest of Epiphany is an annual religious fest of the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church that visually commemorates the journey of our Lord and Savior Jesus Christ from Galilee to Jordan to be baptized by John. This festival is always celebrated on January 18th and 19th.

To celebrate this spiritual festival, the replicas of the Ark of the Covenant travel to a nearby watery area and spend the night in a tent. This day is known as day of Ketera (encircling). The word Ketera (encircling) is used because on this day the water in the area is encircled and blessed and prepared for the people to be baptized.

On the day of Epiphany festival in rural Ethiopia, before the replicas of the Ark of the Covenant began to march back to the churches, young people gather from their villages early in the morning and play Rur (a game like that of Hockey). Other group of young people ride their horses that are named after the names of St. George and St. Merkorieos and play equestrian games. Some of the modern young men also play football. Then, when the arks leave their tents and return to the churches where they came from, they are accompanied by the priests that continuously chanting and singing. The worshipers also sing traditional songs expressing their honor for the arks.

The fest of epiphany which is celebrated in such colorful way is described by theologians of the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church with a name “Timket” which is to mean “baptism” the direct meaning of Timket is to immerse, to wash or to sprinkle. On January 18th at 3:00 p.m., the replicas of the Ark of the Covenant will be accompanied by clergymen and Christians dressed in colorful dresses and make their way to watery areas.

Scholars explain that the celebration of Christ’s baptism by carrying an ark and going down the river in our country started during the reign of Emperor Gebre Meskel. Following this story, Emperor Naod (1486 E.C.) issued a decree from that oblige every followers of the Orthodox Tewahedo religion should accompany the replicas of Ark of the Covenant when they go down

to the watery areas and during their return from the watery areas to their temples. According to the decree, from that time on up to now, every year the people accompany the replicas of the Ark of the Covenant with chanting, singing and joyful celebrations.

On the day of Ketera, after the tent is pitched, water to be used for baptism encircled and everything is arranged; the replicas of the Ark of the Covenant in every Churches begin their way covered with gold and silver mantles. When the replicas of the Ark of the Covenant leave their respective temples to go to the watery areas, all the churches ring the bells in honor of the Ark and priests and deacons wear a colorful service garments holding the prayer cross.

Believers, from children to adults, attend the fest both in churches and the paths where the ark passes by, wearing their beautiful clothes and highlight the festival.

At the time of the celebration, scholars of the church, deacons and priests clothed with golden garments and handed golden and silver made prayer stick, drum and cestrum surrounds the encircled water and present songs that commemorates the story of Christ's baptism. After the evening prayer is done and the liturgy conducted throughout the night, the morning prayer will take place followed by the reading of the four Gospels. After all these prayers are done, the blessing of the water will follow and then sprinkled on the gathered Christians.

The church and the believers pay special attention to celebrate and learn about this festival. Because, all members of the church believe that as Baptism is a core for salvation and the holiday is a symbol of Jesus Christ's baptism in the River.

Since the fest of epiphany is a celebration that combines the religious ceremony with traditional customs and rituals, many ethnic groups in our country, Ethiopia, go to the festive places to celebrate the festival by playing colorful games in different languages. People present at this festival, whether they know each other before the festival or not, they come together on the day of the festival and sing songs in their respective languages to express their gratitude. Along with this, the fest of epiphany creates a good opportunity for our people in rural areas to get engaged.

All Christians who are members of the Ethiopian Orthodox Tewahedo church celebrate this festival together, regardless of race or color. In addition to its religious significance, the fest of epiphany brings the people closer together, strengthens the spirit of brotherhood, and promotes the culture of helping and supporting each other. Citizens of different countries, diplomats, ambassadors and high government officials as well as leaders and believers of different faiths attend this ancient and reli-

gious fest of epiphany.

This festival is celebrated with great spiritual ceremony in all parts of the country. Especially in Gondar, Emperor Fasil's Pool, Lalibela, Mekele, Axum, and Addis Ababa cities are among the places where the Christians come out to celebrate the festival in a special and bright way.

Visitors from foreign countries take photos and videos of the spiritual events that take place on this holiday, and the events that surprised them during the celebration. When they return to their country, they share the story of what they saw, what they observed and what surprised them, and invite other visitors to come to our country on the next festival and be part of the festival. Through various international media, they report the celebration ceremony and promote the festival. This plays a major role in the expansion of tourism and the development of the smokeless industry. As a result, it contributes greatly to the growth of the country's foreign currency.

The fest of epiphany which is celebrated in our country with a great spiritual ceremony develops a culture of mutual aid and support, strengthens unity and eliminates differences, and preaches cooperation with other religious institutions. During the preparation of the fest, youth and people of other faiths do their best on cleaning the places where the replicas of the Ark of the Covenant travel, giving due respect to the replicas of the Ark of the Covenant and creating all the favorable conditions for the celebration of the festival. Since such activities and participation is encouraging, it should be encouraged and passed to the other countries too.

The efforts of the government security institutions to ensure the peacefulness of the festival, and their effort to work in cooperation with the administrative bodies of our church at all levels is highly commendable and admirable.

Therefore, beyond celebrating this ancient and spiritual festival, which is registered an one of worlds intangible heritage, we need to create opportunities that attract foreign visitors and promote our country. Again, we need to actively participate on the effort that lead to the peacefulness of the festival, to avoid unlawful acts and strictly keep messages from the central administration of the church. In such way, we fulfill our spiritual duty and responsibility.

L.S. Eskindir GebreKristos

Head of Public Relations Department

Message of His Holiness the Patriarch

Message

In the Name of the Father, and of the Son and of the Holy Spirit one God Amen!

"The word of God came unto John the son of Zechariah."

(Luke 3:2)

John, the son of Zachariah, who was chosen by God ages ago to serve as a sweeper of the Messiah's path, was filled with the Holy Spirit from his mother's womb. The word of God came to St. John while he was in ascetic life in the Jordan desert; the word of God came to him that says: "Prepare ye the way of the Lord, make his paths straight. Every valley shall be filled, and every mountain and hill shall be brought low; and the crooked shall be made straight, and the rough ways shall be smooth. And all flesh shall see the salvation of God." Luke 3:3-6

John the Baptist received this message of salvation from God while he was teaching and preparing the people for repentance in the nearby cities of desert of Jordan. The main content of his teaching was pointing out that the Lord's path is the human mind and that should be well prepared well in order to allow Lord to walk on it. To explain this idea in detail, let the mind, which has been crushed and oppressed by despair, be lifted up in hope. Anyone who consider himself superior in terms of power, knowledge, wealth and status, accept and respect equality and humanity; Let the perverse mind that lives in malice and envy, in deceit and conspiracy, return to honest thinking. Let anyone who own a heart that is full of revenge and hate secure a life of peace and harmony, and a well-balanced life.

God is beyond the heavens and the earth. He is omnipotent and omnipresent. However, He repeatedly stated that He wants to stay and rest in the minds of holy people. The human conscience, mind and heart is His pathway. Therefore He commanded us that our mind, which is the road and the pavement, should be straight and unperturbed. John the Baptist is sent to awaken all human minds in order to have such preparations. The preparation in the human mind is not the end goal by itself. The main end of is when every person can see God's salvation with his eyes, contemplate it in his mind, believe it in his heart and become the owner of his salvation like Simon. This is God's will and desire. This is the main reason why it was necessary for our Lord, God and Savior Jesus Christ to appear in this world as God and man through incarnation.

The mystery of the baptism performed today by Jesus Christ, the Son of God, in the river Jordan explains the redemption way of our Lord. Man does not have eternal life by himself. Only God is the source of life. A person can achieve eternal life when he has a special relationship with God, the

source of life, and through his relationship, he receives eternal life from God. He gets this special relationship when he is born from God. And to be born from God, it is necessary to believe in God's redemption and to be baptized;

When a person is baptized, he becomes a child of God. And God walks, stays and rests in the child's mind through worship and praise. This the reason of the call that says "let all human beibg see the divine salvation." Because of this sonship, man will attain eternal life. This is the grace that baptism brings to human beings. Therefore, God's call of preparation is for the blessing of eternal life, but the preparation is not visible in human life. Even today, our mind is not yet prepared; our minds are still dull. Even today, our hearts are full of pride no less than mountains and hills. We focused on crookedness rather than sincerity, we focused on conspiracy rather than truth and this became our daily routine. In this way, we do distanced God from us and as a result God left us over to a reprobate mind. This is the picture of our world today.

The current picture of our world is very worrying and scary for all mankind. It is not appropriate to ride on the shame of disobeying God and race to produce weapons for war and massacre. Instead of this, we recommend in the name of God that our world should stop and think and return to God who is life. Since the earth is full of unlimited wealth both inside and outside the basic problem seen by human beings is not lack of wealth; rather separation from God and disobedience to Him. If we cultivate it with love and harmony, the fortune of the earth is more than enough for us. If we stop spending the fortune of the earth for war and massacres and used it for development, the problems and misfortunes would have disappeared from our world. We convey our message in the name of God to all human beings, to refrain from destroying ourselves and protect the climate and natural environment of our earth, to strive for the peaceful life assigned to us by ending war.

Happy and Blessed fest of Epiphany.

May God bless Ethiopia and its people.

Glory to God Amen.

Abba Matthias I,

Patriarch of Ethiopia, Archbishop of Axum,

Echegie of the See of St. Teklehaimanot

Message of General Manager

"Christ is born and baptized; He gave us a second birth through water and the Holy Spirit."

St. Yared

The God of the ages, the living God, has restored to us the grace that was vanished away from us by the first Adam; May His name be praised forever for bringing us to this day on which we celebrate the baptism of our Lord and Savior Jesus Christ, that enabled us to regained our lost childhood.

Due to the transgression of the first human beings, Adam and Eve, many punishments came upon mankind, and the main ones mentioned are the loss of being child of God's and the written code of ordinance that says "Adam is a servant of the devil; Eve is the devil's female servant." Our Lord and Redeemer Jesus Christ

Message

were baptized in the river Jordan by the hand of His servant John the Baptist to terminate this letter of debt and to give back the childhood that all mankind lost due to Adam's sin. As the apostle Saint Paul taught us saying, "If we have been planted together in the likeness of his death, we shall be also in the likeness of his resurrection" Romans 6:5. At the time of Baptism our immersion into the water is counted as going into grave and getting out of the water is the sign of resurrection. The reason of our baptism in such way is that we may have the opportunity to inherit the Kingdom of God that we lost due to the transgression of Adam and Eve. To confirm this, our Lord and Savior Jesus Christ said, "Except a man be born of water and of Spirit cannot enter into the kingdom of God." John. 3:5

Based on these biblical facts, we celebrate the feast of Epiphany every year in a warm and colorful way. In the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church, the fest of Epiphany is one of the nine feasts of our Lord and is one of the most important festivals that our church celebrates in public squares and streets. Again, based on the biblical verse that says, "Then cometh Jesus from Galilee to Jordan unto John, to be baptized by him." Matt. 3:13, the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church takes the arks from the temples and travels to the watery areas in a spiritual way. Our church did not celebrates the fest of epiphany in the church like the other spiritual festivals, rather it facilitates a way in which scholars, priests, laymen and young people praise our God in public. Due to such rites the public squares and streets are blessed.

Since the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church has been celebrating the fest of Epiphany with great spiritual splendor for a long time, the festival is not only our Church's but also the wealth of our country, Ethiopia. Due to this fact, the fest of Epiphany is a public holiday in Ethiopia. The fact that the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) also registered the festival as one of the world's intangible cultural heritages.

When we celebrate our rebirth, we should not be in quarrel, separation and a way of life that does not pay attention to spiritual values. On the contrary, we should celebrate the fest of our rebirth in a way that shows that we are people of peace with the spirit of unity, harmony and love, which is the manifestation of our country Ethiopia. As we celebrate the fest of baptism of Jesus on which the Holy Spirit appeared in the form of a dove, which is a symbol of peace for all mankind, we should all work for perfect peace for our country, Ethiopia and its people, and we should pray to God, the God of peace.

May our God give peace to our country Ethiopia and the entire world!

Abba Abraham

General Manager of EOTC Patriarchate Head Office, Archbishop of Bahir Dar and North Gojam Dioceses

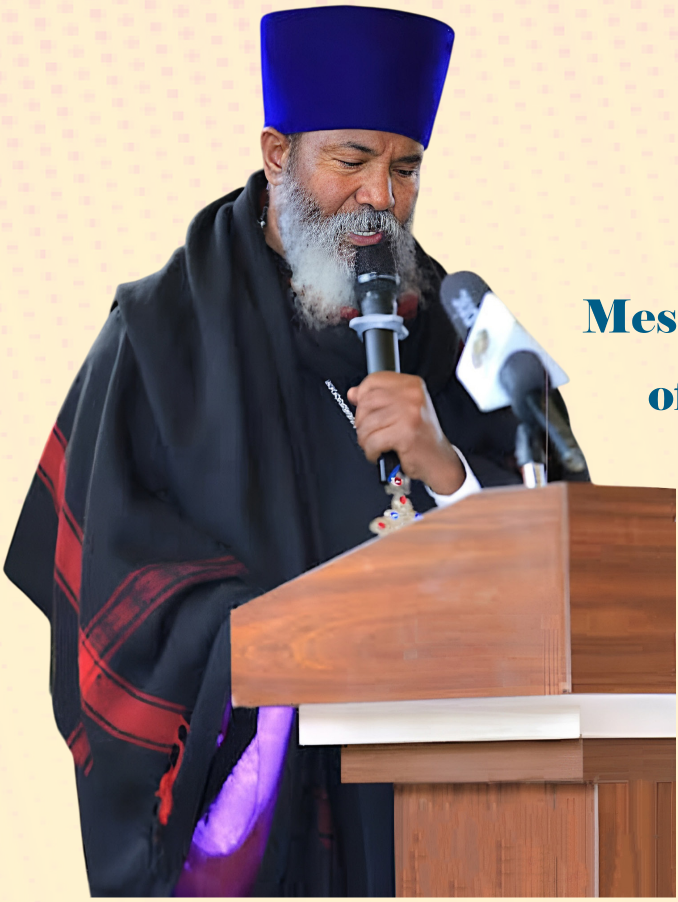

Message of Deputy Manager of the Patriarchate for Spiritual Affairs

"But to all who did receive him, who believed in his name, he gave the right to become children of God!"
John 1:12

One of the greatest things we humans have lost as a result of our sins is our childhood to the Almighty God. The God of glory created us in His image and likeness, so that we may be a manifestation of His love and glory. Then He made us His children by His grace. The grace of our childhood is to imitate Him and to live with Him forever in his infinite power of life, making us to participate in his abundance gifts. This was the grace that God gave us when He created us. Grace was given to us by love, but the opportunity to have this grace was to be granted to us according to the trust we have in Him and our obedience. But when we lacked trust and obedience, we fell into a bad fall. The result was a loss of all the grace that had been given to us. Most importantly, we were separated from God and from all that belonged to Him. And the wrath of God came upon the world because of our iniquity, and we became vulnerable to sin. Our Lord God and Savior Jesus Christ revealed in our body and

came to this world in order to change and reverse this situation. Our Lord came to redeem us from the debt of sin that could have cost us a great debt and set us free from the trial to come. The process of delivering us was completed by His unification with our nature in the womb of Saint Mary, and by placing the person of manhood He untied in heavenly glory after His ascension. God's mercy, love, forgiveness and reconciliation have been fulfilled upon us through this redemption of Christ. For God does not put in his glorious seat what he has not received and what he has not glorified. We should all remember that the grace given to us by His mystery of Incarnation is so great. This is possible through the redemptive work of His only Son, Jesus Christ, and the mystery of Baptism which granted us the sacrament of rebirth that followed Him. Glory to God, today, by the authority given to the Church which is the center of His kingdom, the glory of God's fellowship is granted to everyone who believes in His name and is baptized. This great gift should be valued, honored and respected. As we celebrate the Baptism of our Lord with great ceremony every year, remembering that it is the day when we have attained the awesome authority to be a child of God, beyond the garments and ornaments, the joy and songs. During the feast we must be careful and promise not to take away our childhood as we did it earlier. More than everything we must know who was the worst enemy that forced us to leave our divine childhood.

If we don't recognize the enemy, we will fail to defend ourselves. Our worst enemy, in the past and even at present, is "disobedience to God." If we disobey, we will be wronged. If we sin, we will antagonize God. If God is angry, the whole thing will be ruined there. Christians need to be careful not to let this happen. The root of all the destruction that is happening in the world is the hassle brought about by disobedience to God. God tells us not to kill, but we prepare instruments to kill each other. We are blinded by prejudice and conflict with each other while God ordered us to love our partner as ourself. God ordered us not to seek others belonging, but we create tricks to take everything as it belongs to us. If this is the case, then the form of godliness and the authority of childhood that we have acquired through baptism falls into question. To prevent this from happening, we must be very careful with religious and governmental leaders who are tasked with leading the people. There is no question that people follow the leader. Therefore, we must first show our example by being obedient to God so that we can use our authority to turn the people to fear God and be obedient to Him. For the key to our peace, salvation and atonement lies in obedience to God.

God Bless our feast of Epiphany

Nibure-ed Elias Abreha

Deputy Manager of the Patriarchate for Spiritual Affairs

One Baptism
(Eph 4:5)

Liqe Liqawunt Yosef Desalgne
Member of the Council of Scholars

The Geez word ahati is translated as one, single, unique, and first. In this article, there are two implications of the word to be discussed. First, it means one that will not be repeated, and secondly, it is the first of all righteous works.

Baptism: it refers to entering and coming out of the water, as well as descending and ascending into the depths of a holy water through a priest in the name of the Holy Trinity.

The Holy Apostle saint Paul, who was named Saul in the beginning, the one who was included into the mission of the apostles later, the person who was a persecutor, then converted

to the side of those who were persecuted, the one who preached the world of the gentile according to the landscape, the situations, the way of life and the level of knowledge of man. His lesson focuses on the unity of baptism. Those who were preached were those who lived in Ephesus, stripped of childhood, and occupied with foreigners of various worships.

One baptism is one that does not repeat, does not revise, is given by God, unites and produces many graces. Baptism is derived from the verb baptize, which means to be immersed in holy water, to be immersed, to go in and out.

According to God's command, it is the process of entering the blessed water and appearing three times. "And Jesus came and spake unto them, saying, all power is given unto me in heaven and in earth. Go ye therefore, and teach all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost: (Matthew Chapter 28:18)

Baptism is the foundation of Christianity for those who accept it; it is the gateway to heaven. All other sacraments are performed to Christians after Baptism. For example, in our church, the seven sacraments of the church can all be performed post-baptism.

Who founded baptism?

It is our Lord Jesus Christ who instituted baptism. But before that, in the Old Testament, the Jews had baptisms for the remission of sins (for the time being). Not only that, but it also included washing their bodies and garments on holy days and places where God was revealed with help, and washing all the treasures of the temple and their liturgical facilities. Everyone who enters the temple for ministry washes their whole body beforehand. It was a mystery of Levite rite that involves drawing oneself closer to God.

In the New Testament, our Lord Jesus Christ established baptism in three ways. As the four evangelists wrote in their respective witnesses, and St. Yared testified in his hymnological compositions, "Jesus went from Galilee to the Jordan to be baptized of Saint John." "-- After John baptized Jesus in the Jordan River, he himself was baptized," teaching that the founder of baptism was our Lord Jesus Christ Himself. "But John forbad him, saying, I have need to be baptized of thee, and comest thou to me?" (Matthew Chapter 3:16)

1. By example: Our Lord himself taught us by example being baptized by Saint John in the River Jordan. And Jesus, when he was baptized, went up straightway out of the water: and, lo, the heavens were opened unto him, and he saw the Spirit of God descending like a dove, and lighting upon him: And lo a voice from heaven, saying, This is my beloved Son, in whom I am well pleased. Matthew Chapter 3 : 17
2. By teaching: the Lord teaches us about the sacrament of Baptism in various places of the Gospel; "He that believeth and is baptized shall be saved; but he that believeth not shall be damned. Mark 16 : 16 "Jesus answered and said unto him, Verily, verily, I say unto thee, Except a man be born again, he cannot see the kingdom of God. Nicodemus saith unto him, How can a man

be born when he is old? can he enter the second time into his mother's womb, and be born? Jesus answered, Verily, verily, I say unto thee, Except a man be born of water and of the Spirit, he cannot enter into the kingdom of God. That which is born of the flesh is flesh; and that which is born of the Spirit is spirit. John Chapter 3: 3-6

3. By order: our Lord ordered us to be Baptized; "And Jesus came and spake unto them, saying, All power is given unto me in heaven and in earth. Go ye therefore, and teach all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost: He sent the apostles in the four corners so that all the people of the worlds might have the Son of God.

Baptism for the Remission of Sins

St. Paul teaches that baptism is a one, and in the Creed of the 318 Orthodox Fathers in the Council of Nicaea they declare and teach the whole by saying "we believe in one baptism for the remission of sin,"

The Benefit of Baptism

Baptism brings salvation,

Everyone needs to be baptized in order to be saved. It is evident from the divine instruction given to his disciples that baptism is the first and foremost act of salvation for man.

Based on this, St. Peter, The disciple of Jesus Christ, the first patriarch of the New Testament, taught that baptism was an alternative way of salvation, similar to the salvation of Noah in the days of Noah and wrote "By which also he went and preached unto the spirits in prison; Which sometime were disobedient, when once the longsuffering of God waited in the days of Noah, while the ark was a preparing, wherein few, that is, eight souls were saved by water." (1 Peter 3:20)

Baptism result in Second Birth

Our Lord teaches us the mystery of Baptism which is unattainable to the mind of creations, as it differs from the carnal birth; as He told for a man of the Pharisees, named Nicodemus, a ruler of the Jews by saying "Verily, verily, I say unto thee, Except, a man be born again, he cannot see the kingdom of God." St. Peter also Said "Seeing ye have purified your souls in obeying the truth through the Spirit unto unfeigned love of the brethren, see that ye love one another with a pure heart fervently: Being born again, not of corruptible seed, but of incorruptible, by the word of God, which liveth and abideth forever." 1 Peter 1:23

Baptism is how we imitate Christ,

St. Paul taught the faithful in Rome that baptism is a wonderful mystery by which we imitate Christ. therein? Know ye not, that so many of us as were baptized into Jesus Christ were baptized into his death? Therefore, we are buried with him by baptism into death: that like as Christ was raised up from the dead by the glory of the Father, even so we also should walk in newness of life. For if we have been planted together in the likeness of his death, we shall be also in the likeness of his resurrection: Knowing this, that our old man is crucified with him, that the body of sin might be

destroyed, that henceforth we should not serve sin. For he that is dead is freed from sin. Now if we be dead with Christ, we believe that we shall also live with him:” (Rom 6:3)

Baptism united us with the body of Christ.

Baptism is one way to prove that we are the body of Christ. The Apostle Paul to the Galatians “For as many of you as have been baptized into Christ have put on Christ. There is neither Jew nor Greek, there is neither bond nor free, there is neither male nor female: for ye are all one in Christ Jesus.” (Gal 3:28) He explained that it is the gift of the Holy Spirit that makes us to be parts of the body of Christ.

In the Old Testament, Circumcisions were the sign of the nation to be Abraham’s sons were called God’s people, and in the New Testament these were replaced by baptism.

Symbolic baptisms in the Old Testament

- Abraham’s journey across the Jordan to Melchizedek the priest.
- Job’s baptism in the Jordan and cleansed of infirmities:
- Israel’s crossing of the Jordan and taking possession of the wilderness.
- Naaman’s the Syrian baptism and healing in the Jordan (2 Kings 5:14), and the examples of baptism we have discussed in detail above are a doctrine that is formally taught by teachers of our church interpretation.

In conclusion

The above points are believed to provide a basic understanding of the nature of baptism, including leprosy, repentance, etc. Although there are baptisms that we are baptized with, the baptism of childhood is only one, and its performance is in two ways. For a man in 40 days, and for a woman in 80 days. The foundation of this that the breath of life received from the creator God in the 40 days of Adam’s creation and Eve at 80 days of creation (Book of Jubilees 4:6); Second, those who come to the Orthodox Church as elders, regardless of age, will receive childhood and remission through the baptism. But those who are baptized at 40 or 80 days see childhood, not atonement. This is because they are innocent, as Jesus Christ commanded: “Do not forbid the little children to come to me.”

Baptism is celebrated all over the world, especially the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church, which celebrates the festival with great ceremony on January 11 every year. Therefore, let it be the will of the Almighty God that all of us, children of one baptism, should celebrate in solidarity and respect, praying for the unity of our country and the peace of our people.

Glory be to God

Orthodox Youth Service

Megabi Haddis Tsega Wolde Tinsae
Head of Sunday School Department

Orthodox Youth Service

Orthodoxy is a term that refers to the right faith or purity of faith. Father Anastasius of Sinai define Orthodoxy as follows; "The word Orthodoxy is an expression of true knowledge of God and His creation. He says, Therefore, we recognize that orthodoxy is a life based on true knowledge, guided by holiness and purity. Orthodoxy is the oneness of the soul with God, and its purpose is to be godly or participant in divine glory. In this regard and according to the level of spirituality Saint Peter wrote "To an inheritance incorruptible, and undefiled, and that fadeth not away, reserved in heaven for you, Who are kept by the power of God through faith unto salvation ready to be revealed in the last time." (1 Peter 1:4)

The Orthodox Church raises human from a natural essence to a spiritual body through uninterrupted apostolic succession and priestly ministry, since it is its primary purpose and function to empower man for holistic salvation. In particular, the Church has developed and is working on a structure that guides young people so that they can have faith and holiness based on true knowledge and their ministry founded in the concept and practice of orthodoxy.

The Sunday School organizational body is one of the spiritual educational and ministry structures where our Holy Church raises young people and children from a natural self to a spiritual personality. Spiritual ministry requires a thorough presence at all levels of knowledge and spirituality in order to carry out it in a proper and timely manner, so that Orthodox youth and children can empower their ministry to be spiritually and knowledgeable, so that they can fulfill the responsibility of maintaining the church in a sustainable manner and that their ministry is built up to be perfectly orthodox.

This structure, which is currently tasked with keeping the flocks and young congregates, is being developed by the Sunday School Organizing Department to ensure that youth and children grow up properly in church education and know and maintain a morally well-equipped church, and that uniform education is provided everywhere. This is done according to the common vision and strategic planning of our church.

Therefore, young people and children should embrace the structure of education and ministry set up for them by our Church, and perform a spiritual ministry that is completely orthodox, untainted by alien thinking.

What does the Orthodox ministry need?

1. **Steadfast Spirituality and Organized Knowledge**

In a time when many challenges loom over the Orthodox Tewahedo Church, firm spirituality and organized knowledge are desperately needed to overcome challenges and pass the church on to the next generation. As the apostle Peter taught, " But sanctify the Lord God in your hearts: and be ready always to give an answer to every man that asketh you a reason of the hope that is in you with meekness and

fear." (1 Peter 3:15)

Therefore, starting from the Sunday school all the way through the church system, such as traditional ecclesial schools, and institutions of higher theological education, proper learning of what the Church has prepared for young people protects the Church from destruction resulting from a lack of knowledge. Spirituality is also used to safeguard the church by standing with the truth in difficult times so as not to stagger and fail during the periods of challenges and worldly storms.

2. Religious determination

It can be said that the young generation is qualified to protect his religion when he is able to understand Scripture at all contextual level, and use this knowledge in a way that takes into account the spiritual culture and psychology of society, using the expression and presentation of the time to preserve religion, elevating the degree of understanding to his beliefs and knowledge. This is due to the fact that Orthodoxy is a ministry that focuses on the truths on which Christianity is founded, a ministry that seeks a commitment to face all challenges and strive to protect the Church.

Therefore, no matter how much organized knowledge there is, effective service cannot be accomplished without commitment stemming from faith. This is especially true in a time when there are so many challenges facing our church, with young people working day in and day out to separate them from the flock in different ways. Commitment to spiritual service is very important, as St. Paul begged him not to go up to Jerusalem for fear of being arrested, saying, " Then Paul answered, What mean ye to weep and to break mine heart? for I am ready not to be bound only, but also to die at Jerusalem for the name of the Lord Jesus." (Acts 21:13)

In this regard, the youth of the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church have repeatedly shown that they are determined not only to provide financial resources and knowledge services and magnify ecclesial festivals, but also to the point of self-sacrifice in the cause of their religion. Therefore, it is necessary to further strengthen this religious commitment as the times are challenging.

3. Avoid laissez-faire

The attitude of laxity in Christianity that is causing modern youth to live unprincipled lives is a very dangerous notion that comes directly or indirectly from the nonreligious attitude of Protestant Reformation, Enlightenment, and modern socio-political liberalism theory that inappropriately tried to modify Christianity to the needs of modern society. This notion is viewed negatively, including by religion, on the grounds that it should be free from any external influence, and under the guise of individual rights, denies church authority and mysticism and invites the young to be guided only by their own weak thoughts, which will not listen to anyone.

As it is written in the book of Revelations "These things saith the Amen, the faithful and

true witness, the beginning of the creation of God; I know thy works, that thou art neither cold nor hot: I would thou wert cold or hot. So then because thou art lukewarm, and neither cold nor hot, I will spue thee out of my mouth. Because thou sayest, I am rich, and increased with goods, and have need of nothing; and knowest not that thou art wretched, and miserable, and poor, and blind, and naked: (Rev. 3:15) therefore, the young generations should avoid the attitude of laxity that without their knowledge leads their life unprincipled and drive their personality into unreligious and with no spiritual mentality.

Youth Service during Ethiopian Epiphany Celebrations

Our Lord and Savior Jesus Christ founded the Mystery of Baptism, the gateway to all the mysteries, said to Nicodemus, "Unless a man be born of water and of the Holy Spirit, he shall not enter into the kingdom of God." And by his order to the Apostles, "Go ye therefore, and teach all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit" (John 3:5, Matt. 28: 19, Matt. 3: 13-17)

This baptism, that enables us to belong into the body of Christ, that grant us to be members of the Holy Church, was founded by our Lord Jesus Christ at His age of 30. Since this is the age of youth, unlike other holidays, Epiphany is a holiday that has special meaning for the young generation. Therefore, our church occupies a large space of youth ministry during this celebration in public. The service of the youth in this festival, from washing and beautifying the streets according to their gifts to laying a carpet for the processions of the replica of the Ark of the Covenant. This is a testimony to the dignity of the church in this time where various temptation are circling the service of our church.

At the same time, the singing of the Sunday School youth and members of the congregation using a variety of melodic ecclesial instruments of songs, especially the Harpist of the Ten String Harp of King David, which the associations of the Harpist, are well trained, and perform in number, including the harp, the drum and the trumpet.

In order for this wonderful youth ministry to be sustainable and spiritually knowledgeable, a uniform schedule has been designed specifically for young people who do not attend regular Sunday school lessons, who meet sometimes during the year for epiphany services; It is necessary for exemplary teachers in their spiritual lives to be assigned and taught basic church teaching. Likewise, it is very important that Sunday School helps the youth and children not only celebrate epiphany and other holidays, but also provide whatever they need to grow up in the church spiritually, thinking that they are the heirs of our church of tomorrow.

Another thing that needs to be corrected from the youth service during the period of Epiphany celebrations is the use of sacred paintings for beautifying streets and squares. It is not

appropriate to use the sacred images we use during prayer and worship in a dirty place exposed to the sun, rain and dust, and it is necessary to correct it by properly aware the youth.

Conclusions

Despite the many obstacles that come to drag the young generations in line with various thoughts, that every organization works targeting the youth, these days, the young man's love for the church is admirable. It is especially impressive that youth ministry is performed during public holidays, such as Epiphany Celebrations and the feast of the Holy Cross, where all young people are actively participating according to their talents and gifts, from decorating the squares and carpeting to performing wonderful ecclesial songs. Thus, to make this service permanent; The preparation of a spiritually determined and strength in faith is essential for the preservation of the Church, and theological knowledge that takes into account current things is in dire need in addition to learning and knowing the history of the Church and the nation from its contribution to the construction of the whole ecclesial identity. Therefore, young generations at all levels are expected to go from the basic education provided in Sunday schools to the traditional ecclesial educations and theological colleges and do the ministry with full knowledge of spirituality.

Likewise, it is extremely important that our ministry be a blameless ministry in which God is glorified. The apostle Paul said of his blameless ministry: " Ye are witnesses, and God also, how holily and justly and unblameably we behaved ourselves among you that believe." (1 Thess. 2:10). He also said, " But if thy brother be grieved with thy meat, now walkest thou not charitably. Destroy not him with thy meat, for whom Christ died. Let not then your good be evil spoken of: For the kingdom of God is not meat and drink; but righteousness, and peace, and joy in the Holy Ghost. " (Romans 14:15-17). Therefore, it is necessary to be careful that we do not hinder the reproach of the good that we have been subjected to in drinking and other reprehensible practices. " Let us not therefore judge one another anymore: but judge this rather, that no man put a stumbling block or an occasion to fall in his brother's way." (Romans 14:13). Rather, we should strive that our ministry and our virtues may shine brightly to all, as it is written, " Let your light so shine before men, that they may see your good works, and glorify your Father which is in heaven." (Matt. 5:16). May God make our services acceptable in God's presence.

Glory be to God!

Revlation (Astereyo)

Magabie Haddis HaileEgzi Assefa
Head of Department of Education and Training

The word Astereyo is derived from the Geez verb (Astera'ye) which is to mean shown or reveled. Its metaphorical meaning is to reveal or to appear. In this article, we shall read God's revelation in two parts.

1. **God's revelation through grace**
2. **God's revelation through Incarnation**

The revelation of God through grace is what the Almighty God revealed in dreams, visions, as far as man can, and saved from the scourge of death through an angel. In the past, the Almighty God has spoken through angels and prophet about Everything that He does in this world. He has told His people what they should do by hearing their prayers, accepting their sacrifices, and revealing His secrets to them. As the prophet Amos testified, "Lord God will do nothing, but he revealth his secret unto his servants the prophets" (Amos 3:7). "The angel whose name is Uriel who was sent to me answered and said to me, 'Have you sought the counsel of the Most High?' I said, 'Yes, my lord,'" (Ezra. Su. 2:1); "O king, I have not done wrong; my God hath sent his angel, and hath shut the lions' mouths, and they have not hurt me…O king I have done no hurt." (Dan 6:22)

1. The Revelation of God pre-Law of Moses

A. Adam

The crown of Creation Adam had kept the law of God for seven years, one month, and seventeen days and had lived steadfastly in His love. Then after he heard the advice of the serpent and ate of the fig tree, he becomes separated from the love of his God, and his garment of light was stripped. And while he was in humiliation he heard the voice of God. "And the Lord God called unto Adam, and said unto him, Adam, where art thou? And he said, I heard thy voice in the garden, and I was

afraid, because I was naked" (Gen. 3:9-10). Even though Adam was judged for his sin, he repented before his Creator to receive His mercy. Then, He promised to save him after five thousand and five hundred years. "He turned him back, who was not deceitful in his pride, with weeping and tears; but thou confess with the pride of thy heart." (3Mek. 4:31).

B. Noah

Noah was a righteous man who walked uprightly before God. God, Who has seen his righteousness hided him from the flood. He was told what to do before and after the flood, and his sacrifice was accepted. "And the Lord said unto Noah, come thou and all thy house into the ark, for thee have I seen righteous before me in this generation.'" (Genesis 7:1)

C. Abraham

Abraham was a great man of faith, to whom holy angels testified that he was God's servant, and whose righteousness was proclaimed in the Old and New Testaments. God, who called Abraham out of his fatherly love saying, "Get thee out of thy country, and from thy kindred, and from thy father's house," appeared to him at different times and in different ways. "and when Abraham was ninety-nine years old, the Lord appeared to Abram, and said unto him, I am the Almighty God; walk before me, and be thou perfect. And I will make my covenant between me and thee" (Gen. 17:1); and the Lord God himself testified that he, the Father of all mysteries, had revealed his incarnated Son to him. "Your father Abraham rejoiced to see my day, and he saw it, and was glad." (John 8:56)

D. Isaac

Isaac, who was born to Abraham at the age of one hundred and Sarah at the age of ninety, was a servant of the Most High God. He is known for his obedience to the promise. He offered himself as a sacrifice to God and God appeared to repeatedly. "And the Lord appeared to him the same night, and said, I am the God of Abraham thy father: fear not, for I am with thee, and will bless thee, and multiply thy seed for my servant Abraham's sake." (Gen. 26:24)

E. Jacob

Jacob, is a person to whom the Most High God revealed the work of salvation that he would perform after five thousand five hundred years. As a revelation, he saw a golden ladder was set up from earth to heaven; A throne was placed on it; a king sat on it; angels were ascending and descending on it. To him, like his grandfather Abraham and his father Isaac, God, whose love is boundless, was revealed. "And God appeared unto Jacob again, when he came out of Padanaram, and blessed him. And God said unto him, Thy name is Jacob: thy name shall not be called anymore Jacob, but Israel shall be thy name." (Genesis 35:9)

2. The Revelation of God during the Age of Judges

A. Moses

God revealed Himself to Moses; whom he chose to lead Israel out of slavery, with whom he converse for five hundred and seventy times, who fasted forty days and forty nights and gave received the law, who led Israel in the wilderness for forty years. God confirmed the glory of Moses by rebuking those who re-

belled against Him. “And the Lord came down in the pillar of the cloud, and stood in the door of the tabernacle, and called Aaron and Miriam; and they both came forth. and he said, my now my words: If there be a prophet among you, I will make myself known unto him in a vision, and will speak unto him in a dream: My servant Moses is not so, who is faithful in all my house; With him will I speak mouth to mouth.” (Exodus 12:5-8)

B. Joshua

After Moses’ death, God had revealed Himself to Joshua, who succeeded Moses and revealed to him as Moses. Then promised to him saying; “There shall not be any man be able to stand before thee all the days of thy life. As I was with Moses, so I will be with thee; I will not fail thee, nor forsake thee. Be strong and of a good courage, for unto this people shalt thou divide for an inheritance the land, which I swore unto their fathers to give them” (Joshua 1:5-6). According to the promise, he led them to inherit the Promised Land.

Because God was with Joshua, he caused the day to lengthen, the sun to stand still, to fall the walls of Jericho with a just a sound. In all this, God, his God, appeared to him in visions, telling him what he should do. (Joshua 5:13; 6:15-22; 10:11; 24:25-28)

C. Samuel

God were also revealed to Samuel who was born as a result of the tearful prayer of Hannah, who was given to the house of God as a present, who anointed and crowned Saul and David to lead Israel. “And Eli perceived that the Lord had called the child. Therefore Eli said unto Samuel, Go, lie down; and it shall be, if he call thee, that thou shalt say, speak, Lord; for thy servant hearth. So Samuel went and lay down in his place. And the Lord came, and stood, and called as at another times.” (1 Sam. 3:8-10)

3. The Revelation of God in the Time of the Kings

A. David

Davis the one who was chosen from being a shepherd, who was anointed with the holy oil by Samuel, who had destroyed the enemies of Israel including Goliath, and who had led Israel as king for forty years, who had intended to build the temple of the Lord and strongly prayed with prophet Nathan, received a revelation about incarnation. Then he sang concerning it, saying, “We heard of it in Ephratah; we found it in the fields of the woods. We will go into his tabernacles; we will worship at his footstool.” (Ps. 131:6-7) And in another psalm he said, “God is the Lord which hath shewed us light” (Ps. 117:27).

B. Solomon

God reveled Himself to Solomon who became king of Israel at the age of twelve, and reigned over for forty years like that of Davis his father, and who prayed to God, to grant him wisdom. “As the Lord appeared to Solomon the second time, as he had appeared unto him at Gibeon. have heard your prayer and your supplication that you have made before me, and I have done for you according to all your prayer. The Lord said to him: I have heard thy prayer and thy supplication, that thou hast made before me.” (1Ki. 9:2-3)

4. The Revelation of God in the Age of the Priests

In the age of the priests, the Most High God used to advise the people through the prophets and priests whom he made the leaders and guardians of the flock; and in the land to which they were exiled, he used to teach them in various ways and at different times so that they may not deviate from his ways and deny him, and he used to make them turn from their evil ways. And they themselves testified to this fact as follows. “This is the Lord who appeared to our fathers while they were at the wilderness with Moses.Today, he appeared to us in the form of a great eagle.” (Baruch 5:7)

5. The Revelation of the Son of God through Incarnation

The revelation of God through incarnation is far different than the revelation that we have seen in some detail above that has been done at the time of early Fathers, and the time of Moses’ Law. Everything that says “God appeared to them; God said to them;” only show the revelation through grace. However, the revelation made through incarnation is very different from the revelation at time of the time of early fathers and at the time of the Torah. To confirm this, the great prophet Isaiah says, “He will not save by an angel, nor by a messenger; but he himself will save them” (Isa. 63:9). One of the three persons, the Son, came into this world by his own will, by the will of the Father, and by the will of the Holy Spirit, and took on the nature of a human being, and reveled to us. The revelation is not through grace like that of before, rather trough incarnation or becoming man, having our soul and body. As St. Paul, said, “God, who at sundry times and in divers manners spoke in time past unto the fathers by the prophets. Hath in these last days spoken unto us by his Son, whom he hath appointed heir of all things.” (Heb. 1.1-2)

6. The mystery of the Incarnation of the Son of God

1. To terminate the work of Satan

“He that commits sin is of the devil; for the devil sinned from the beginning. For this purpose the Son of God was manifested, that he might destroy the works of the devil” (1 John 3:8) By becoming man, the Son of God terminated the work of Satan, has undone the work of Satan. By being conceived and born through eternal virginity of our Lady Mary, he terminated the work of evil that was being done in the womb. In his thirties, he was baptized in the river Jordan by the hand of John, and he tore up the letter of debt of Adam and Eve, that says, “Adam is the slave of the devil, and Eve is the slave of the devil.” “ Blotting out the handwriting of ordinances that was against us, which was contrary to us.” (Col. 2.14).

2. Since the world could not be saved by the first revelation of God, to save the world

God has revealed himself to early Fathers, prophets, and priests in different times and in different ways. This revelation could not destroy the wall of sin that was built on the human race. It even couldn’t restore the ruined history of mankind, and couldn’t restore human race to its former place and glory. As St. Sawiros explained by comparing the reve-

lation of the Old Testament and the New Testament, “God appeared to the prophets and patriarchs, through different ways, but not through incarnation. He reveled Himself to the children of Israel, before he became flesh, by performing many miracles in the wilderness for forty years. But, the world was not saved by the manifestation of God in all these various ways” (Haymanote Abew 85:33) By appearing as man, the Son of God saved the world; He taught the world that the Father is his Father, and he is the Son; He defeated the devil; “He became man, the world was saved by his incarnation and suffering; For the Son became man, the world knew the Father; He defeated the devil with his evil works” (Haymanote Abew 85)

3. To express His love for the human being He created in His image and likeness

God expressed His love for the human being in the old nature and in the new nature; the old nature is, his word that says “Let us make man in our image, according to our likeness” and He created him in His image and likeness. The other one is, when human being was deceived by the counsel of devil, despised the order given, and humbled himself, the Son of God came down from his highness, and desired to restore man’s former glory. Then the Son of God become incarnated and revealed his steadfast love for man. As the scholar testified, “What forced the Word of God to come into this world, to be born of the pure Virgin Mary, to become flesh? What forced Him to be wrapped in swaddling clothes, to be laid in a manger, to suckle at the breast of a virgin, to be baptized in the river Jordan? What forced Him to be crucified by the lawless Pilate, to be crucified, to be buried in a tomb, and to rise on the third day? Was it not for us that He might save us who were held captive by the law?” (Haymanote Abew 16:2) “Lord, You were slapped by the hand of a servant. You were struck on the head with a staff. You were pierced with a spear; You were given bitter gall to drink; You are God who can resist, and but you didn’t resist; You reached death. You become patient even to reach to death. You have become all this for the love of man.” (Anaphora of Yacob of Serug, No. 26)

4. To defeat Satan and enable us to defeat it

Our Lord and Savior Jesus Christ said, “But be of good cheer, I have overcome the world.” (John 16:33), one of the mysteries of His incarnation is to defeat Satan and give us the ability to defeat it. Starting the time of His conception, He defeated the devil trough His persecution, baptism, fasting, teaching, suffering, death, and resurrection. Today, Christians fight with the devil that was defeated by the work of Christ’s salvation. Any person can capture a defeated army; after Christ defeated the devil, any believer who calls on the name of Christ and makes the sign of the cross becomes victorious.

5. To hand over us His kingdom.

Because of Adam’s sin, we were cast out of paradise and separated from glory. For God appointed angels with flaming swords as guards at the gates of paradise to prevent us from returning to paradise, it was impossible to enter at all, (Genesis 3:24). However, the Son of God, Christ, by becoming a man,

opened what was closed on us; He raised us from where we had fallen; He has made us attain the glory that Adam could not attain. “He opened the gate of Paradise, which was closed by the sin of our father Adam, and removed the cherubim guarding the tree of life, and removed the fiery dart from its hand, and brought us to the tree of life; and we received its fruit.” (Haymanote Abew 36:38)

Summary

Revelation means to be seen, to be revealed, and the time of Epiphany (Revelation) also means the time of being seen, being revealed. In the ancient, Apostolic and holy Ethiopian Orthodox Tewahedo Church, the liturgical tradition, starting from January 11; the time is called the period of baptism and the period of the Epiphany, the number of days is twenty days; this happens when the great lent begins on March 14.

During this period, the great lent starts between thirty-five days from February 8 to March 14; therefore, our Holy Church, while celebrating the Feast of the Baptism, describes the month as “the period of baptism and Epiphany (Revelation)”. Because, it is this time on which the invisible heavenly God was reveled and baptized by John the Baptist in the river Jordan.

The feasts celebrated until the Great Lent will be included in the period of Epiphany. For example, the feast of Our Lady on January 21 E.C. is called the Assumption of Mary, which signifies two things. One is that when we say our Lord Christ appeared; He was revealed by the flesh He took from Our Lady. The second is that it is a month on which the Lord was born, baptized and turned water into wine performing His first miracle.

The feasts celebrated up to the Great Lent are included in the Assumption. For example, the feast of Our Lady, January 21, is called the Assumption of Mary, which signifies two things. One is that our Lord Christ appeared; it is said to have been touched by the flesh that He took from Our Lady. The second is that the Lord was born, baptized, and performed His first miracle by turning water into wine.

Our church describes the season of Revelation (Epiphany), in the words of Yared saying, “The invisible is revealed. The revelation of our Lord Jesus Christ became true in the middle of miracles. He turned water into wine, he descended from heaven, he is born from Virgin Mary for our salvation. He is revealed to redeem the world and to establish peace with us. He became man and was baptized in the Jordan, fulfilling the law.”

He was born as a man, and revealed in the center of humanity, he became like men in all his deeds, except for sin.